

**Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Σχολή Διοίκηση και Οικονομίας
Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης**

**Πτυχιακή Μελέτη με θέμα:
« Προοπτικές Ανασυγκρότησης Αστικού Αγροτικού και Πολιτιστικού
χώρου στις πυρόπληκτες περιοχές των Δήμων Μεσσηνίας . Η
περίπτωση των Δήμων Αβίας, Καλαμάτας και Θουρίας.»**

**Της φοιτήτριας
ΑΝΕΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Δρ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΑΟΥΣΗ**

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 2009

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι πρωτοφανείς σε έκταση και ένταση πυρκαγιές που έπληξαν την Πελοπόννησο τον Αύγουστο του 2007, αποτελούν μια από τις μεγαλύτερες φυσικές και κοινωνικές-οικονομικές καταστροφές στην ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας. Ένα από τα πλέον σοβαρά πλήγματα από αυτή τη μεγάλη καταστροφή, έλαβε χώρα στο Νομό Μεσσηνίας.

Η συνολική έκταση των πυρόπληκτων Δημοτικών Διαμερισμάτων του Νομού Μεσσηνίας ανέρχεται σε 1.233,97 km² (41% της συνολικής έκτασης του νομού). Κατά κύριο λόγο κάηκαν δασικές εκτάσεις, αγροτικές καλλιέργειες [κυρίως καλλιέργειες ακροδρύων (καρύδια και αμύγδαλα), καλλιέργειες σύκων, καλλιέργειες της ελιάς και καλλιέργειες των ποικιλιών οινοποιίας] και κτηνοτροφικές μονάδες [αιγοπροβατοτροφικός και βοοτροφικός τομέας], ενώ η καταστροφή επεκτάθηκε και σε κατοικημένες περιοχές¹. Όσο για τη δασική έκταση που κάηκε, αυτή ανέρχεται σε 201.500 στρέμματα και αποτελεί το 18,1% των δασικών εκτάσεων του νομού (1.115.200 στρέμματα). Συνεπάγεται ότι ο φυσικός και ο αγροτικός πλούτος και η, χάρη σε αυτούς, (προ-)υπάρχουσα βιοποικιλότητα της περιοχής (ενδημικά είδη της χλωρίδας και της πανίδας) επλήγησαν σε μεγάλο βαθμό, προκαλώντας σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στην ευρύτερη περιοχή.

Στην πραγματικότητα, όμως, και πέρα από μια απλή παράθεση των προαναφερθέντων στοιχείων, η καταστροφή αυτή έφερε στην επιφάνεια, με τον πλέον σαφή τρόπο, ότι ο Νομός, με την καταστροφή του 2007, βρέθηκε αντιμέτωπος με μια περιβαλλοντική – και κατ' επέκταση αειφορική – κρίση, που - πέρα από τις ενδογενείς θεσμικές ανεπάρκειες που προκαλούνται από τη νεοελληνική γραφειοκρατία - συνδέεται, αδιαμφισβήτητα, και με το φαινόμενο της παγκόσμιας αλλαγής του κλίματος, για το οποίο ευθύνονται, κατά κύριο λόγο, οι ανθρώπινες δραστηριότητες² και το οποίο, μέσα από όλο και πιο πυκνών ακραίων καιρικών φαινομένων, απειλεί με περιβαλλοντική αποσύνθεση το σύνολο του πλανήτη.

Αυτονόητη, σε αυτά τα πλαίσια, η ανάληψη, από την καθηγήτρια του ΤΕΙ Καλαμάτας κα Χριστίνα Δαούση, να προτείνει για εκπόνηση πτυχιακών εργασιών θέματα με αντικείμενο την προοπτική ανασυγκρότησης των πυρόπληκτων περιοχών του 2007.

Ως σπουδάστρια του ΤΕΙ Καλαμάτας και ως κάτοικος του Νομού Μεσσηνίας θέλησα να επιχειρήσω να ανταποκριθώ στην πρόκληση αυτή, επιλέγοντας ως θέμα για την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας τις *Προοπτικές Ανασυγκρότησης Αστικού Αγροτικού και Πολιτιστικού χώρου στις πυρόπληκτες περιοχές των Δήμων Μεσσηνίας*, γνωρίζοντας, εξ αρχής, ότι πρόκειται για ένα δύσκολο, ενδεχομένως αβέβαιο, καθώς και επίπονο εγχείρημα. *Επίπονο εγχείρημα*, γιατί εμπεριέχει, εκ των πραγμάτων, για τον οποιονδήποτε μελετητή, αλλά πολύ περισσότερο για τον μελετητή που κατάγεται και διαμένει στο Νομό Μεσσηνίας, μια αυτονόητα αυξανόμενη συναισθηματική φόρτιση. *Δύσκολο* και ενδεχομένως *αβέβαιο εγχείρημα*, γιατί τα ζητήματα που άπτονται της αειφορικής διάστασης του χώρου (περιβάλλον – κοινωνία - οικονομία), είναι μεν, σήμερα, από τα πιο επίκαιρα και κρίσιμα για την επιστημονική συζήτηση διεθνώς, πλην όμως, συχνά, στη νεοελληνική πραγματικότητα, αποτελούν, για τον μελετητή που θέλει να συλλέξει σχετικά στοιχεία και δεδομένα, ένα απροσπέλαστο τοπίο.

Σε συνεννόηση με την επιβλέπουσα Καθηγήτρια, ως περιοχή πιλοτικής μελέτης και έρευνας επελέγησαν τρεις δήμοι (Δήμος Θουρίας ⇨ Δήμος Καλαμάτας ⇨ Δήμος Αβίας), οι οποίοι, από γεωγραφική άποψη, διατάσσονται γραμμικά και συνορεύουν ο ένας μετά τον άλλον, διαδοχικά, αποτελώντας μια όμορη χωρική ενότητα που εκτείνεται, κατά μήκος της οροσειράς του Μεσσηνιακού Ταυγέτου, από τον κάμπο της Μεσσηνίας μέχρι την ανατολική παράκτια ζώνη του Μεσσηνιακού κόλπου.

Κύριο κριτήριο για την επιλογή αυτή αποτέλεσε το γεγονός ότι η συγκεκριμένη περιοχή που προαναφέραμε (Δήμος Θουρίας ⇨ Δήμος Καλαμάτας ⇨ Δήμος Αβίας), αποτελεί ένα αντιπροσωπευτικό χωρικό δείγμα μιας ευρύτερης ενότητας των πυρόπληκτων περιοχών του Νομού Μεσσηνίας, περιλαμβάνοντας τόπους με πολύ διαφορετικά φυσικά και κοινωνικά – οικονομικά χαρακτηριστικά. Παρουσιάζει, επίσης, σημαντικές απώλειες από την καταστροφή του 2007, ενώ, πριν από την εν λόγω καταστροφή, βρισκόταν, ήδη, σε ένα κρίσιμο αναπτυξιακό επίπεδο σε σχέση με

την υλοποίηση δημόσιων πολιτικών που θα είχαν αποφασιστική χωρική επίδραση στη μελλοντική αναπτυξιακή της φυσιογνωμία.

Στη συνέχεια, δραστηριοποιήθηκα προκειμένου να προχωρήσω σε μια πρώτη φάση συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων και δεδομένων, χρήσιμων για την εκπόνηση της πτυχιακής μου. Τα αποτελέσματα της πρώτης έρευνας την οποία πραγματοποίησα, έφερε στην επιφάνεια την ανομοιογένεια και την ασυμβατότητα των στοιχείων και δεδομένων που είχαν συλλέγει.

Θέτοντας υπόψη τα παραπάνω αποτελέσματα στην επιβλέπουσα καθηγήτρια και σε συνεννόηση μαζί της, τα επόμενα βήματα της έρευνάς μου σχεδιάστηκαν ως εξής:

1. *Λαμβάνοντας υπόψη* ότι, συνήθως, τα διαθέσιμα στοιχεία και δεδομένα που αφορούν σε μια φυσική καταστροφή ούτε καταχωρούνται, ούτε αποτυπώνονται και οργανώνονται με ομοιογένεια (δηλαδή με συμβατό τρόπο μεταξύ τους) και σύμφωνα με μια κοινή μεθοδολογία, από τον ένα φορέα ή τον άλλο, γεγονός το οποίο καθιστά, συνήθως, αδύνατη την πλήρη και οργανωμένη αποτύπωση της κατάστασης που προκαλείται από την καταστροφή (με σχετική γεωγραφική, χρονική και τομεακή-θεματική πληρότητα) και δυσχεραίνει τη συγκριτική εξέταση των καταστροφών από τη μια χωρική ενότητα στην άλλη.
2. *Κρίθηκε σκόπιμο* ότι η προσπάθεια δημιουργίας ενός *φακέλου καταστροφής* θα επιχειρούσε να ανταποκριθεί στο κενό αυτό. Με άλλα λόγια, στη συγκεκριμένη περίπτωση και με αφορμή τη συγκεκριμένη καταστροφή, επιχειρείται η δημιουργία μιας μεθοδολογίας που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και μεταγενέστερα για άλλες καταστροφές. Δηλαδή, το κύριο μέλημα δεν είναι η συλλογή των ίδιων των στοιχείων (χωρίς να σημαίνει ότι η δραστηριότητα αυτή υποβαθμίζεται), αλλά το να επιχειρηθεί και να αναδειχτεί η δυνατότητα συλλογής στοιχείων με συγκροτημένο τρόπο. Στο εγχείρημα αυτό, η συλλογή των στοιχείων αποτελεί το μέσο για την ανάδειξη της προαναφερθείσας μεθοδολογίας.
3. *Ο σκοπός*, επομένως της παρούσας πτυχιακής εργασίας προσανατολίζεται στην προσπάθεια συγκρότησης *μιας πρώτης μορφής φακέλου καταστροφής*,

μέσω συγκροτημένης συλλογής στοιχείων στις επιλεγμένες πυρόπληκτες περιοχές. Στην πραγματικότητα, πρόκειται για ένα πρώτο βήμα που ευελπιστούμε να φανεί χρήσιμο σε μια πιθανή μελλοντική δημιουργία, ενός ολοκληρωμένου συστήματος καταγραφής, αποθήκευσης, συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων και δεδομένων που να επιτρέπει την αποτύπωση της κατάστασης πριν, κατά και μετά την καταστροφή, ώστε να συμβάλλει με ολοκληρωμένο τρόπο στον χωρικό σχεδιασμό της ανασυγκρότησης των κατεστραμμένων περιοχών.

Στην κατεύθυνση αυτή, η μετέπειτα δραστηριότητά μου συνοψίζεται, ενδεικτικά, στα ακόλουθα:

- επιτόπιες επισκέψεις στην επιλεγμένη πυρόπληκτη περιοχή (Δήμος Θουρίας ⇔ Δήμος Καλαμάτας ⇔ Δήμος Αβίας),
- συλλογή και επεξεργασία δεδομένων από τις υπηρεσίες των Δήμων,
- συζήτηση επί του θέματος με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων (εκπόνηση σχετικού ερωτηματολογίου),
- συζητήσεις με ντόπιους κατοίκους με περιεχόμενο τις κρίσεις τους και τα σχόλιά τους για το θέμα της καταστροφής (εκπόνηση σχετικού ερωτηματολογίου),
- συλλογή και επεξεργασία σχετικών βιβλιογραφικών δεδομένων,
- συλλογή δημοσιευμάτων του τοπικού τύπου, η συμβολή του οποίου στην προ και μετά την καταστροφή περίοδο είναι σημαντική πηγή άντλησης στοιχείων,
- επεξεργασία γεωγραφικών δεδομένων και χαρτογραφική αποτύπωση πυρκαγιών στο Νομό Μεσσηνίας, Αύγουστος 2007 μέσω του προγράμματος GIS,
- κλπ,
- εκτίμηση των επιπτώσεων από την καταστροφή,
- διατύπωση συμπερασμάτων.

Από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε αναδεικνύεται το πολυδιάστατο οικολογικό, πολιτιστικό και παραγωγικό δυναμικό της περιοχής μελέτης καθώς και οι δυνατότητες αξιοποίησής του, σε μια κατεύθυνση αειφόρου ανάπτυξης προς όφελος των σημερινών και μελλοντικών γενεών.

Σε μια τέτοια προοπτική, η παρούσα πτυχιακή εργασία, ευελπιστεί να θέσει ένα μικρό λιθάρι στην αναγκαιότητα διεύρυνσης του διαλόγου με τους εμπλεκόμενους φορείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται ενεργά για την ανασυγκρότηση των πυρόπληκτων περιοχών. Από τον διάλογο αυτό, θεωρούμε ότι θα προκύψουν γνώσεις, εμπειρίες και πολιτικές, για μια συμμετοχική διαδικασία αειφόρου ανασυγκρότησης των πυρόπληκτων – και όχι μόνο – περιοχών και τόπων.

- Στο πρώτο μέρος κάνω εκτενή αναφορά στα στοιχεία που έχω συλλέξει από τους τρεις Δήμους παραθέτοντας ένα Φάκελο Καταστροφής με την έννοια και τις φάσεις του, την κατάρτιση αυτού, δημιουργώντας τον πίνακα εισροών καθώς και του κύκλου της καταστροφής χωρίζοντας τους στην έναρξη- διαχείριση της κρίσης καθώς στις Άμεσες, βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις και ανάγκες. Ύστερα αναφέρομαι στις καταστροφές που υπέστησαν αναλυτικά οι τρεις Δήμοι καθώς και στις προτάσεις αποκατάστασης –αναζωογόνησης και ανασυγκρότησης που είχαν είδη ανακοινωθεί στην Νομαρχία της Καλαμάτας, θέλοντας να απεικονίσω την συνολική εικόνα της πυρκαγιάς.
- Στο δεύτερο μέρος περιλαμβάνει Χάρτες αποτύπωσης των πυρκαγιών στο Νομό Μεσσηνίας Αύγουστος 2007 μέσω του προγράμματος των GIS
- Το τρίτο μέρος αναφέρεται στις επιπτώσεις που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές καθώς λήψη ριζικών μέτρων.

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος.....	5
Εισαγωγή	113
Κεφάλαιο 1 – Περί Καταστροφής και κατάρτισης του Φακέλου Καταστροφής.....	20
1.1 Εισαγωγικά στοιχεία.....	20
1.2 Στόχος.....	21
1.3 Η έννοια και οι φάσεις της καταστροφής.....	23
1.4 Τα δάση της περιοχής έρευνας	31
1.5 Ο όρος Ταξιδιού.....	32
1.6 Η κατάρτιση του Φακέλου Καταστροφής	34
1.7 Προβλήματα συλλογής στοιχείων	36
1.8 Ο κύκλος της καταστροφής σε τρεις πίνακες	40
Κεφάλαιο 2 - Καταστροφές και κατάρτιση Φακέλου καταστροφής στο Δήμο Αβίας	46
2.1 Εισαγωγή στοιχεία.....	46
2.2 Οι καταστροφές που υπέστη ο Δήμος από τις πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2007.....	46
2.3 Προτάσεις για την Αποκατάσταση- Ανασυγκρότηση και Αναζωογόνηση της πυρόπληκτης περιοχής του Δήμου	49
2.4 Πίνακας έργων Αποκατάστασης ζημιών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2007 κατά Δήμο	52
Κεφάλαιο 3 - Καταστροφές και κατάρτιση Φακέλου καταστροφής στο Δήμο Καλαμάτας.....	57
3.1 Εισαγωγή στοιχεία.....	57
3.2 Οι καταστροφές που υπέστη ο Δήμος από τις πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2007	59
3.3 Προτάσεις για την Αποκατάσταση- Ανασυγκρότηση και Αναζωογόνηση της	

πυρόπληκτης περιοχής του Δήμου	61
3.4 Πίνακας έργων Αποκατάστασης ζημιών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2007 κατά Δήμο.....	64
Κεφάλαιο 4 - Καταστροφές και κατάρτιση Φακέλου καταστροφής στο Δήμο Θουρίας	73
4.1 Εισαγωγή στοιχεία.....	73
4.2 Οι καταστροφές που υπέστη ο Δήμος από τις πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2007	74
4.3 Προτάσεις για την Αποκατάσταση- Ανασυγκρότηση και Αναζωογόνηση της πυρόπληκτης περιοχής του Δήμου	75
4.4 Πίνακας έργων Αποκατάστασης ζημιών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2007 κατά	79
Κεφάλαιο 5 – Χάρτες αποτύπωσης πυρκαγιών στο Νομό Μεσσηνίας Αύγουστος 2007 μέσο του Προγράμματος GIS	81
5.1 Εισαγωγικά στοιχεία.....	81
5.2 Ορισμός GIS	81
5.3 Πως λειτουργεί ένα GIS	82
5.4 Πλεονεκτήματα έναντι των παραδοσιακών μεθόδων.....	84
5.5 Οι Γεωγραφικές λειτουργίες και αναλύσεις που περιέχει ένα Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών	85
5.6 Χάρτες αποτύπωσης πυρκαγιών Νομού Μεσσηνίας	87
Κεφάλαιο 6 – Οι επιπτώσεις από την Πύρινη Λαίλαπα και η λήψη ριζικών μέτρων	94
6.1 Εισαγωγή στοιχεία.....	94
6.2 Περιβαλλοντικές –Οικονομικές επιπτώσεις	94
6.3 Κοινωνικές επιπτώσεις	95
6.4 Οικονομικές επιπτώσεις	95
6.5 Αισθητικές επιπτώσεις	96
6.6 Λήψη ριζικών μέτρων	96

Κεφάλαιο 7 – Συμπέρασμα	98
Επίλογος	100
Βιβλιογραφία	102
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I- Ερωτηματολόγιο	111
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II -Αποδεκτικότητα τοπικής εφημερίδας	113
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III- Δορυφορικές εικόνες από τις πυρκαγιές της Πελοποννήσου	153
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV -Εικόνες από την πόρνη Λαίλαπα το καλοκαίρι του 2007 στους τρεις Δήμους	158

Πρόλογος

Οι πρωτοφανείς σε έκταση και ένταση πυρκαγιές που έπληξαν την Πελοπόννησο τον Αύγουστο του 2007, αποτελούν μια από τις μεγαλύτερες φυσικές και κοινωνικές-οικονομικές καταστροφές στην ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας. Ένα από τα πλέον σοβαρά πλήγματα από αυτή τη μεγάλη καταστροφή, έλαβε χώρα στο Νομό Μεσσηνίας.

Η συνολική έκταση των πυρόπληκτων Δημοτικών Διαμερισμάτων του Νομού Μεσσηνίας ανέρχεται σε 1.233,97 km² (41% της συνολικής έκτασης του νομού)¹. Κατά κύριο λόγο κάηκαν δασικές εκτάσεις, αγροτικές καλλιέργειες [κυρίως καλλιέργειες ακροδρύων (καρύδια και αμύγδαλα), καλλιέργειες σύκων, καλλιέργειες της ελιάς και καλλιέργειες των ποικιλιών οινοποιίας] και κτηνοτροφικές μονάδες [αιγοπροβατοτροφικός και βοοτροφικός τομέας]², ενώ η καταστροφή επεκτάθηκε και σε κατοικημένες περιοχές. Όσο για τη δασική έκταση που κάηκε, αυτή ανέρχεται σε 201.500 στρέμματα και αποτελεί το 18,1% των δασικών εκτάσεων του νομού (1.115.200 στρέμματα)³. Συνεπάγεται ότι ο φυσικός και ο αγροτικός πλούτος και η, χάρη σε αυτούς, (προ-)υπάρχουσα βιοποικιλότητα της περιοχής (ενδημικά είδη της χλωρίδας και της πανίδας) επλήγησαν σε μεγάλο βαθμό, προκαλώντας σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις στην ευρύτερη περιοχή.

¹ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 66 και επ., μελέτη εξολοκλήρου προσβάσιμη στον διαδικτυακό τόπο του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών στην ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf

² Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 66 και επ., ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf

³ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 66 και επ., http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf

Στην πραγματικότητα, όμως, και πέρα από μια απλή παράθεση των προαναφερθέντων στοιχείων, η καταστροφή αυτή έφερε στην επιφάνεια, με τον πλέον σαφή τρόπο, ότι ο Νομός, με την καταστροφή του 2007, βρέθηκε αντιμέτωπος με μια περιβαλλοντική – και κατ' επέκταση αειφορική – κρίση, που - πέρα από τις ενδογενείς θεσμικές ανεπάρκειες που προκαλούνται από τη νεοελληνική γραφειοκρατία - συνδέεται, αδιαμφισβήτητα, και με το φαινόμενο της παγκόσμιας αλλαγής του κλίματος, για το οποίο ευθύνονται, κατά κύριο λόγο, οι ανθρώπινες δραστηριότητες⁴ και το οποίο, μέσα από όλο και πιο πυκνών ακραίων καιρικών φαινομένων, απειλεί με περιβαλλοντική αποσύνθεση το σύνολο του πλανήτη⁵.

⁴ Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «*Το κλίμα παρουσίαζε, και θα παρουσιάζει για πάντα, αποκλίσεις που οφείλονται σε φυσικά αίτια. Οι φυσικές αυτές αιτίες συμπεριλαμβάνουν τις ανεπαίσθητες μεταβολές της ηλιακής ακτινοβολίας, τις ηφαιστειακές εκρήξεις, οι οποίες μπορούν να καλύψουν τη γη με σκόνη που αντανakλά την ηλιακή θερμότητα στο διάστημα, καθώς και τις φυσικές αποκλίσεις του ίδιου του κλιματικού συστήματος. Εντούτοις, οι φυσικές αιτίες μπορούν να εξηγήσουν μόνο ένα μικρό μέρος αυτής της θέρμανσης. Η συντριπτική πλειοψηφία των επιστημόνων συμφωνεί ότι (η αλλαγή του κλίματος) οφείλεται στην αυξανόμενη συγκέντρωση αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα, τα οποία δεσμεύουν τη θερμότητα, και ευθύνονται οι ανθρώπινες δραστηριότητες γι' αυτό. (...) Ωστόσο, οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες συντελούν στην αύξηση της συγκέντρωσης στην ατμόσφαιρα αερίων του θερμοκηπίου, ιδιαίτερα διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), μεθανίου και πρωτοξειδίου του αζώτου, τα οποία ενισχύουν το φυσικό φαινόμενο του θερμοκηπίου και αυξάνουν τη θερμοκρασία. Αυτή η υπερθέρμανση που προκαλεί ο ανθρώπινος παράγοντας ονομάζεται "ενισχυμένο" φαινόμενο του θερμοκηπίου.*» Βλέπε: τον διαδικτυακό τόπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Περιβάλλον, Κλιματικές αλλαγές), στην ιστοσελίδα: http://ec.europa.eu/environment/climat/campaign/what/climatechange_el.htm

⁵ Σύμφωνα με την «United Nations Framework Convention on Climate Change»: «*Acknowledging that change in the Earth's climate and its adverse effects are a common concern of humankind, Concerned that human activities have been substantially increasing the atmospheric concentrations of greenhouse gases, that these increases enhance the natural greenhouse effect, and that this will result on average in an additional warming of the Earth's surface and atmosphere and may adversely affect natural ecosystems and humankind (...)*». Βλέπε: United Nations, «United Nations Framework Convention on Climate Change», United Nations 1992,

Αυτονόητη, σε αυτά τα πλαίσια, η ανάληψη πρωτοβουλίας, από την Καθηγήτρια του ΤΕΙ Καλαμάτας κα Χριστίνα Δαούση, να προτείνει, για εκπόνηση πτυχιικών εργασιών, θέματα με αντικείμενο την προοπτική ανασυγκρότησης των πυρόπληκτων περιοχών του 2007.

Ως σπουδάστρια του ΤΕΙ Καλαμάτας και ως κάτοικος του Νομού Μεσσηνίας θέλησα να επιχειρήσω να ανταποκριθώ στην πρόκληση αυτή, επιλέγοντας ως θέμα για την εκπόνηση της πτυχιικής μου εργασίας τις ***Προοπτικές Ανασυγκρότησης Αστικού Αγροτικού και Πολιτιστικού χώρου στις πυρόπληκτες περιοχές των Δήμων Μεσσηνίας***, γνωρίζοντας, εξ αρχής, ότι πρόκειται για ένα δύσκολο, ενδεχομένως αβέβαιο, καθώς και επίπονο εγχείρημα. *Επίπονο εγχείρημα*, γιατί εμπεριέχει, εκ των πραγμάτων, για τον οποιονδήποτε μελετητή, αλλά πολύ περισσότερο για τον μελετητή που κατάγεται και διαμένει στο Νομό Μεσσηνίας, μια, αυτονόητα, αυξανόμενη συναισθηματική φόρτιση. *Δύσκολο* και ενδεχομένως *αβέβαιο εγχείρημα*, γιατί τα ζητήματα που άπτονται της αειφορικής διάστασης του χώρου (περιβάλλον – κοινωνία - οικονομία), είναι μεν, σήμερα, από τα πιο επίκαιρα και κρίσιμα για την επιστημονική συζήτηση διεθνώς, πλην όμως, συχνά, στη νεοελληνική πραγματικότητα, αποτελούν, για τον μελετητή που θέλει να συλλέξει σχετικά στοιχεία και δεδομένα, ένα απροσπέλαστο τοπίο.

Σε συνεργασία με την επιβλέπουσα Καθηγήτρια, ως περιοχή πιλοτικής μελέτης και έρευνας επελέγησαν τρεις δήμοι (Δήμος Θουρίας ⇔ Δήμος Καλαμάτας ⇔ Δήμος Αβίας), οι οποίοι, από γεωγραφική άποψη, διατάσσονται γραμμικά και συνορεύουν ο ένας μετά τον άλλον, διαδοχικά, αποτελώντας μια όμορη χωρική ενότητα που εκτείνεται, κατά μήκος της οροσειράς του Μεσσηνιακού Ταυγέτου, από τον κάμπο της Μεσσηνίας μέχρι την ανατολική παράκτια ζώνη του Μεσσηνιακού κόλπου.

Κύριο κριτήριο για την επιλογή αυτή αποτέλεσε το γεγονός ότι η συγκεκριμένη περιοχή που προαναφέραμε (Δήμος Θουρίας ⇔ Δήμος Καλαμάτας ⇔ Δήμος Αβίας), αποτελεί ένα αντιπροσωπευτικό χωρικό δείγμα μιας ευρύτερης χωρικής ενότητας των πυρόπληκτων περιοχών του Νομού Μεσσηνίας, περιλαμβάνοντας

τόπους με πολύ διαφορετικά φυσικά και κοινωνικά – οικονομικά χαρακτηριστικά. Παρουσιάζει, επίσης, σημαντικές απώλειες από την καταστροφή του 2007, ενώ, πριν από την εν λόγω καταστροφή, βρισκόταν, ήδη, σε ένα κρίσιμο αναπτυξιακά επίπεδο σε σχέση με την υλοποίηση δημόσιων πολιτικών που θα είχαν αποφασιστική χωρική επίδραση στη μελλοντική αναπτυξιακή της φυσιογνωμία.

Στη συνέχεια, δραστηριοποιήθηκα προκειμένου να προχωρήσω σε ένα πρώτο στάδιο συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων και δεδομένων, χρήσιμων για την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας. Τα αποτελέσματα της πρώτης έρευνας που πραγματοποίησα, έφερε στην επιφάνεια την ανομοιογένεια και την ασυμβατότητα των στοιχείων και δεδομένων που είχα συλλέξει.

Θέτοντας υπόψη τα παραπάνω αποτελέσματα στην επιβλέπουσα Καθηγήτρια και σε συνεργασία μαζί της, τα επόμενα βήματα της έρευνάς μου στηρίχθηκαν και σχεδιάστηκαν ως εξής:

1. *Διαπιστώνεται και λαμβάνεται υπόψη* ότι, όπως προκύπτει από την πρώτη έρευνα που πραγματοποιήθηκε, τα διαθέσιμα στοιχεία και δεδομένα που αφορούν στη συγκεκριμένη φυσική καταστροφή (αλλά και γενικότερα σε μια οποιαδήποτε άλλη φυσική καταστροφή) ούτε καταχωρούνται, ούτε αποτυπώνονται και οργανώνονται με ομοιογένεια (δηλαδή με συμβατό τρόπο μεταξύ τους) και σύμφωνα με μια κοινή μεθοδολογία, από τον ένα φορέα ή τον άλλο. Συνεπάγεται ότι το γεγονός αυτό καθιστά, σχεδόν, αδύνατη την πλήρη και οργανωμένη αποτύπωση της κατάστασης που προκαλήθηκε από την καταστροφή [με σχετική γεωγραφική, χωρο-χρονική και (πολύ-)τομεακή πληρότητα] και, επίσης, δυσχεραίνει τη συγκριτική εξέταση των καταστροφών από τη μια χωρική ενότητα στην άλλη.
2. *Κρίνεται σκόπιμη, επομένως, ότι η προσπάθεια δημιουργίας ενός **φακέλου καταστροφής** που θα επιχειρούσε να ανταποκριθεί, έστω και σε ένα πρώιμο στάδιο, στο κενό αυτό. Με άλλα λόγια, στη συγκεκριμένη περίπτωση και με αφορμή τη συγκεκριμένη καταστροφή, επιχειρείται η δημιουργία μιας μεθοδολογίας που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και μεταγενέστερα για άλλες καταστροφές (την έλευση των οποίων*

απευχόμαστε). Δηλαδή, το κύριο μέλημα δεν είναι, πλέον, η συλλογή των ίδιων των στοιχείων (χωρίς να σημαίνει ότι η δραστηριότητα αυτή υποβαθμίζεται), αλλά το να επιχειρηθεί και να αναδειχτεί η δυνατότητα συλλογής στοιχείων με συγκροτημένο τρόπο. Στο εγχείρημα αυτό, η συλλογή των στοιχείων αποτελεί το μέσο για την ανάδειξη της προαναφερθείσας μεθοδολογίας⁶.

3. Ο σκοπός, επομένως της παρούσας πτυχιακής εργασίας προσανατολίζεται στην προσπάθεια συγκρότησης **μιας πρώτης μορφής φακέλου**

⁶ Ένα σημαντικότατο και πολύτιμο υπόδειγμα οδηγού παρόμοιων παραδειγμάτων μεθοδολογίας που μπορούν να εμπνεύσουν την προσπάθειά μας, μας υποδείχτηκε από την επιβλέπουσα Καθηγήτρια. Πρόκειται για το εξής σύγγραμμα: Earthquake Engineering Research Institute (EERI), «*Post-earthquake investigation field guide – Learning from earthquakes*», EERI 1996. Η συγκεκριμένη έκδοση είναι εξολοκλήρου προσβάσιμη στον διαδικτυακό τόπο του EERI, στην ιστοσελίδα <http://www.eeri.org/site/lfe-field-guide>, όπου, σχετικά με την προαναφερθείσα έκδοση, αναφέρονται τα εξής: «*The latest edition of the LFE field guide covers a great variety of subjects from geosciences to engineering, emergency management, and social sciences. It emphasizes careful advance planning, outlines procedures for team coordination, describes responsibilities of project participants, and offers guidelines for specific data collection in the field. It contains various forms, international information sources and contact names, pre-departure checklist, and recommendations for further research. Although prepared primarily for EERI reconnaissance teams, the guide can be a useful tool for anyone involved in post-earthquake investigation*». Μας υποδείχτηκε, επίσης, η σχετική μεθοδολογία που προτάθηκε από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, και συγκεκριμένα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας), «*Κείμενα για την συγκρότηση "Φακέλλου Καταστροφής" 4 Δήμων του Νομού Ηλείας*», Οκτώβριος 2007 [κείμενα εξολοκλήρου προσβάσιμα στην ιστοσελίδα: courses.arch.ntua.gr/.../OMADA_FAKELOU_KATASTROFHS.pdf] και Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών), «*Άξονες Χωροταξικής και Οικιστικής οργάνωσης των πυρόπληκτων περιοχών: πιλοτική διερεύνηση των προοπτικών ανασυγκρότησης Δήμων Αλιφείρας, Ανδρίτσαινας, Ζαχάρωσ και Φιγαλείας του Νομού Ηλείας (Πλήρες κείμενο)*», Αθήνα, Μάρτιος 2008 [κείμενο εξολοκλήρου προσβάσιμο στην ιστοσελίδα:

http://courses.arch.ntua.gr/el/arxeio_gia_tis_pyrophlhtes_perioxes_ths_peloponniso/to_teliko_keimeno_ths_episthmonikis_omadas_ths_sxolis_arxitektonvn_mhxanikvn.html].

καταστροφής, μέσω συγκροτημένης συλλογής στοιχείων στις επιλεγμένες πυρόπληκτες περιοχές. Στην πραγματικότητα, πρόκειται για ένα πρώτο βήμα που ευελπιστούμε να φανεί χρήσιμο σε μια πιθανή μελλοντική δημιουργία, ενός ολοκληρωμένου συστήματος καταγραφής, αποθήκευσης, συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων και δεδομένων που να επιτρέπει την αποτύπωση της κατάστασης πριν, κατά και μετά την καταστροφή, ώστε να συμβάλλει με ολοκληρωμένο τρόπο στον χωρικό σχεδιασμό της ανασυγκρότησης των κατεστραμμένων περιοχών.

Στην κατεύθυνση αυτή, η μετέπειτα δραστηριότητά μου – και σε διαρκή συνεργασία με την επιβλέπουσα Καθηγήτρια - συνοψίζεται, ενδεικτικά, στα ακόλουθα:

- επιτόπιες επισκέψεις στην επιλεγμένη πυρόπληκτη περιοχή (Δήμος Θουρίας ⇨ Δήμος Καλαμάτας ⇨ Δήμος Αβίας),
- συλλογή και επεξεργασία δεδομένων από τις υπηρεσίες των Δήμων,
- συζήτηση επί του θέματος με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων (εκπόνηση σχετικού ερωτηματολογίου),
- συζητήσεις με ντόπιους κατοίκους με περιεχόμενο τις κρίσεις τους και τα σχόλιά τους για το θέμα της καταστροφής (εκπόνηση σχετικού ερωτηματολογίου),
- συλλογή και επεξεργασία σχετικών βιβλιογραφικών δεδομένων,
- συλλογή δημοσιευμάτων του τοπικού τύπου, η συμβολή του οποίου στην προ και μετά την καταστροφή περίοδο είναι σημαντική πηγή άντλησης στοιχείων,
- επεξεργασία γεωγραφικών δεδομένων και χαρτογραφική αποτύπωση πυρκαγιών στο Νομό Μεσσηνίας, Αύγουστος 2007 μέσω του προγράμματος GIS,
- κλπ,
- εκτίμηση των επιπτώσεων από την καταστροφή,
- διατύπωση συμπερασμάτων.

Θα θέλαμε, επ' ευκαιρία, να επισημάνουμε ότι, από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε αναδεικνύεται το πολυδιάστατο οικολογικό, πολιτιστικό και παραγωγικό δυναμικό της περιοχής μελέτης καθώς και οι δυνατότητες αξιοποίησής του, σε μια κατεύθυνση αειφόρου ανάπτυξης προς όφελος των σημερινών και μελλοντικών γενεών.

Σε μια τέτοια προοπτική, η παρούσα πτυχιακή εργασία, ευελπιστεί να θέσει ένα μικρό λιθάρι στην αναγκαιότητα διεύρυνσης του διαλόγου με τους εμπλεκόμενους φορείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται ενεργά για την ανασυγκρότηση των πυρόπληκτων περιοχών. Από τον διάλογο αυτό, θεωρούμε ότι θα προκύψουν γνώσεις, εμπειρίες, πρακτικές και πολιτικές, για την ανάδειξη μιας συμμετοχικής διαδικασίας αειφόρου ανασυγκρότησης των πυρόπληκτων – και όχι μόνο – περιοχών και τόπων.

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία, η προσέγγισή μας ακολουθεί, συνοπτικά, τα εξής βήματα:

- Αρχικά, κάνουμε εκτενή αναφορά στα στοιχεία που έχουμε συλλέξει από τους τρεις υπό μελέτη Δήμους (Δήμος Θουρίας ὁ Δήμος Καλαμάτας ὁ Δήμος Αβίας), συγκροτώντας μέσω των στοιχείων αυτών μια πρώτη μορφή Φάκελου Καταστροφής (Φ.Κ.), με την έννοια και τις φάσεις του, την κατάρτιση αυτού και δημιουργώντας, παράλληλα, τον πίνακα εισροών καθώς και τον πίνακα του κύκλου της καταστροφής, χωρίζοντας τους στην έναρξη - διαχείριση της κρίσης καθώς στις άμεσες και βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις και ανάγκες .
- Στη συνέχεια, αναφερόμαστε στις καταστροφές που υπέστησαν αναλυτικά οι τρεις υπό μελέτη Δήμοι (Δήμος Θουρίας ὁ Δήμος Καλαμάτας ὁ Δήμος Αβίας), καθώς και στις προτάσεις Αποκατάστασης –Αναζωογόνησης και Ανασυγκρότησης που είχαν, ήδη, ανακοινωθεί στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση της Καλαμάτας, θέλοντας να απεικονίσουμε τη συνολική εικόνα της πυρκαγιάς .
- Στη συνέχεια, και σύμφωνα με τα γεωγραφικά και χωρικά δεδομένα που συλλέξαμε, δημιουργούμε και παραθέτουμε **χάρτες αποτόπωσης των πυρκαγιών στο Νομό Μεσσηνίας Αύγουστος 2007 μέσω του προγράμματος των GIS.**
- Καταλήγουμε αναφερόμενοι στην ανάλυση των χωρικών επιπτώσεων που

προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές και την λήψη ριζικών μέτρων.

- Παραθέτουμε τα συμπεράσματά μας, στηριζόμενοι, κατά κύριο λόγο στο σχετικό *Ερωτηματολόγιο* το οποίο εκπονήσαμε (βλέπε παρακάτω).
- Τέλος, παραθέτουμε σχετικά Παραρτήματα, μεταξύ των οποίων:
 - το ***Ερωτηματολόγιο*** το οποίο εκπονήσαμε και απευθύναμε στους *τοπικούς φορείς και σε κατοίκους – δημότες των πυρόπληκτων περιοχών*, καθώς και
 - σχετική ***Αποδελτίωση του τύπου***, συμπεριλαμβανομένου του *τοπικού τύπου*, της εποχής (2007), η συμβολή του οποίου υπήρξε σημαντική.

Κλείνοντας τον πρόλογο αυτό, δεν θα μπορούσα, σε καμία περίπτωση, να παραλείψω να ευχαριστήσω:

- ☞ Την Καθηγήτριά μου, κ. Χριστίνα Δαούση, για την άριστη συνεργασία (σε επιστημονικό και ανθρώπινο επίπεδο) που προέκυψε και οικοδομήθηκε, σταδιακά, καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής μου εργασίας, και πολύ περισσότερο, για τις πολύτιμες και πλούσιες γνώσεις που, πρόθυμα και αδιάκοπα, μου παρείχε για την σωστή υλοποίηση της εργασίας μου.
- ☞ Τον κ. Ηλλιόπουλο, Αντιδήμαρχο Καλαμάτας, ο οποίος έθεσε στη διάθεσή μου την σχετική έρευνα που είχε κάνει για τον Δήμο Καλαμάτας.

Εισαγωγή

➤ *Το προφίλ του Νομού Μεσσηνίας*

Ο νομός Μεσσηνίας βρίσκεται στο νοτιοδυτικό άκρο της Πελοποννήσου και καλύπτει μια έκταση 2.991 km. Συνορεύει βόρεια με το Νομό Ηλείας, ανατολικά με τους νομούς Αρκαδίας- Λακωνίας, δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος και νότια από το Μεσσηνιακό κόλπο. Πρωτεύουσα του η πόλη της Καλαμάτας. Ο νομός ανήκει, διοικητικά, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και υποδιαιρείται σε 29 Δήμους και 2 Κοινότητες.

Σύμφωνα με σχετική μελέτη του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, πριν από τις πυρκαγιές του Αυγούστου, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ του νομού αυξήθηκε με ετήσιο ρυθμό 7,4% (σε τρέχουσες τιμές) την περίοδο 1995-2004 έναντι 11,5% στο σύνολο της χώρας, με συνέπεια η συμμετοχή του προϊόντος του Νομού στο συνολικό προϊόν της χώρας συνεχώς να περιορίζεται και από το 1,24% το 1995 να μειωθεί στο 0,88% το 2004, κατατάσσοντας τον νομό στην 44η θέση στο σύνολο της χώρας με βάση το κατά κεφαλήν ΑΕΠ⁷.

Η συμμετοχή του προϊόντος του πρωτογενή τομέα διαμορφώνεται στο 11%, έναντι 15,4% του προϊόντος στη μεταποίηση και 73,6% του προϊόντος στις υπηρεσίες⁸.

⁷ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 67, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf.

⁸ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 67, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf.

Στο Νομό Μεσσηνίας κατοικούν 176.876 άτομα, με ποσοστό αύξησης του πραγματικού πληθυσμού που κυμαίνεται στα μέσα επίπεδα της χώρας και μικρότερη αύξηση στο μόνιμο πληθυσμό. Επιβαρημένοι εμφανίζονται οι δείκτες πληθυσμιακής γήρανσης και εξάρτησης⁹.

Το ποσοστό των απασχολούμενων ως μισθωτοί είναι υψηλό (51%), ενώ το ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα (30%) είναι υπερδιπλάσιο του εθνικού μέσου (14%)¹⁰.

Η ανεργία (10,6%) είναι χαμηλότερη από τον εθνικό μέσο όρο αλλά πλήττει κυρίως τις μικρότερες ηλικίες¹¹.

➤ Οι πυρκαγιές του Αυγούστου 2007

Οι μεγάλες πυρκαγιές του Αυγούστου 2007, οι οποίες ειδικά στην Πελοπόννησο έλαβαν διαστάσεις εθνικής τραγωδίας, ανέδειξαν πολλά χρόνια προβλήματα που αφορούν γενικότερες κοινωνικές παραμέτρους που υπερβαίνουν κατά πολύ την

⁹ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 67, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf.

¹⁰ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 67, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf.

¹¹ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 67, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf.

τοπική κλίμακα¹². Οι ανθρώπινες ζωές που χάθηκαν είναι ανεκτίμητες και υπογραμμίζουν κατά το πλέον επώδυνο τρόπο την ανάγκη εφαρμογής αποτελεσματικότερων μεθόδων και μέσων παρέμβασης, ώστε να μη θρηνήσουμε ποτέ στο μέλλον άλλα θύματα¹³.

Συγκεκριμένα, τα Δημοτικά Διαμερίσματα (Δ.Δ.) που επλήγησαν από την πύρινη λαίλαπα του καλοκαιριού του 2007, στην Μεσσηνία, ήταν:

- **Δήμος ΑΒΙΑΣ:** Δ.Δ. Αβίας, Αλτομίρων, Δολών, Κάμπου, Κέντρου, Πηγαδίων, Σταυροπήγιου, Σωτηριάνικων.
- **Δήμος ΑΕΤΟΥ:** Δ.Δ. Αετού, Μοναστηρίου, Πολυθέας του Δήμου.
- **Δήμος ΑΙΠΕΙΑΣ:** Δ.Δ. Χράνων.
- **Δήμος ΑΝΔΑΝΙΑΣ:** Δ.Δ. Αγριλόβουνου, Δεσύλλα, Διαβολιτσίου, Ηλέκτρας, Καρνασίου, κάτω Μέλπειας, Κωνσταντίνων, Μάλτας, Μαντζαρίου, Παραπουγκίου.
- **Δήμος ΑΝΔΡΟΥΣΑΣ:** Δ.Δ. Αμφιθέας.
- **Δήμος ΑΡΦΑΡΩΝ:** Δ.Δ. Αρφαρών, Βρομόβρυση.
- **Δήμος ΑΥΛΩΝΟΣ:** Δ.Δ. Αυλώνα.
- **Δήμος ΒΟΥΦΡΑΔΩΝ:** Δ.Δ. Βλάση, Κουρτακίου, Μηλιωτίου.
- **Δήμος ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ:** Δ.Δ. Μουζακίου, Πύργου.
- **Δήμος ΔΩΡΙΟΥ:** Δ.Δ. Βασιλικού, Δωρίου, Κόκλα, Μάλθης, Ψαρίου.
- **Δήμος ΕΙΡΑΣ:** Δ.Δ. Αγίου Σώστου.
- **Δήμος ΘΟΥΡΙΑΣ:** Δ.Δ. Θουρίας, Πολιανής.
- **Δήμος ΙΘΩΜΗΣ:** Δ.Δ. Βαλύρας.
- **Δήμος ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ:** Δ.Δ. Αλαγωνίας, Αντικάλαμου, Αρτεμισίας,

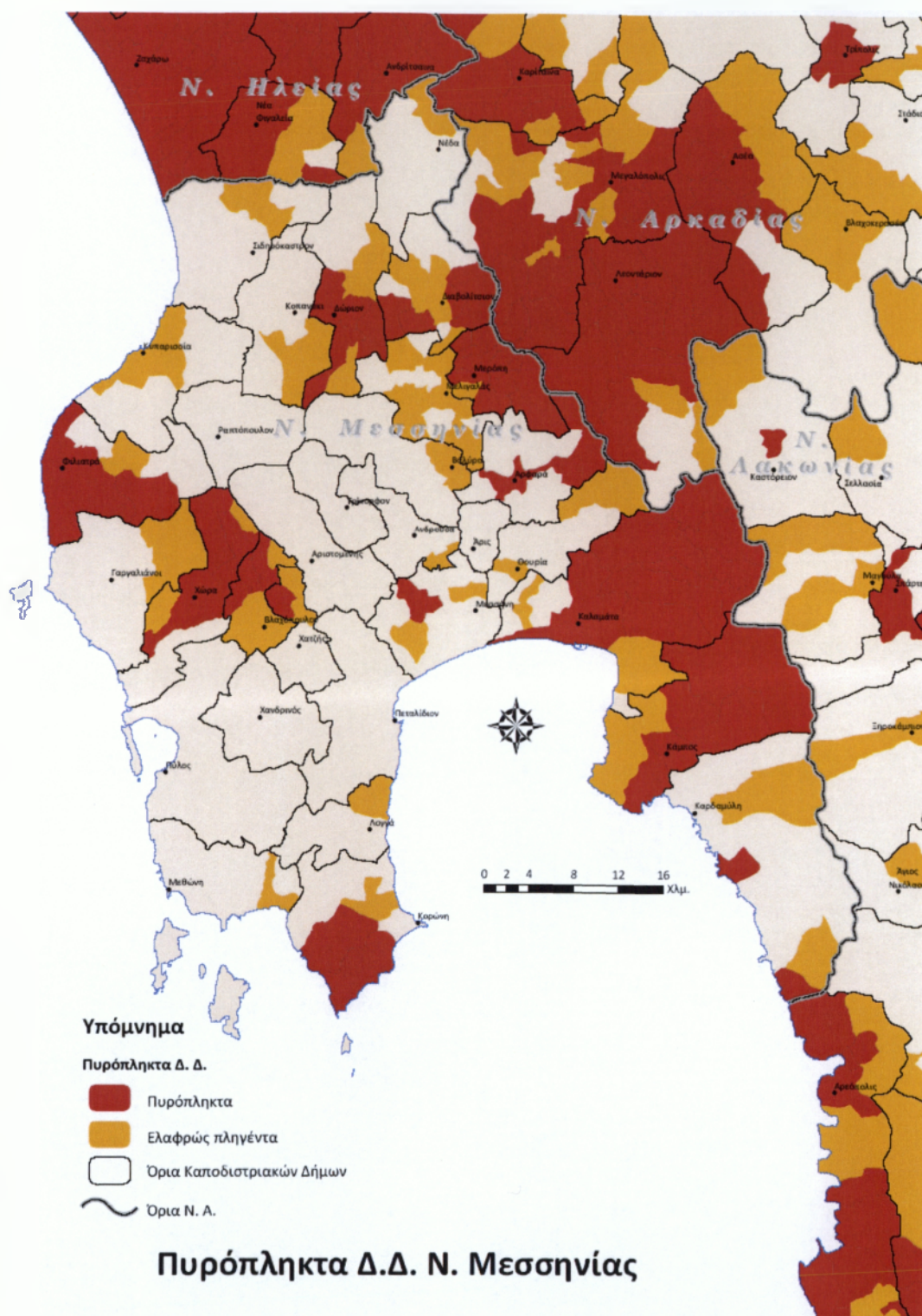
¹² Βλέπε τον διαδικτυακό τόπο του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, στην ιστοσελίδα: <http://www.aua.gr/gr/pyro/index.php>

¹³ Βλέπε τον διαδικτυακό τόπο της ΠΑΣΕΓΕΣ, στην ιστοσελίδα <http://www.paseges.gr/dynamic/contentLoader/showContentObject.jsf?contentObjectId=3aa1fb9b-7a51-4f1c-85f7-4f51ca833809&topicId=0>

Βέργας, Ελαιοχωρίου, Καλαμάτας, Καρβελίου, Λαδά, Πηγών.

- **Δήμος ΚΟΡΩΝΗΣ:** Δ.Δ. Βασιλιτσίου, Χαρακοπίου, Χρυσοκελλαριάς.
- **Δήμος ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ:** Δ.Δ. Κυπαρισσίας.
- **Δήμος ΛΕΥΚΤΡΟΥ:** Δ.Δ. Αγίου Νίκωνος, Εξοχωρίου, Λαγκαδάς, Νεοχωρίου.
- **Δήμος ΜΕΘΩΝΗΣ:** Δ.Δ.. Φοινικούντας.
- **Δήμος ΜΕΛΙΓΑΛΑ:** Δ.Δ. Ζευγολατειού, Καλλιρρόης, Μελιγαλά, Νεοχωρίου Ιθώμης, Σκάλας.
- **Δήμος ΜΕΣΣΗΝΗΣ:** Δ.Δ. Αβραμιού, Λυκότραφου, Μαυρομάτιου Παμίσου.
- **Δήμος ΝΕΣΤΟΡΟΣ:** Δ.Δ. Αμπελόφυτου, Μεταξάδας, Παλαιού Λουτρού, Φλεσιάδος, Χώρας.
- **Δήμος ΟΙΧΑΛΙΑΣ:** Δ.Δ. Ανδανίας, Καλυβίων, Κατσαρού, Λουτρού, Μερόπης, Οιχαλίας, Πεύκου, Σιάμου, Σολάκιου, Φίλια.
- **Δήμος ΠΑΠΛΑΦΕΣΣΑ:** Δ.Δ. Βλαχόπουλου, Μανιακίου, Μαργελίου, Μεταμορφώσεως, Παπαφλέσσα.
- **Δήμος ΦΙΛΙΑΤΡΩΝ:** Δ.Δ. Πλατής, Φιλιατρών, Χριστιανούπολης¹⁴.

¹⁴ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 67-68, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf.

Πηγή: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 70.

Η συνολική έκταση των πυρόπληκτων Δ.Δ., σύμφωνα με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ανέρχεται στα 1.233,97 km² (41% της συνολικής έκτασης του νομού). Ο πληθυσμός τους αποτελεί το 59% του νομού και εμφανίζουν πληθυσμιακή αύξηση. Τα ποσοστά των νέων είναι σχετικά αυξημένα όχι όμως και αυτών που βρίσκονται πριν τη συνταξιοδότηση. Οι μετανάστες (5,5% του πληθυσμού) κατέχουν σημαντική θέση στην απασχόληση που διαφοροποιείται μεταξύ Δ.Δ. Η απασχόληση κατά κλάδο στα πυρόπληκτα Δ.Δ. χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία των υπηρεσιών (56,6%), ενώ παράλληλα αρκετά από αυτά παρουσιάζουν σημαντική εξάρτηση από τον πρωτογενή τομέα (24%). Όσο για τη Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Έκταση (ΧΓΕ) στις πυρόπληκτες περιοχές του νομού, σύμφωνα με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, αυτή ανέρχεται σε 437,66 χιλιάδες στρέμματα δηλαδή το 38,1% της συνολικής ΧΓΕ του νομού¹⁵.

Αξίζει να επισημανθεί ότι, στο νομό Μεσσηνίας, οι αιτήσεις για καταστροφή από πυρκαγιά ανήλθαν στις 4.402. Οι αιτήσεις αφορούσαν καταστροφές στο φυτικό κεφάλαιο έκτασης 24.713,2 στρεμμάτων δηλαδή ποσοστό 2,1% της συνολικής ΧΓΕ του νομού¹⁶.

Από το σύνολο των στρεμμάτων που έχουν υποστεί ζημιά και αφορούν την φυτική

¹⁵ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 68, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pvro/files/perilipsi_meletis.pdf.

¹⁶ Ως προς τις αιτήσεις καταστροφής, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών επισημαίνει ότι «Θα πρέπει να τονιστεί ότι το ποσοστό καταστροφής στην φυτική παραγωγή πιθανόν να είναι μεγαλύτερο από ότι εμφανίζεται λόγω του ότι οι βοσκότοποι που έχουν υποστεί καταστροφές από τις πυρκαγιές, δεν έχουν δηλωθεί στον ΕΛΓΑ για αποζημίωση». Βλέπε: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 68, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf.

παραγωγή, η καλλιέργεια ακροδρύων (καρύδια και αμύγδαλα) εμφανίζεται με το μεγαλύτερο ποσοστό ζημιάς 59,2% (1.243,1 στρ.) όπου εντοπίζεται στο Δήμο Καλαμάτας. Οι λοιπές καλλιέργειες, με έμφαση την καλλιέργεια των σύκων, φαίνεται να έχουν υποστεί μεγάλες σε έκταση καταστροφές, αφού ποσοστό 6% (1.593,1 στρ.) των καμένων εκτάσεων αφορούσε στην συγκεκριμένη καλλιέργεια. Οι προαναφερθείσες ζημιές εντοπίζονται, κυρίως, Δήμο Ανδανίας και, δευτερευόντως, στο Δήμο Οιχαλίας και Βουφράδων. Επίσης, η καλλιέργεια της ελιάς με ποσοστό 5,1% (21.215 στρ.) εντοπίζεται στους Δήμους Καλαμάτας, Ανδανίας και Οιχαλίας. Όσον αφορά στις ποικιλίες οινοποιίας, η ζημιά ανέρχεται στο 1,8% (560,5 στρ.) και εντοπίζεται, κυρίως, στους Δήμους Καλαμάτας, Κορώνης και Φιλιατρών. Το ποσοστό καταστροφής στον αιγοπροβατοτροφικό τομέα ανέρχεται σε 2% και εντοπίζεται, κυρίως, στους Δήμους Καλαμάτας, Αβίας και Αρφαρών, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό ζημιάς στον βοοτροφικό τομέα υπολογίζεται στο 1,2%¹⁷.

¹⁷ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, σελ. 69, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf.

Κεφάλαιο 1 – Περί Καταστροφής και κατάρτισης του Φακέλου Καταστροφής

1.1. Εισαγωγικά στοιχεία

Η συγκρότηση ενός ολοκληρωμένου Φακέλου Καταστροφής (ΦΚ), για τους τρεις υπό μελέτη Δήμους του νομού Μεσσηνίας που υπέστησαν εκτεταμένες καταστροφές από την πυρκαγιά το καλοκαίρι του 2007 (Δήμος Θουρίας ⇨ Δήμος Καλαμάτας ⇨ Δήμος Αβίας), είναι ένα φιλόδοξο εγχείρημα που, στην πραγματικότητα, χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια, ανθρώπινους και υλικούς πόρους, χρόνο και διάρκεια.

Η συλλογή στοιχείων μετά από μια καταστροφή, ώστε να υπάρχει πλήρης εικόνα της καταστροφής (σε κάθε φάση της καταστροφής και κυρίως στη φάση αποκατάστασης) με οργανωμένο και πλήρη τρόπο, είναι εγχείρημα πολύ δύσκολο. Μετά από μια καταστροφή, είτε δεν συλλέγονται στοιχεία, ιδίως, κατά την φάση έκτακτης ανάγκης, όταν η δράση είναι επείγουσα και οι πόροι ανεπαρκείς, είτε συλλέγονται από διαφορετικούς φορείς και με διαφορετικές μεθόδους. Οπότε, τα στοιχεία αυτά, δεν είναι συμβατά μεταξύ τους, είτε, τέλος, αγνοούνται ολόκληροι τομείς δράσης, ιδίως αυτοί που δεν σχετίζονται με δραστηριότητες στα πλαίσια αρμοδιοτήτων των δημοσίων φορέων. Ακόμα και όταν συλλέγονται κάποια στοιχεία, συνήθως, στη συνέχεια, χάνονται, διασκορπίζονται και αχρηστεύονται, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, μετά την καταστροφή¹⁸.

¹⁸ Βασενχόβεν Λουδοβίκος, «Θέμα: Έργο ΦΚ (Φάκελος καταστροφής) - Περιοχή 4 πυρόπληκτων δήμων νομού Ηλείας», στο: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας), «Κείμενα για την συγκρότηση "Φακέλου Καταστροφής" 4 Δήμων του Νομού Ηλείας», Οκτώβριος 2007, σελ.02-03, ανάκτηση από την ιστοσελίδα: courses.arch.ntua.gr/.../OMADA_FAKELOU_KATASTROFHS.pdf και

1.2 Στόχος

Ο στόχος μας είναι, μέσα από την προσπάθεια συγκρότησης ενός Φακέλου Καταστροφής (ΦΚ), η διαμόρφωση, εάν όχι μιας πλήρους εικόνας, μιας μέσης εικόνας για την καταστροφή που υπέστησαν οι τρεις υπό μελέτη (3) Δήμοι, καθώς και της δρομολογημένης Ανασυγκρότησης –Αναζωογόνησης και Αποκατάστασης αυτών. Θα προσπαθήσουμε, επομένως, μέσα από την συγκρότηση του (ΦΚ), να διαμορφώσουμε μια δομή Φακέλου Καταστροφής, ως οργανωμένο αρχείο και βάση δεδομένων, ώστε να εισαχθούν, ως παράδειγμα, κάποια περιορισμένα ενδεικτικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης μιας χρονικά οριοθετημένης έρευνας στοιχείων που απορρέουν από τα δημοσιεύματα του ημερήσιου Τύπου. Επίσης, η δημιουργία ενός πίνακα αποκατάστασης ζημιών, για τον κάθε Δήμο ξεχωριστά, έχει ως σκοπό να εστιάσει στο πυρήνα του προβλήματος.

Ακολουθώντας την μεθοδολογία του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ) για την κατάρτιση Φακέλου Καταστροφής (ΦΚ)¹⁹, εκτιμούμε ότι ένας Φάκελος Καταστροφής (ΦΚ) πρέπει να περιέχει, σε μια πλήρη μορφή, τα ακόλουθα:

Δανδουλάκη Μιράντα, «Συγκρότηση ενός “Φακέλου Καταστροφής”», στο: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας), «Κείμενα για την συγκρότηση “Φακέλλου Καταστροφής” 4 Δήμων του Νομού Ηλείας», Οκτώβριος 2007, σελ.07-08, ανάκτηση από την ιστοσελίδα: courses.arch.ntua.gr/.../OMADA_FAKELOU_KATASTROFHS.pdf.

Earthquake Engineering Research Institute (EERI), «*Post-earthquake investigation field guide – Learning from earthquakes*», EERI 1996, section «*SECTION 3 - General Response Procedures*», σελ 04, ανάκτηση από την ιστοσελίδα http://www.eeri.org/lfe/pdf/Field_Guide_Section_3.pdf

¹⁹ Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας), «Κείμενα για την συγκρότηση “Φακέλλου Καταστροφής” 4 Δήμων του Νομού Ηλείας», Οκτώβριος 2007, σελ.07-08, ανάκτηση από την ιστοσελίδα: courses.arch.ntua.gr/.../OMADA_FAKELOU_KATASTROFHS.pdf.

- Στατιστικά και απογραφικά δεδομένα,
- Χάρτες διαγράμματα κα φωτογραφικό υλικό,
- Έρευνες και ερευνητικές δημοσιεύσεις,
- Υλικό από ηλεκτρονικά και έντυπα ΜΜΕ,
- Επίσημα κείμενα (αποφάσεις δημοσίων αρχών, θεσμικά σχέδια, απόψεις κρατικών , ιδιωτικών και κοινωνικών φορέων, ατόμων κλπ.),
- Προϊόν διαβουλεύσεων,
- Πληροφορίες από επίσημες διαδικασίες αποκατάστασης, π.χ. διαδικασίες χορήγησης βοηθημάτων ή δανείων,
- Συνεντεύξεις κ.α.

Ο φιλόδοξος αυτός στόχος έχει πολλαπλές απαιτήσεις. Ο Φάκελος Καταστροφής (ΦΚ) πρέπει να χαρακτηρίζεται από:

- ο Πληρότητα ως προς τις θεματικές ενότητες που θεωρούνται ως σημαντικές,
- ο Γεωγραφική ευρύτητα και χωρική αναφορά,
- ο Κάλυψη όλων των φάσεων μιας καταστροφής (προκαταστροφική κατάσταση, έκτακτη κατάσταση, αποκατάσταση, ανασυγκρότηση),
- ο Αναφορά σε δράσεις δημοσίων φορέων, ιδιωτικού τομέα και κοινωνικών φορέων,
- ο Αξιοποίηση κατά το δυνατόν περισσότερων πηγών πληροφορίας και σύνδεση με αντίστοιχες προσπάθειες,
- ο Δυνατότητα τροφοδότησης με στοιχεία από ενδιαφερόμενους (π.χ. μέσω του διαδικτύου),
- ο Διαφάνεια και τεκμηρίωση ως προς τις πηγές προέλευσης των στοιχείων.

Το συνολικό υλικό της παρούσας εργασίας απέχει, φυσικά, πολύ από το να ικανοποιεί σε ολοκληρωμένη μορφή αυτές τις απαιτήσεις για τους λόγους που, ήδη, προαναφέραμε.

1.3 Η έννοια και οι φάσεις της καταστροφής

Για την αποσαφήνιση του περιεχομένου ενός Φάκελου Καταστροφής (ΦΚ), απαραίτητη είναι, καταρχάς, η κατανόηση της ίδιας της έννοιας της καταστροφής. Υπάρχει πληθώρα ορισμών της έννοιας «καταστροφή» στην ακαδημαϊκή βιβλιογραφία και τα επίσημα κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Διεθνών Οργανισμών και επιστημονικών φορέων (βλ. π.χ. Kelman και Pooley 2004²⁰, Thywissen 2006²¹).

²⁰ «Disaster: A serious disruption to community life which threatens or causes death or injury in that community and/or damage to property which is beyond the day-to-day capacity of the prescribed statutory authorities and which requires special mobilisation and organisation of resources other than those normally available to those authorities». Βλέπε: Kelman, I. and S. Pooley, «Disaster Definitions», Kelman, I. and S. Pooley eds., 2004. version 2, 24 July 2004 (Version 1 was 12 July 2004), ανάκτηση από: <http://www.ilankelman.org/miscellany/DisasterDefinitions.rtf>

²¹ «“A disaster is an unusually severe and/or extensive event that usually occurs unexpectedly and has such a severe impact on life and health of many people and/or causes considerable material damage and/or impairs or endangers the life of a large number of people for a long period of time to such an extent that resources and funding available at local or regional level cannot cope without outside help. The disaster qualifies as such when it becomes apparent that the available resources and funding are inadequate for the necessary and prompt relief. Relief provision systems that are capable of evolving from every day use and which integrate all the necessary components are required for effectively managing disasters.” From: 30.11.1998 Report of the working group of the Permanent Conference on Disaster Reduction and Disaster Protection, DKKV Handbuch. (DKKV, 2002)». «“External danger, the loss of development potential and the helplessness of the affected population; a serious disruption of the functioning of a society causing widespread human, material or environmental losses which exceed the ability of the affected society to cope using only its own resources.” (DKKV, 2002)». «“A serious disruption of the functioning of society, causing widespread human, material or environmental losses, which exceed the ability of affected society to cope using only its own resources. Disasters are often classified according to their cause (natural or man made).” (EEA, 2005)». «“A hazard might lead to a disaster. A disaster by itself is an impact of a hazard on a community or area – usually defined as an event that overwhelms the capacity to cope with it.” (Europ. Spatial Planning Observ. Netw., 2003)». «“Disasters combine two elements: events and vulnerable people. A disaster occurs when a disaster agent (the event) exposes the vulnerability of individuals and communities in such a way that their lives are directly threatened or sufficient harm has been done to their community's economic and social structures to undermine their ability to survive. A disaster is fundamentally a socio-economic phenomenon. It is an extreme but not necessarily abnormal

Σύμφωνα με ένα ευρέως διαδεδομένο ορισμό που ενστερνίζονται φορείς, όπως η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Περιβάλλοντος και η Διεθνής Στρατηγική για τη Μείωση των Καταστροφών του ΟΗΕ, καταστροφή είναι «μια σοβαρή διαταραχή της λειτουργίας της κοινωνίας που προκαλεί εκτεταμένες ανθρώπινες, υλικές και περιβαλλοντικές απώλειες που υπερβαίνουν την ικανότητα της πληγείσας κοινωνίας να τις αντιμετωπίσει με ίδιους πόρους»²².

state of everyday life in which the continuity of community structures and processes temporarily fails. Social disruption may typify a disaster but not social disintegration" (IFRC, 1993)». «"For a disaster to be entered into the database of the UN's International Strategy for Disaster Reduction (ISDR), at least one of the following criteria must be met: – a report of 10 or more people killed – a report of 100 people affected – a declaration of a state of emergency by the relevant government – a request by the national government for international assistance" (IRIN/OCHA, 2005)». «"The result of a vast ecological breakdown in the relations between man and his environment, a serious and sudden event (or slow, as in drought) on such a scale that the stricken community need extraordinary efforts to cope with it, often with outside help or international aid." (Journ. of Prehospital and Disaster Medicine, 2004)». «". . . a disaster is at some basic level a social construction, its essence to be found in the organization of communities, rather than in an environmental phenomenon with destructive or disruptive effects for a society." ". . . a process involving the combination of a potentially destructive agent(s) from the natural, modified and/or constructed environment and a population in a socially and economically produced condition of vulnerability, resulting in a perceived disruption of the customary relative satisfactions of individual and social needs for physical survival, social order and meaning." "A disaster is made inevitable by the historically produced pattern of vulnerability, evidenced in the location, infrastructure, sociopolitical structure, production patterns, and ideology, that characterize a society. The society's pattern of vulnerability is an essential element of a disaster." (Oliver-Smith, 1998)». «"Disaster is defined as the set of adverse effects caused by social-natural and natural phenomena on human life, properties and infrastructure within a specific geographic unit during a given period of time." (Serje, 2002)». «"In summary, it can be determined that there is a problem of definition which affects the interpretation of vulnerability to disasters. Therefore, a list of important questions often cannot be answered clearly: When does a disaster begin? Who decides about shortcomings in the coping capacity of a society? When does the disaster end? What are the appropriate indicators for disasters? In addition, many definitions do not take differing vulnerabilities of population groups into account." (Feldbrügge and von Braun, 2002)». Βλέπε: Thywissen Katharina, «Components of Risk: A Comparative Glossary», Bonn, United Nations University Institute for Environment and Human Security, 2006, έκδοση εξολοκλήρου προσβάσιμη στον διαδικτυακό τόπο του United Nations University Institute for Environment and Human Security, στην ιστοσελίδα <http://www.ehs.unu.edu/file.php?id=118>

²² Βλέπε τον διαδικτυακό τόπο του United Nations - International Strategy for Disaster Reduction: <http://www.unisdr.org/index.php> και τον διαδικτυακό τόπο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Περιβάλλοντος: <http://www.eea.europa.eu/el>.

Βλέπε επίσης: United Nations University Institute for Environment and Human Security (UNU-EHS), «Measuring Vulnerability to Natural Hazards Towards Disaster Resilient

Υπάρχει ακόμα ένα σύνολο λειτουργικών ορισμών. Ενδεικτικά αναφέρεται ο ορισμός που χρησιμοποιείται προκειμένου να εισαχθούν στοιχεία μιας καταστροφής στη σχετική βάση δεδομένων της Διεθνούς Στρατηγικής για την Μείωση των καταστροφών του ΟΗΕ (IRIN/OCHA 2005)²³. Στην περίπτωση αυτή για να χαρακτηριστεί μια κατάσταση ως καταστροφή θα πρέπει να πληρείται ένα τουλάχιστον από τα παρακάτω κριτήρια :

- Να έχουν σκοτωθεί 10 ή περισσότεροι άνθρωποι,
- Να έχουν πληγεί περισσότεροι από 100 άνθρωποι,
- Να έχει κηρυχθεί κατάσταση έκτακτης ανάγκης από την αρμόδια κυβέρνηση,
- Να έχει υποβληθεί αίτημα από την εθνική κυβέρνηση για διεθνή βοήθεια.

Στην Ελλάδα, ο Ν. 3013/2002 [ΦΕΚ 102 Α] («Αναβάθμιση της πολιτικής προστασίας και λοιπές διατάξεις »)²⁴, στο άρθρο 2, ορίζει ότι «*καταστροφή νοείται κάθε ταχείας ή βραδείας εξελίξεις φυσικό φαινόμενο ή τεχνολογικό συμβάν στο χερσαίο , θαλάσσιο και εναέριο χώρο, το οποίο προκαλεί εκτεταμένες δυσμενείς επιπτώσεις στον άνθρωπο, καθώς και στο ανθρωπογενές ή φυσικό περιβάλλον*». και στη συνέχεια, προχωρεί σε διάκριση των καταστροφών ως εξής:²⁵

Societies», EDITED BY JÖRN BIRKMANN, United Nations University Press, Tokyo 2006, σελ 12 και επ.

²³ Βλέπε τον διαδικτυακό τόπο του United Nations - International Strategy for Disaster Reduction: <http://www.unisdr.org/index.php>.

²⁴ Το κείμενο του Νόμου 3013/2002 [ΦΕΚ 102 Α] είναι εξολοκλήρου προσβάσιμο στον διαδικτυακό τόπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, στην ιστοσελίδα: http://portal.tee.gr/portal/page/portal/SCIENTIFIC_WORK/anasigr/nomothesia/politiki_prostasia_20020100102.pdf

²⁵ Για τη σχετική εθνική νομοθεσία, βλέπε την ιστοσελίδα της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου: <http://courses.arch.ntua.gr/112960.html>.

«α. Γενική καταστροφή νοείται η καταστροφή που εκτείνεται σε περισσότερες από τρεις περιφέρειες της χώρας .

β. Περιφερειακή καταστροφή μικρής έντασης νοείται αυτή για την αντιμετώπιση της οποίας αρκεί το δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας της περιφέρειας.

γ. Περιφερειακή καταστροφή μεγάλης έντασης νοείται αυτή για την αντιμετώπιση της οποίας απαιτείται η διάθεση δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας και από άλλες περιφέρειες ή και από κεντρικές υπηρεσίες και φορείς.

δ. Τοπική καταστροφή μικρής έντασης νοείται αυτή για την αντιμετώπιση της οποίας αρκεί το δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας σε επίπεδο νόμου.

ε. Τοπική καταστροφή μεγάλης έντασης νοείται αυτή για την αντιμετώπιση της οποίας απαιτείται η διάθεση δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας και από άλλους νομούς , περιφέρειες ή και από κεντρικές υπηρεσίες και φορείς ».

Έχει ίσως σημασία να διατυπωθεί μια προσέγγιση των καταστροφών στα πλαίσια της εργασίας αυτής, οι καταστροφές αν και φαίνονται ως μοναδικά και έκτακτα συμβάντα, δεν είναι προϊόν μερικών ωρών, όπως εκφράζουν διατυπώσεις του είδους «ακραία καιρικά φαινόμενα, θεομηνία» που συχνά ακούγονται από επίσημα χείλη²⁶.

για την σχετική κοινοτική νομοθεσία, βλέπε: Δαούση Χριστίνα, «Πυροπροστασία των Δασών. Το κοινοτικό πλαίσιο δράσης», Αθήνα, Κέντρο των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον, 2001 [άρθρο εξολοκλήρου προσβάσιμο στην ιστοσελίδα <http://alkaios.aegean.gr/epesppe/plan/planning/documents/step2/Daousi1.pdf>].

²⁶ Σχετικά με την έννοια και τις φάσεις της καταστροφής, βλέπε: Βασενχόβεν Λ., Γιαννίρης Η., Δανδουλάκη Μ., Πάγκας Ν., Σαπουντάκη Π., «Φάκελος καταστροφής, στο: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών), «Άξονες Χωροταξικής και Οικιστικής οργάνωσης των πυρόπληκτων περιοχών: πιλοτική διερεύνηση των προοπτικών ανασυγκρότησης Δήμων Αλιφείρας, Ανδρίτσαινας, Ζαχάρως και Φιγαλείας του Νομού Ηλείας (Πλήρες κείμενο)», Αθήνα, Μάρτιος 2008, σελ. 353-357 [κείμενο εξολοκλήρου προσβάσιμο στην ιστοσελίδα: http://courses.arch.ntua.gr/el/arxeio_gia_tis_pyroplhktes_perioxes_ths_peloponniso/to_teliko_keimeno_ths_episthmonikis_omadas_ths_sxolis_arxitektonvn_mhxanikvn.html].

Οι θεμελιώδεις αιτίες που υποθάλλουν μια καταστροφή υποβόσκουν πολύ πριν αυτή συμβεί και, κατά κανόνα, συνεχίζουν και μετά να χτίζουν τις συνθήκες για μια νέα καταστροφή (Blaikie et al. 1994)²⁷. Τέτοιες πιέσεις μπορεί να είναι η γήρανση του πληθυσμού, η εγκατάλειψη της υπαίθρου, η απουσία ή η ανεπάρκεια των απαραίτητων θεσμών και θεσμικών εργαλείων. Έχει διατυπωθεί μάλιστα η άποψη ότι οι καταστροφές αποτελούν ένα μεγεθυντικό φακό για να διαπιστωθούν προϋπάρχουσες δυσμενείς συνθήκες σε οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό και επιχειρησιακό επίπεδο²⁸.

Με αυτή την έννοια πρέπει να διακρίνουμε το φυσικό φαινόμενο που αποτελεί έναυσμα καταστροφής από την φυσική καταστροφή. Το ανθρωπογενές στοιχείο του είναι εγγενές στις αποκαλούμενες «φυσικές» καταστροφές. Η προσέγγιση αυτή ανοίγει το δρόμο για την μείωση των φυσικών καταστροφών μέσω παρεμβάσεων για μείωση της τρωτότητας με αντιμετώπιση των μακροχρόνων θεμελιωδών που την υποθάλλουν.

Μέσα από την εμπειρία έχει φανεί ότι μια καταστροφή κάνει ένα κύκλο (Σχήμα 1 και Σχήμα 2). Κατά την άμεση μετακαταστροφική φάση η κατάσταση φαίνεται

²⁷ Blaikie P., T. Cannon, I. Davis, B. Wisner, «At risk: Natural Hazards, People's Vulnerability, & Disasters», London, Routledge, 1994, σελ. 38 και επ.

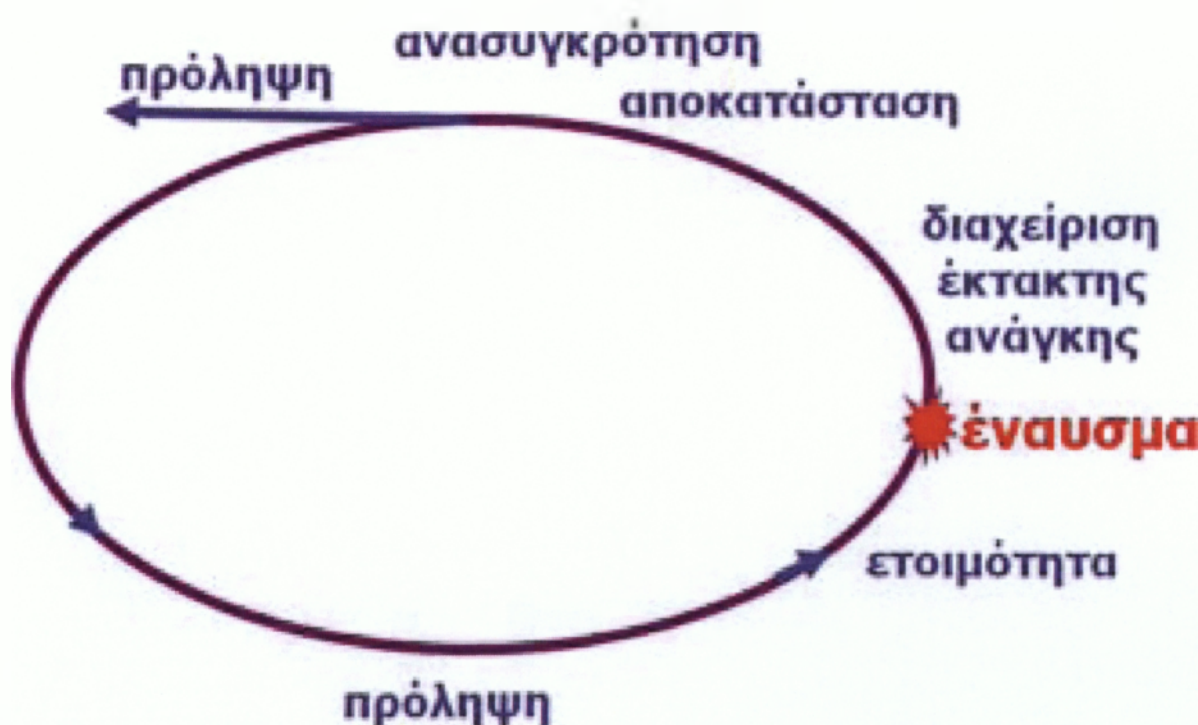
²⁸ Σχετικά με την έννοια και τις φάσεις της καταστροφής, βλέπε: Βασενχόβεν Λ., Γιαννίρης Η., Δανδουλάκη Μ., Πάγκας Ν., Σαπουντάκη Π., «Φάκελος καταστροφής, στο: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών), «Άξονες Χωροταξικής και Οικιστικής οργάνωσης των πυρόπληκτων περιοχών: πιλοτική διερεύνηση των προοπτικών ανασυγκρότησης Δήμων Αλιφείρας, Ανδρίτσαινας, Ζαχάρως και Φιγαλείας του Νομού Ηλείας (Πλήρες κείμενο)», Αθήνα, Μάρτιος 2008, σελ. 353-357, ανάκτηση από την ιστοσελίδα:

http://courses.arch.ntua.gr/el/arxeio_gia_tis_pyrophlhtes_perioxes_ths_peloponnisoys/to_teliko_keimeno_ths_episthmonikis_omadas_ths_sxolis_arxitektonvn_mhxanikvn.html.

χαοτική, υπάρχει μεγάλη πίεση από έκτακτες επείγουσες ανάγκες προς τις οποίες η κοινωνία καλείται να ανταποκριθεί, οι διαθέσιμες δομές και οι μηχανισμοί δοκιμάζονται. Πρόκειται για την αποκαλούμενη κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Άμεση απόκριση κατά την αμέσως μετά την καταστροφή φάση αναμένεται να έχουν φορείς που έχουν ως αρμοδιότητα την αντιμετώπιση κρίσεων, όπως η Πυροσβεστική Υπηρεσία, η Αστυνομία, το ΕΚΑΒ και οι διαχειριστές των δικτύων κοινής ωφελείας. ολόκληρη η κοινωνία ωστόσο και ο καθένας ξεχωριστά αντιδρά και έχει ένα ρόλο να παίζει. Παρότι οι τοπικοί φορείς έχουν βαρύνοντα ρόλο κατά την περίοδο αυτή, η έξωθεν βοήθεια είναι έκτακτης ανάγκης

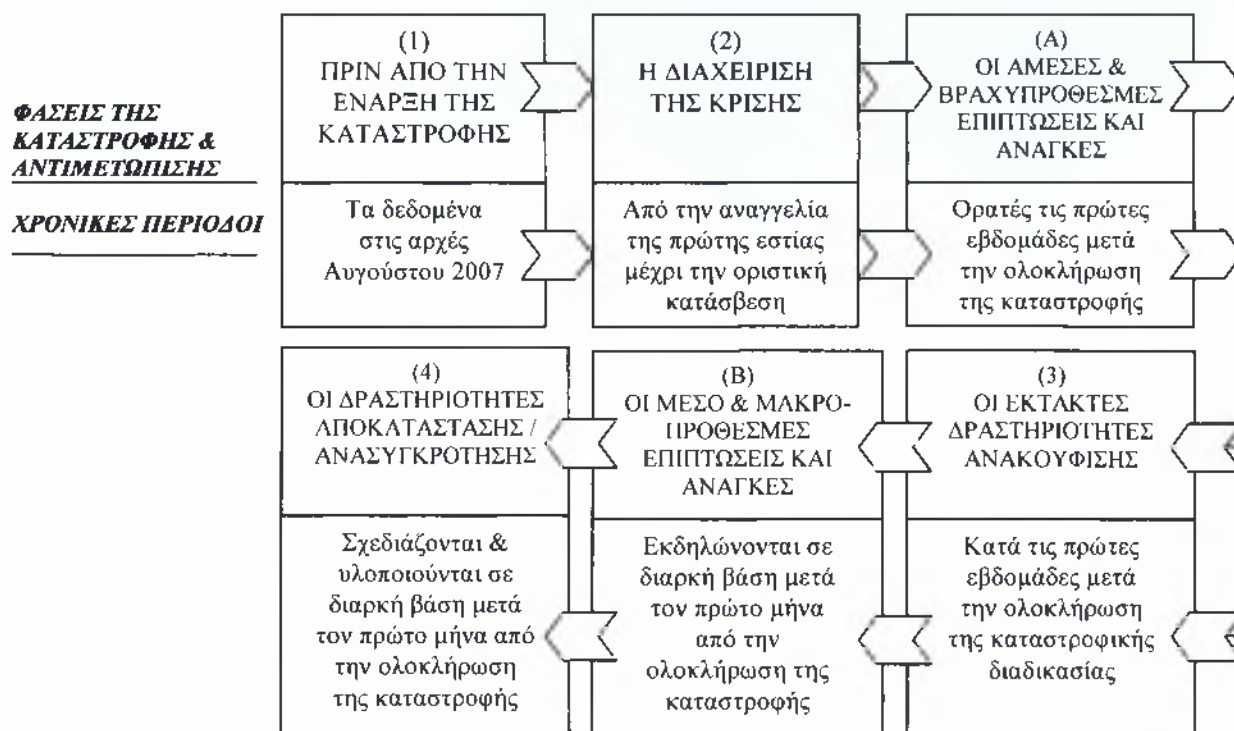
Σχήμα 1. ο κύκλος μιας καταστροφής

Πηγή: Βασενχόβεν Λ., Γιαννίρης Η., Δανδουλάκη Μ., Πάγκας Ν., Σαπουντάκη Π.,
«Φάκελος καταστροφής, op.cit., σελ. 355.

Σχήμα 2. Διάγραμμα - Ροή των φάσεων του κύκλου καταστροφής

Διάγραμμα : Ροή των φάσεων του κύκλου της καταστροφής

Πηγή: Βασενχόβεν Λ., Γιαννίρης Η., Δανδουλάκη Μ., Πάγκας Ν., Σαπουντάκη Π.,
 «Φάκελος καταστροφής, op.cit., σελ. 367.

Η περίοδος έκτακτης ανάγκης είναι, κατά κανόνα, σύντομη και σταδιακά δίνει τη θέση της στην αποκαλούμενη περίοδο αποκατάστασης, κατά την οποία αποκαθίσταται μια σχετικά κανονική λειτουργία της κοινωνίας στα προκαταστροφικά επίπεδα. Σε μερικές περιπτώσεις καταστροφών, η μετά την καταστροφή δυναμική οδηγεί σε σχεδιασμούς, πολιτικές και δράσεις που οδηγούν σε κοινωνική και αναπτυξιακή αναβάθμιση της πληγείσας περιοχής, δηλαδή στην ανασυγκρότηση της.

Η ανασυγκρότηση αποτελεί, ουσιαστικά, βάση της πρόληψης μιας καταστροφής. Κατά τη φάση της πρόληψης αναλαμβάνεται δράση για το μετρικό των

ενδεχόμενων επιπτώσεων των φυσικών κινδύνων και για μείωση της πιθανότητας ώστε ένας φυσικός κίνδυνος να εξελιχθεί σε καταστροφή στο μέλλον, κατά κανόνα, μάλιστα, ενόσω μια καταστροφή φαίνεται ως ένα μακρινό απίθανο ενδεχόμενο.

Σε αντίθεση με την διαχείριση της έκτακτης ανάγκης, οι προσπάθειες για πρόληψη δεν έχουν τίποτε το ηρωικό και εντυπωσιακό. Η πρόληψη επιτυγχάνεται, ή όχι, στην καθημερινότητα και την ρουτίνα. Κρύβεται σε ρυθμίσεις, κανονισμούς, ελέγχους, διαδικασίες που εκτυλίσσονται κάθε μέρα και, κατά κανόνα, ενοχλούν. Συχνά, έρχεται σε αντίθεση με το βραχυπρόθεσμο συμφέρον, με ιδιωτικές επιδιώξεις, συναντά αντιστάσεις και, μάλλον, συνεπάγεται πολιτικό κόστος. Πολλές φορές δυσχεραίνει, σημαντικά, κάποιες αναπτυξιακές επιλογές σε επίπεδο εθνικό, περιφερειακό και τοπικό. Τα αποτελέσματά της είναι δύσκολο να αποτιμηθούν, να αξιολογηθούν και να πιστωθούν σε κάποιους, μια και, όσο δεν συμβαίνει, η καταστροφή θεωρείται ένα μακρινό, απίθανο ενδεχόμενο. Γενιές ολόκληρες μπορεί να μη ζήσουν την καταστροφή, αλλά να συσσωρεύουν και μετακυλύουν στις επόμενες γενιές τις συνθήκες που υποθάλλουν μια μελλοντική καταστροφή.

Σε αυτό τον κύκλο καταστροφής, η ολοκληρωμένη, στον χρόνο και τον χώρο, θεώρηση των διάφορων φάσεων είναι το κλειδί. Αποφάσεις που λαμβάνονται υπό πίεση κατά την άμεση μετακαταστροφική περίοδο επηρεάζουν, μακροπρόθεσμα, την αποκατάσταση και ανασυγκρότηση της περιοχής. Η πρόληψη μελλοντικών καταστροφών έχει τις βάσεις της στην διαχείριση μιας καταστροφής. Η γνώση, η εμπειρία, οι προϋπάρχοντες θεσμοί και σχεδιασμοί, οι υφιστάμενες δομές και μηχανισμοί, που έχουν κατακτηθεί από προηγούμενες καταστροφές, συνήθως, αποδεικνύονται μείζονος σημασίας ώστε να χαραχτεί η μετακαταστροφική πορεία της πληγείσας περιοχής με αίσθηση του μακροπρόθεσμου²⁹.

²⁹ Σχετικά με την έννοια και τις φάσεις της καταστροφής, βλέπε: Βασενχόβεν Λ., Γιαννίρης Η., Δανδουλάκη Μ., Πάγκας Ν., Σαπουντάκη Π., «Φάκελος καταστροφής, στο: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών), «Άξονες Χωροταξικής και

1.4 Τα δάση της περιοχής έρευνας

Γενικά

Η καταστροφή δασικού πλούτου κατά τις πυρκαγιές του Αυγούστου 2007 προκάλεσε αίσθηση και έτυχε ευρύτατου σχολιασμού. Η καταγραφή των απωλειών στον Φάκελο Καταστροφής (Φ.Κ.) είναι ένα σοβαρό εγχείρημα. Θεωρούμε, λοιπόν, σκόπιμο να παρεμβάλλουμε εδώ μερικά γενικά σχόλια, τόσο για το φαινόμενο των δασικών πυρκαγιών, όσο και για την δασική βλάστηση της περιοχής έρευνας .

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1970, οι δασικές πυρκαγιές άρχισαν να παίρνουν διαστάσεις σημαντικού προβλήματος για τη χώρα μας. Η εγκατάλειψη της υπαίθρου απομάκρυνε από τα δάση τους φυσικούς προστάτες τους, τους πληθυσμούς που ζούσαν και ασκούσαν δραστηριότητες μέσα στα δάση και επισώρευσε μεγάλες ποσότητες καύσιμης δασικής βιομάζας. Η δημιουργία οικισμών στον περιαστικό χώρο των πόλεων και η εξάπλωση των παραθεριστικών οικισμών στις περιοχές όπου, κυρίως, εξαπλώνονται τα πυρόφιλα (ή πυράντοχα) είδη δασικής βλάστησης, διεύρυναν την περίμετρο των κατοικημένων περιοχών και τις ζώνες επαφής των οικισμών με τα δάση. Επιπλέον, η αστικοποίηση του πληθυσμού δημιούργησε μια μεγάλη απόσταση μεταξύ του ανθρώπου και της φύσης. Τα προαναφερθέντα, σε συνδυασμό με την ανεπαρκέστατη χρηματοδότηση της δασοπονίας και ιδίως της προστασίας των δασών, συνέτειναν ώστε να διογκωθεί το πρόβλημα των πυρκαγιών

Οικιστικής οργάνωσης των πυρόπληκτων περιοχών: πιλοτική διερεύνηση των προοπτικών ανασυγκρότησης Δήμων Αλιφείρας, Ανδρίτσαινας, Ζαχάρως και Φιγαλείας του Νομού Ηλείας (Πλήρες κείμενο)», Αθήνα, Μάρτιος 2008, σελ. 353-357, ανάκτηση από την ιστοσελίδα:

http://courses.arch.ntua.gr/el/arxeio_gia_tis_pyrophlktes_perioxes_ths_peloponniso/to_teliko_keimeno_ths_episthmonikis_omadas_ths_sxolis_arxitektonvn_mhxanikvn.html.

που ξεπέρασε τα στενά όρια των δασών και έγινε ένα μείζον περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα.

Σήμερα, μετά από τις μεγάλες καταστροφές του καλοκαιριού του 2007, τίθενται επιτακτικά τα θέματα της ανασυγκρότησης των περιοχών που επλήγησαν από τη φωτιά. Επαναπροσεγγίζονται τα θέματα της διαχείρισης των δασών, της βιωσιμότητας του αγροτικού χώρου, της διατήρησης του τοπίου, της αποκατάστασης της κοινωνικής συνοχής. Στο πλαίσιο αυτό, είναι κρίσιμο να εξεταστούν οι βασικές πτυχές του φαινομένου των δασικών πυρκαγιών. Να ξανασυζητηθεί η διαχρονική εξέλιξη τους. Να επισημανθούν οι μεταβολές στα δεδομένα πριν και μετά την καταστροφή.

.1.5 Όρος Ταΰγετος

Ο Ταΰγετος (2.407 μ) μαζί με την οροσειρά του Πάρνωνα είναι οι παλαιότερες γεωλογικά περιοχές της Πελοποννήσου. Τα δασικά οικοσυστήματα του βουνού αποτελούνται κυρίως από την ενδημική, για την Ελλάδα, κεφαλληνιακή ελάτη και από υπέροχες συστάδες μαύρης Πεύκης. Το οικοσύστημα αποτελεί έναν βοτανικό παράδεισο με περισσότερα από 160 ενδημικά είδη, εκ των οποίων 32 έχουν καταγραφεί ως τοπικά ενδημικά. Ο Ταΰγετος είναι η περιοχή της νότιας Ελλάδας με τον υψηλότερο ενδημικό ασπόνδυλων ζώων, ενώ οι βιότοποι του, φιλοξενούν επίσης μια αρκετά πλούσια πανίδα σπονδυλοζώων με πιο σημαντικά είδη τα διάφορα αρπακτικά καθώς και τα λιγοστά τσακάλια. Ανεπίσημες αναφορές κάνουν λόγο για ύπαρξη ατόμων αγριόγατου, ωστόσο δεν υπάρχει καμία επίσημη καταγραφή τα τελευταία χρόνια³⁰.

³⁰ WWF Ελλάς, «Οικολογικός απολογισμός των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου 2007 στην Πελοπόννησο», Αθήνα: Σεπτέμβριος 2007, σελ. 19 και επ. [μελέτη εξολοκλήρου προσβάσιμη στον διαδικτυακό τόπο της WWF Ελλάς, στην ιστοσελίδα http://www.wwf.gr/storage/additional/FIRE_report_Peloponnisos.pdf].

Σύμφωνα με το Δασαρχείο Καλαμάτας, η συνολική καμένη έκταση στον Ταΰγετο, υπολογίστηκε σε 113.000 στρέμματα. Από αυτά, τα 93.000 είναι δασικές εκτάσεις, 45.000στρ. μαύρης πεύκης και κεφαλληνιακής ελάτης και 38.000 αραιής ελάτης και πεύκης εκτός ζώνης διαχείρισης. Το μεγαλύτερο τμήμα της Ν.Δ. πλευράς του βουνού καταστράφηκε ολοσχερώς για πολλοστή φορά. Μεγάλη είναι η ζημιά στην κορυφογραμμή του βουνού, στο ίδιο σημείο όπου κάηκαν οι διάσπαρτες αραιές συστάδες κεφαλληνιακής ελάτης. Η πανίδα της περιοχής πιθανότατα δεν έχει υποστεί μη ανατρέψιμη υποβάθμιση, αν και οι περισσότερες καμένες περιοχές που καταγράφηκαν ήταν ήδη διπλο-τριπλο καμένες. Επίσης, κάηκε σημαντική έκταση στις βορινές παρυφές του βουνού στη λοφώδη υπο-ορεινή ζώνη στα σύνορα Μεσσηνίας- Αρκαδίας. Η περιοχή αυτή αποτελείται κυρίως από ελαιώνες σε μίξη με δασικές συστάδες χαλεπίου πεύκης και μακίας³¹.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που απορρέουν από σχετική μελέτη που έδωσε στην δημοσιότητα η μη κυβερνητική οργάνωση (ΜΚΟ) WWF Ελλάς, υπολογίζεται ότι, συνολικά, εντός της προστατευόμενης περιοχής κάηκαν 86.542 στρέμματα, ήτοι το 16,3% του συνολικού της.³²

³¹ WWF Ελλάς, «Οικολογικός απολογισμός των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου 2007 στην Πελοπόννησο», Αθήνα: Σεπτέμβριος 2007, σελ. 19 και επ., ανάκτηση από την ιστοσελίδα: http://www.wwf.gr/storage/additional/FIRE_report_Peloponnisos.pdf.

³² WWF Ελλάς, «Οικολογικός απολογισμός των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου 2007 στην Πελοπόννησο», Αθήνα: Σεπτέμβριος 2007, σελ. 19 και επ., ανάκτηση από την ιστοσελίδα: http://www.wwf.gr/storage/additional/FIRE_report_Peloponnisos.pdf.

1.6 Η Κατάρτιση του Φακέλου Καταστροφής

Κατά την προσπάθεια δημιουργίας και κατάρτισης μιας πρώτης μορφής του Φακέλου Καταστροφής υπήρξαν, καταρχήν, προβλήματα επιλογής χωρικών ενοτήτων και ανάλυσης προθέσεων και προσδοκιών.

Η περιοχή έρευνας είναι τρεις συγκεκριμένοι Δήμοι του Νομού Μεσσηνίας (Δήμος Θουρίας δ Δήμος Καλαμάτας δ Δήμος Αβίας) και ο φάκελος μπορεί να συγκροτηθεί με αναφορά στις διοικητικές αυτές ενότητες. Εναλλακτικά, μπορεί κανείς να λάβει ως οδηγό και τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιοχής, π.χ. είναι δυνατό να διακρίνει πέντε διαφορετικές χωρικές ενότητες, δηλ. τους ορεινούς όγκους, τις πλαγιές προς τον Νέδοντα, τους οικισμούς, την παραλιακή ζώνη και τέλος την αγροτική περιοχή. Σε σχέση με αυτές τις κατηγορίες, είναι δυνατό να αναζητηθούν στοιχεία σε ένα ευρύ θεματολογικό φάσμα.

Με την λογική αυτή μπορούμε να αναζητήσουμε θεωρητικά:

- ο Τις κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες σε κάθε χωρική ενότητα,
- ο Τις σχεδιαζόμενες προ της καταστροφής δραστηριότητες, σε επίπεδο συγκεκριμένων ενεργειών, αποφάσεων ή έστω προθέσεων, διαφόρων φορέων, που βρίσκονται σε διάφορες φάσεις αποφάσεων ή υλοποίησης,
- ο Τις καταστροφές σε κάθε χωρική ενότητα, σε σχέση με τις δραστηριότητες (υπάρχουσες ή σε εξέλιξη), που ανεστάλησαν ή απλώς διαταράχτηκαν,
- ο Τις προθέσεις και προσδοκίες των κατοίκων και της τοπικής κοινωνίας γενικότερα μετά την καταστροφή, κάνοντας ενδεχομένως μια διάκριση με το κριτήριο της «αυτοδυναμίας» και του βαθμού κρατικής υποστήριξης(π.χ. αυτοδύναμες χωρίς κεντρική υποστήριξη εκτός των πρώτων άμεσων μέτρων, αυτοδύναμες με μέτρια κεντρική υποστήριξη, καθολική ή τομεακή και

αυτοδύναμες με μεγάλη εξωτερική ενίσχυση και/ ή εξωτερικά εισαγόμενες με ισχυρή καθολική κεντρική παρέμβαση)³³.

Οι δυσκολίες συγκέντρωσης των στοιχείων αυτών είναι μεγάλες λόγω αναφοράς σε χωρικές ενότητες για τις οποίες δεν συλλέγονται κατά κανόνα πληροφορίες, αλλά και λόγω του ποιοτικού χαρακτήρα των πληροφοριών. Η προσέγγιση αυτή απαιτεί, φυσικά, δειγματοληπτικές έρευνες, συνεντεύξεις και εκτεταμένη δουλειά πεδίου. Ουσιαστικά οι εργασίες 1-3 τροφοδοτούν την εργασία 4, που μπορεί να υποδιαιρεθεί περαιτέρω σε ανάλυση που αναφέρεται σε προθέσεις και προσδοκίες που σχετίζονται με :

- επαγγελματικές – επιχειρηματικές, οικιστικές κ.α. δραστηριότητες και
- την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Μια τέτοια προσέγγιση θα μπορούσε, πολύ ενδεικτικά, να τροφοδοτήσει με στοιχεία τον επόμενο πίνακα, όπου διαχωρίζεται ο κύριος φάκελος καταστροφής από την καταγραφή προθέσεων και προσδοκιών.

³³ Σχετικά με την έννοια και τις φάσεις της καταστροφής, βλέπε: Βασενχόβεν Λ., Γιαννίρης Η., Δανδουλάκη Μ., Πάγκας Ν., Σαπουντάκη Π., «Φάκελος καταστροφής, στο: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών), «Άξονες Χωροταξικής και Οικιστικής οργάνωσης των πυρόπληκτων περιοχών: πιλοτική διερεύνηση των προοπτικών ανασυγκρότησης Δήμων Αλιφείρας, Ανδρίτσαινας, Ζαχάρως και Φιγαλείας του Νομού Ηλείας (Πλήρες κείμενο)», Αθήνα, Μάρτιος 2008, σελ. 353-357, ανάκτηση από την ιστοσελίδα:

http://courses.arch.ntua.gr/el/arxeio_gia_tis_pyroplhktes_perioxes_ths_peloponniso/to_telik_o_keimeno_ths_episthmonikis_omadas_ths_sxolis_arxitektonvn_mhxanikvn.html.

Πίνακας εισροών του Φακέλου Καταστροφής

	Φάκελος προσδιορισμού της καταστροφής			Φάκελος προσδιορισμοί των προσθέσεων και προσδοκιών		
	Α. Δραστηριότητες πριν την καταστροφή	Β. Προθέσεις-εκκρεμότητες αποφάσεις πριν την καταστροφή	Γ. Τι καταστράφηκε ποιες δραστηριότητες διαταράχθηκαν	Δ. Τι προθέσεις/ προσδοκίες υπάρχουν ανάλογα με το βαθμό παρέμβασης		
				1. μικρή	2. μέτρια	3. ισχυρή
ΟΡΕΙΝΗ ΟΓΚΟΙ						
ΠΛΑΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΝΕΔΟΝΤΑ						
ΟΙΚΙΣΜΟΙ						
ΠΑΡΑΛΙΑΚΗ ΖΩΝΗ						
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ						

1.7 Προβλήματα συλλογής στοιχείων

Η αναζήτηση στοιχείων για την εισαγωγή τους στον Φάκελο Καταστροφής (ΦΚ) δεν είναι ευχερής, διότι, όπως έχουμε προαναφέρει, στοιχεία τηρούνται από ένα πλήθος φορέων, με τρόπο αποσπασματικό και μη συμβατό μεταξύ τους. Μια πολύ αδρομερής καταγραφή των πιθανών πηγών πληροφόρησης και στοιχείων (για τις περιόδους πριν ή μετά την καταστροφή) είναι η ακόλουθη:

✓ Απογραφές ΕΣΥΕ πληθυσμού, κατοίκων και οικονομικών δραστηριοτήτων ΟΤΑ, π.χ. για στοιχεία πληθυσμιακά, δημογραφικά, οικονομικών εισροών λόγω ανταποδοτικότητας έργων, ενοικιάσεων κοινωνικών εδαφών, υδροδότησης κατοίκων και εκμεταλλεύσεων, υπηρεσιών καθαριότητας .κ.α.

- ✓ Τοπικός και Εθνικός Τύπος, τοπικές εκδόσεις, διαδίκτυο.
- ✓ Μητρώο Αγροτών.
- ✓ Δασαρχείο Καλαμάτας.
- ✓ Κεντρικές και αποκεντρωμένες υπηρεσίες ΥΠΕΧΩΔΕ (θεσμοθετημένα σχέδια, χωροθετήσεις, οικοδομικοί συνεταιρισμοί).
- ✓ Φορείς παρακολούθησης εφαρμογής Κοινοτικών προγραμμάτων (π.χ. LEADER για καινοτόμες αγροτικές επιχειρήσεις και δραστηριότητες).
- ✓ Φορείς εφαρμογής Κοινοτικών κανονισμών (π.χ. για αναδιάρθρωση καλλιεργειών, αποκατάσταση φυσικού περιβάλλοντος κλπ).
- ✓ Τοπικές υπηρεσίες συλλογής αιτήσεων για άμεσα βοηθήματα ή για εξαίρεση από οικονομικές / φορολογικές υποχρεώσεις λόγω καταστροφής.
- ✓ ΥΑΣ (καταστροφές σε σπίτια, επιχειρήσεις, υποδομές).
- ✓ ΕΛΓΑ(για αποζημιώσεις από αγροτικές καταστροφές).
- ✓ Φορείς συλλογής αιτήσεων για εξαίρεση από υποχρεώσεις πιστοποίησης βιολογικών προϊόντων.

Είναι φανερό ότι υπάρχει πληθώρα εξειδικευμένων απογραφικών δελτίων και πηγών στοιχείων. Στον επόμενο πίνακα δίνεται ένα σκαρίφημα που περιλαμβάνει συνοπτικά, δραστηριότητες, λειτουργίες και φορείς. Με δεδομένο ότι τα στοιχεία του Φακέλου Καταστροφής (Φ.Κ.) θα πρέπει να είναι χρήσιμα για την αποκατάσταση, κατ' αρχήν, και για την ανασυγκρότηση στη συνέχεια, η αναζήτηση των πρωτογενών στοιχείων θα μπορούσε να κινηθεί προς τις παραγωγικές δραστηριότητες και προς τις λειτουργίες προστασίας και αναψυχής.

Η συνάρθρωση των δραστηριοτήτων και λειτουργιών που θίγονται από την καταστροφή, ανεξαρτήτως μεγέθους, με τους φορείς κατανεμημένους σε επίπεδα ιεραρχίας, εφόσον υπάρχει η διαβάθμιση, θα δημιουργήσει ένα πρωτόλειο πίνακα που οι εισροές του μπορούν να συνδυαστούν με αυτές του πίνακα που παραθέσαμε παραπάνω.

**Πίνακας - σκαρίφημα που περιλαμβάνει συνοπτικά, δραστηριότητες,
λειτουργίες και φορείς**

	Δραστηριότητες/ Λειτουργίες Παραγωγής Προστασίας Αναψυχής	Φορείς που καταγράφουν τις ζημιές και επιλαμβάνονται των θεμάτων αποκατάστασης (ενδεικτικός κατάλογος)				
		Τοπικοί φορείς	Νομαρχιακές υπηρεσίες	Περιφερειακές υπηρεσίες	Κοινωνικοί φορείς	Τομεακοί Φορείς
		Δ.Δ.& Δήμος, Τοπική Αστυνομία, Πυροσβεστική	Δ/ση Δασών (Δασαρχείο)		Τοπικοί σύλλογοι	ΕΛΓΑ, ΤΑΣ
Πρωτογενής τομέας	Γεωργία					
	Κτηνοτροφία					
	Μελισσοκομία					
	Ξυλοπαραγωγική δασοπονία					
Δευτερογενής τομέας	Θερινός τουρισμός					
	Χειμερινός τουρισμός					
	Μεταφορές					
	Προστασία οικοσυστήματος					
	Προστασία τοπίου					

Η συμβολή του Τύπου, κυρίως του τοπικού, για την συλλογή στοιχείων σχετικών με την μετά την καταστροφή περίοδο, είναι μεγάλη. Σημειώνεται ότι μέσα από την καθημερινή τριβή με τα θέματα που απασχολούν τις τοπικές κοινωνίες, ο τύπος

εκτός από την ενημέρωσή που προσφέρει, αποτελεί το μέσο επαφής της κοινωνίας με τους φορείς³⁴. Στην παρούσα πτυχιακή αφιερώνουμε μεγάλο μέρος στην αποδελτίωση του τοπικού τύπου (βλέπε σχετικό Παράρτημα).

³⁴ Πάγκας Νίκος, «*Φάκελος Καταστροφής ή Φάκελος Επιπτώσεων της Καταστροφής*», στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας), «*Κείμενα για την συγκρότηση “Φακέλλου Καταστροφής” 4 Δήμων του Νομού Ηλείας*», Οκτώβριος 2007, σελ. 08 και επ., ανάκτηση από την ιστοσελίδα: courses.arch.ntua.gr/.../OMADA_FAKELOU_KATASTROFHS.pdf.

1.8 Ο κύκλος της καταστροφής σε τρεις πίνακες

Πίνακας : ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ				
Τα δεδομένα στις αρχές				
το οικιστικό δίκτυο, το κτιριακό απόθεμα, οι τεχνικές υποδομές, η υλική πολιτιστική κληρονομιά, οι μορφές κάλυψης της γης	Το φυσικό περιβάλλον	Το επίπεδο ανάπτυξης	το επίπεδο πρόληψης και ετοιμότητας έναντι του κινδύνου πυρκαγιάς	οι σχεδιασμοί για το χώρο, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος...

Ø Το οικιστικό δίκτυο, Ø Το κτιριακό απόθεμα και τα χαρακτηριστικά του Ø Οι τεχνικές υποδομές, Ø Οι μορφές κάλυψης της γης	Ø Το μικροκλίμα Ø Τα δασικά και Αγροτικά Χαρακτηριστικά Ø Τα επιφανειακά και Υπόγεια νερά Ø Τα περιβαλλοντικά Προβλήματα (ρύπανση, Διάβρωση κ.α.)	Ø Ο πληθυσμός και τα χαρακτηριστικά του Ø Οι οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες Ø Τα επίπεδα παραγωγής εισοδήματος. προϊόντος Ø Τα επίπεδα και οι μορφές απασχόλησης, ανεργίας, αεργίας
--	--	--

Ø Μέτρα πρόληψης σε τοπικό επίπεδο (εντός και εκτός των δασικών εκτάσεων)	
Ø Επίπεδο ετοιμότητας τοπικών εθελοντικών οργανώσεων	Ø Σε επίπεδο κεντρικοί κράτους
Ø Επίπεδο ετοιμότητας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Ø Σε επίπεδο Αυτοδιοίκησης (α' και β' βαθμίδας)
Ø Επίπεδο ετοιμότητας των περιφερειακών δασικών, πυροσβεστικών και άλλων αρμόδιων υπηρεσιών	Ø Στο επίπεδο της Κοινωνίας των Πολιτών
	Ø Σε ατομικό επίπεδο

Πίνακας : Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ			
Από την αναγγελία της εστίας της πυρκαγιάς μέχρι την οριστική κατάσβεση			
Οι παράμετροι του καταστροφικού φαινομένου	Το δυναμικό καταστολής	Οι διαδικασίες	Οι σχεδιασμοί
Ø Τα αίτια και οι άλλοι καταλυτικοί παράγοντες Ø Οι θέσεις των εστιών ανάφλεξης Ø Οι χρόνοι και οι τρόποι αναγγελίας και επέμβασης Ø Οι παράμετροι της συμπεριφοράς της φωτιάς	Ø Το προσωπικό των αρμόδιων υπηρεσιών, οι Εθελοντές, οι κάτοικοι Ø Τα μέσα κατάσβεσης Ø Η εξωτερική βοήθεια	Ø Οι επιχειρήσεις κατάσβεσης Ø Οι μορφές επικοινωνίας, πρόσβασης – μεταφοράς και συντονισμού Ø Τα προβλήματα συντονισμού και επιχειρησιακής αναποτελεσματικότητας	Ø Σε κεντρικά επίπεδα Ø Σε περιφερειακό επίπεδο Ø Στο επίπεδο ΤΑ Ø Σε επίπεδο εθελοντικών οργανισμών

Πίνακας Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΩΝ

Οι πρώτες εβδομάδες μετά την ολοκλήρωση της καταστροφής

ΥΛΙΚΕΣ			ΑΥΛΕΣ	
Στο πληθυσμιακό, κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον	Στο φυσικό περιβάλλον	Στο δομημένο περιβάλλον	Στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον	Στους σχεδιασμούς για το χώρο, την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος
Ø Νεκροί, τραυματίες, ψυχολογικά επηρεασμένοι άστεγοι Ø Επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία Ø Απώλειες παραγωγής εξοπλισμού, πρώτων	Ø Καταστροφές στη Χλωρίδα και πανίδα, τα Δασικά και αγροτικά Οικοσυστήματα (καμένες Καλλιέργειες, δασικές Εκτάσεις κ.ο.κ) Ø Ρύπανση και μεταβολές Σε επιφανειακά και	Ø Κατεδαφιστέες και επισκευάσιμες οικοδομές κατά χρήση και θέση Ø Καταστροφές σε δίκτυα και υποδομές κοινής ωφελείας	Ø Αναστολή η οριστική διακοπή κοινωνικών και οικονομικών δραστηριοτήτων Ø Διακοπή απασχόλησης, εισοδήματος Ø Διακοπή προσφοράς	Ø Διακοπή σχεδίων οικονομικής και Κοινωνικής ανάπτυξης της Περιφέρειας των ΟΤΑ , των Επιχειρήσεων, των νοικοκυριών κ.α. Ø Ανατροπή των δεδομένων για

- υλών - ενδιάμεσων εισροών, - προϊόντων κ.λ.π. - Ø Ανάγκες έκτακτης - ενημέρωσης, - προσωρινής - στέγασης, έκτακτης - σίτισης - παροχής νερού και - ειδών - πρώτης ανάγκης, - πρόνοιας , κ.λ.π.	- Υπόγεια ύδατα - Ø Ατμοσφαιρική ρύπανση - Και αλλαγές στο - Μικροκλίμα - Ø Αλλοίωση του αγροτικού - Και δασικού τοπίου - Ø Απώλεια στοιχείων της - Φυσικής κληρονομιάς - Ø Δευτερογενείς φυσικοί - Κίνδυνοι (πλημμύρες, - Διάρθρωση κ.λ.π.)	- Ø Απώλειες της - υλικής - πολιτιστικής - κληρονομιάς - Ø Ανάγκες για άρση - επικινδυνότητων, - έκτακτη - καταγραφή - ζημιών κ.λ.π.
---	--	--

υπηρεσιών δημοσίων και ιδιωτικών (εκπαίδευση περίθαλψη, αποκομιδή απορριμμάτων κ.λ.π.) Ø Προβλήματα οικονομικής ρευστότητας και αδυναμία εκπλήρωσης οικονομικών υποχρεώσεων	Σχέδια πολεοδομικά, χωροταξικά Περιβαλλοντικής διαχείρισης και Προστασίας, τοπικά τομεακά σχέδια Για τον τουρισμό, τις μεταφορές, την Αγροτική παραγωγή και ανάπτυξη κ.λ.π
--	---

Κεφάλαιο 2 – Καταστροφές και κατάρτιση Φακέλου καταστροφής στο Δήμο Αβίας.

2.1 Εισαγωγικά στοιχεία

Ο Δήμος Αβίας ήταν η αρχαία Ίρις και αργότερα έγινε Αβία από το όνομα της θυγατέρας του Ηρακλή Αβία, η οποία είχε κτίσει και ναό προς τιμή του Ηρακλή. Στον ίδιο δήμο ήταν οι αρχαίες πόλεις Κιτριές και η αρχαία Γερήνια.

Ο οικισμός των Κιτριών ανήκει στο Δημοτικό Διαμέρισμα Δολών του Δήμου και απέχει από την Καλαμάτα γύρω στα 15 χιλιόμετρα. Είναι παραθαλάσσιος οικισμός με πλούσια βλάστηση και φανταστική παραλία, που γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη στα χρόνια της Ενετοκρατίας και της Τουρκοκρατίας. Μέχρι τον 19ο αιώνα που κατασκευάστηκε το λιμάνι της Καλαμάτας, ο Κιτριές ήταν το μοναδικό λιμάνι του Μεσσηνιακού Κόλπου, στην ανατολική πλευρά κόλπου. Είχαν γίνει ένα σπουδαίο θαλασσινό κέντρο με εξωτερικό εμπόριο από προϊόντα όπως το λάδι, βελανίδι, πρινοκόκκι και μεταξύ³⁵.

³⁵ Σχετικά με τον Δήμο Αβίας, βλέπε τους δικτυακούς τόπους: <http://www.symef.gr/destinations.html>, <http://www.messinia-guide.gr/category.asp?lang=&category=189>, <http://www.ecity.gr/messinia/home/view/1209.php>.

Εικόνα: Δορυφορική εικόνα του Δήμου Αβίας

Πηγή : Google Earth

- ΕΔΡΑ: Κάμπος
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κάμπος Τ.Κ. 24016
- ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΔΗΜΟΥ: 27210-71588,71637,71638
- ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΗΜΟΥ: Παναγιώτης Μπασάκος
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ: Σύνδεσμος ύδρευσης <<Ρίντομο>>.
- ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ: 13
- ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ: 3.089 κάτοικοι
- ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΥ: 179.828 στρέμματα
- ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ:Σύνθεση ορεινών, ημιορεινών εκτάσεων.
- ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ:8

2.2 Οι καταστροφές του Δήμου Αβίας από τις πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2007

Η πυρόπληκτη περιοχή του Δήμου Αβίας εκτείνεται στα Δημοτικά Διαμερίσματα :

- 📍 Αλτομυρών
- 📍 Κέντρου
- 📍 Πηγαδίων
- 📍 Σταυροπηγίου

Έπειτα από τις πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2007 η αποτίμηση των ζημιών καταδεικνύει το μέγεθος των ζημιών που υπέστη ο Δήμος Αβίας.

Από τα 100.000 στρέμματα περίπου που είναι η δασική έκταση του Δήμου το 70% έγιναν στάχτη, η πύρινη λαίλαπα στο πέρασμά της άφησε πίσω της καμένα δέντρα (καρυδιές, καστανιές, μηλιές, κερασιές κ.α) αγροικίες και ζώα. Μεγάλες ζημιές υπέστησαν οι υποδομές των Δημοτικών Διαμερισμάτων που επλήγησαν για τον λόγο ότι η φωτιά πέρασε μέσα από τα σπίτια.

Πέραν της τεράστιας περιβαλλοντικής καταστροφής, οι επιπτώσεις οικονομικές και κοινωνικές για τον τοπικό πληθυσμό του Δήμου είναι μεγάλες. Γι' αυτό, πρέπει να υλοποιηθεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την Αποκατάσταση- Ανασυγκρότηση- Αναζωογόνηση του Δήμου. Πιθανότατα, οι προτάσεις και ο πίνακας έργων αποκατάστασης των ζημιών θα βοηθήσουν στην έναρξη του προγράμματος³⁶.

³⁶ Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές

2.3 Προτάσεις για την Αποκατάσταση – Ανασυγκρότηση και Αναζωογόνηση της πυρόπληκτης περιοχής του Δήμου.

ΟΔΟΠΟΙΑ-ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

(Περιλαμβάνει το σύνολο των απαιτούμενων έργων και εξοπλισμού, ήτοι: επενδεδυμένες τάφροι, αγωγοί, φρεάτια, αντιστήριξη πρανών, σήμανση, μπάρες, καθρέφτες, διαγράμμιση κ.λ.π.)

ο **Δημοτική Οδοποιία**

- Αλτομίρα-Πηγάδια-Κρύα Βρύση
- Δέντρα-Ζέκια-Μπάκα-Λαιμό-Ριζανά
- Ανατολικό-Προφίτης Ηλίας-Βόρειο
- Μεγάλη Μαντινεία-Κουντινέλο-Μπρίνεα
- Κάτω Δόλοι-Κιτριές
- Κάμπος-Τούμπια-Όροβα
- Κρίσκιος-Μεγάλη Μαντινεία

ΣΥΝΟΛΟ= 43 KM

ΥΔΡΕΥΣΗ-ΑΡΔΕΥΣΗ

Υδρομάστευση και προστασία α) πηγών οικισμού Πηγαδίων και β) πηγών οικισμού Δέντρων

Υδρομάστευση και προστασία πηγών οικισμού Ριντόμου και κατασκευή δεξαμενής χωρητικότητας 50 κμ.

Κατασκευή δεξαμενής :α) χωρητικότητας 50 ΚΜ στον οικισμό Αγ. Παντελεήμονα ,β) χωρητικότητας 50 ΚΜ στον οικισμό Κρύα Βρύση, γ) χωρητικότητας 50 ΚΜ στον οικισμό Πηγαδίων , δ) χωρητικότητας 100 ΚΜ στον οικισμό Σταυροπηγίου.

ΕΞΗΛΕΚ/ΣΜΟΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ

Ηλεκτροφωτισμός οδού : α) Σωτηριάνικα – Κρίσκιος , β) Άνω Δόλοι – Λίβιτσο και Εσωτερικό δίκτυο ηλεκτροφωτισμού Δόλων.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ

Κατασκευή Δεξαμενής και ποτίστρων :

- α) στην περιοχή πέντε αλώνια ,
- β) στην περιοχή Σχιστά ,
- γ) στην περιοχή Ριοντόμο,
- δ) στην περιοχή Αλτομίρων.

Συντήρηση αγροτικών δρόμων κτηνοτροφικών ζωνών Δ.Δ. Κέντρου.

Συντήρηση αγροτικών δρόμων κτηνοτροφικών ζωνών Δ.Δ. Αλτομίρων.

**2.4 ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΤΟ
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ 2007 ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ**

A/A	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΤΗ ΤΑ & ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣ ΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ / ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΑ						
1.1	ΑΒΙΑΣ	ΑΛΤΟΜΙΡΩΝ, ΠΗΓΑΔΙΩΝ	Οδός Αλτομίρα – Πηγάδια-Κρύα Βρύση	11 KM	100.000	1.100.000	
1.2	ΑΒΙΑΣ	ΠΗΓΑΔΙΩΝ	Οδός Δέντρα-Ζέκια- Μπάκα –Λαιμό- Ριζανά	11KM	100.000	1.100.000	
1.3	ΑΒΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΟΥ	Οδός Ανατολικό- Προφήτης Ηλίας - Βόρειο	4KM	150.000	600.000	
1.4	ΑΒΙΑΣ	ΑΒΙΑΣ	Οδός Μεγάλη Μαντίνεια	6KM	150.000	900.000	

			Κουντινέλο- Μπρίνεα				
1.5	ΑΒΙΑΣ	ΔΟΛΩΝ	Οδός Κάτω Δόλοι – Κιτριές	3KM	150.000	450.000	
1.6	ΑΒΙΑΣ	ΚΑΜΠΟΥ	Οδός Κάμπος – Τούμπια-Οροβα	6KM	150.000	900.000	
1.7	ΑΒΙΑΣ	ΑΒΙΑΣ ΣΩΤΗΡΙΑΝΙΚΩΝ	Οδός Κρίσκιος – Μεγάλη Μαντίνεια	2KM	150.000	300.000	

2	ΥΔΡΕΥΣΗ						
2.1	ΑΒΙΑΣ	ΠΗΓΑΔΙΩΝ	Υδρομάστευση και προστασία : α) πηγών οικισμού Πηγαδίων και β) πηγών οικισμού Δέντρων	2 TEM	50.000	100.000	
2.2	ΑΒΙΑΣ	ΠΗΓΑΔΙΩΝ	Υδρομάστευση και προστασία πηγών οικισμού ριντομου και κατασκευή δεξαμενής χωρητικότητας 50 κμ	1 TEM	200.000	200.000	
2	ΑΒΙΑΣ	ΠΗΓΑΔΙΩΝ ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΩΝ	Κατασκευή δεξαμενής :α) χωρητικότητας 50 ΚΜ στον οικισμό Αγ. Παντελεήμονα ,β) χωρητικότητας 50 ΚΜ στον οικισμό Κρύα Βρύση ,γ) χωρητικότητας 50 ΚΜ στον οικισμό Πηγαδίων ,δ) χωρητικότητας 100 ΚΜ στον οικισμό	1 TEM	210.000	210.000	

			Σταυροπήγιου				
3	ΕΞΗΛΕΚ/ΣΜΟΣ ΗΛ/ΦΩΤΙΣΜΟΣ						
3.1	ΑΒΙΑΣ	ΠΗΓΑΔΙΩΝ, ΣΩΤΗΡΙΑΝΙΚΩΝ , ΔΟΛΩΝ	Ηλεκτροφωτισμός οδού : α) Σωτηριάνικα – Κρίσκιος , β) Άνω Δόλοι – Λίβιτσο και Εσωτερικό δίκτυο ηλεκτροφωτισμού Δόλων .	1 TEM	150.000	150.000	
4	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ						
4.1	ΑΒΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΟΥ, ΠΗΓΑΔΙΩΝ, ΑΛΤΟΜΙΡΩΝ	Κατασκευή Δεξαμενής και ποτίστρων : α) στην περιοχή πέντε αλώνια ,β) στην περιοχή Σχιστά ,γ) στην περιοχή Ριοντόμο και δ) στην περιοχή Αλτομίρων	4 TEM	80.000	320.000	
4.2	ΑΒΙΑΣ	ΚΕΝΤΡΟΥ	Συντήρηση αγροτικών δρόμων κτηνοτροφικών	10 KM	25.000	250.000	

			ζωνών Δ.Δ. Κέντρου				
4.3	ΑΒΙΑΣ	ΑΛΤΟΜΙΡΩΝ	Συντήρηση αγροτικών δρόμων κτηνοτροφικών ζωνών Δ.Δ. Αλτομίρων	8KM	25.000	200.000	
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΒΙΑΣ						6.780.000	

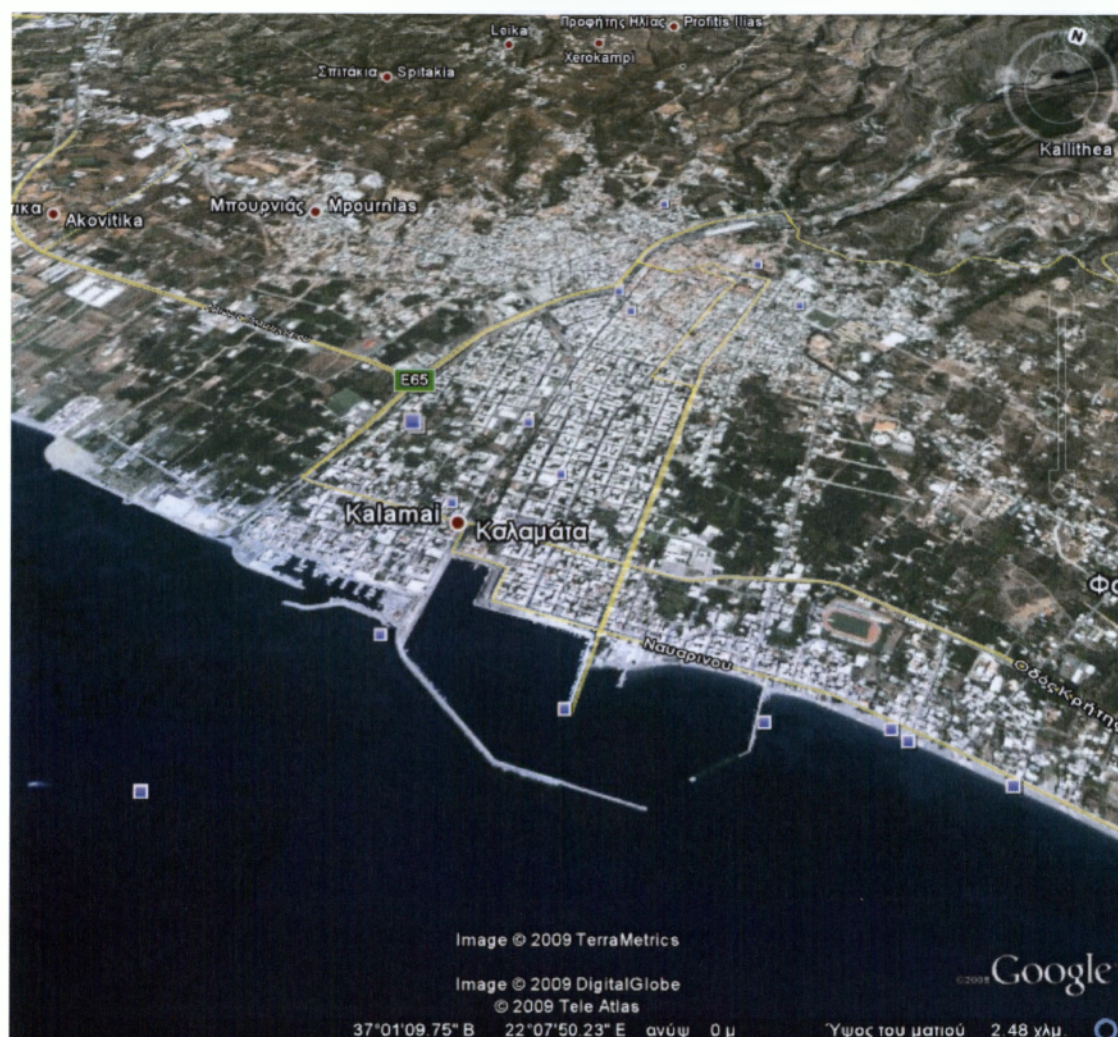
Κεφάλαιο 3 – Καταστροφές και κατάρτιση Φακέλου καταστροφής στο Δήμο Καλαμάτας.

3.1 Εισαγωγικά στοιχεία

Η Καλαμάτα αποτελεί μία από τις πιο χαρισματικές πόλεις της Ελλάδας, κυρίως λόγω της γεωγραφικής της θέσης, είναι η πρωτεύουσα της Μεσσηνίας και είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Πελοποννήσου. Είναι χτισμένη στους πρόποδες του Ταΰγету κοντά στην αρχαία πόλη Φαραί, και υπάρχει εκεί από τα βυζαντινά χρόνια. Το λιμάνι της, το μεγαλύτερο του νομού και το νοτιότερο της ηπειρωτικής Ελλάδας, σφύζει από ζωή. Από τα χρόνια της επανάστασης μέχρι σήμερα η Καλαμάτα παρά τις καταστροφές που είχε υποστεί, δεν έχασε ποτέ την ζωντάνια της, καταφέρνοντας να ξεπεράσει τα προβλήματα της και να μετατραπεί σε πόλη-σύμβολο σθένους και θέλησης. Είναι μια σύγχρονη πόλη που διατηρεί έντονα τα σημάδια της ιστορίας της. Το ιστορικό κέντρο, η γραφική παλιά πόλη, το κάστρο, τα κλασικά και νεοκλασικά κτίρια, οι βυζαντινές εκκλησίες, ο ιστορικός ναός Αγίων Αποστόλων από όπου ξεκίνησε ο απελευθερωτικός αγώνας του 1821.³⁷

³⁷ Σχετικά με τον Δήμο Καλαμάτας, βλέπε τους δικτυακούς τόπους: <http://www.symef.gr/destinations.html>, <http://www.messinia-guide.gr/category.asp?lang=&category=189>, <http://www.ecity.gr/messinia/home/view/1209.php>.

Εικόνα: Δορυφορική εικόνα του Δήμου Καλαμάτας

Πηγή: Google Earth

- ΕΔΡΑ: Καλαμάτα
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Καλαμάτα Τ.Κ. 24100
- ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΔΗΜΟΥ: 27210-60777,28000
- ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΗΜΟΥ: Παναγιώτης Νίκας
- ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜ.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ: 27
- ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ: 57.620 κάτοικοι
- ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΥ: 253.209 στρέμματα
- ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ: Σύνθεση ορεινών. Ημιορεινών και πεδινών εκτάσεων

• ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ:14

3.2 Οι καταστροφές που υπέστη ο Δήμος Καλαμάτας από τις πυρκαγιές του 2007.³⁸

Η πυρόπληκτη περιοχή του Δήμου Καλαμάτας εκτείνεται στα Δημοτικά Διαμερίσματα :

- ✚ Αλαγονία
- ✚ Πηγές
- ✚ Αρτεμισία
- ✚ Λαδά
- ✚ Καρβέλι
- ✚ Νέδουσα
- ✚ Ελαιοχώρι – Πειβολάκια
- ✚ Καλαμάτα- περιοχή ‘Γιαννιτσάνικα’.

Μετά από τις πρόσφατες πυρκαγιές που έπληξαν το Δήμο, η αποτίμηση των ζημιών καταδεικνύει το μέγεθος μιας μεγάλης καταστροφής.

Από τα 243.000 στρέμματα που είναι η έκταση του Δήμου, πάνω από 75.000 έγιναν στάχτη, τουλάχιστον 50 οικίες καταστράφηκαν, 90.000 ελαιόδεντρα και εκατοντάδες ζώα κήκαν. Ταυτόχρονα υπέστησαν μεγάλες ζημιές όλες οι υποδομές των περιοχών που επλήγησαν.

Πέραν της τεράστιας περιβαλλοντικής καταστροφής , οι επιπτώσεις οικονομικές και κοινωνικές, για τον τοπικό πληθυσμό των οικισμών του Ταυγέτου, θα είναι

³⁸ Σχετικά με τις καταστροφές που υπέστη ο Δήμος Καλαμάτας, βλέπε « Προτάσεις για την Αποκατάσταση- Αναζωογόνηση- Ανασυγκρότηση πυρόπληκτης περιοχής Ταυγέτου», Καλαμάτα 26/9/2007

ολέθριες, εάν δεν υλοποιηθεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα:

α) άμεσης αποκατάστασης ζημιών , β) ανασυγκρότησης και αναζωογόνησης των πυρόπληκτων περιοχών ώστε όχι μόνο να αποτραπεί η ερήμωσή τους αλλά να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για ένα αισιόδοξο μέλλον.

Ο Δήμος ήδη από 29/08/07 συνέταξε ένα πρώτο ΥΠΟΜΝΗΜΑ “Απαιτούμενες δαπάνες για την άμεση αποκατάσταση ζημιών στις πυρόπληκτες περιοχές του Δήμου Καλαμάτας “ στο οποίο συμπεριέλαβε έργα άμεσης προτεραιότητας για την επαναφορά της πυρόπληκτης περιοχής στην προηγούμενη κατάσταση.

Αυτά τα έργα είναι τα ακόλουθα:

- Αντικατάσταση πινακίδων οροσήμανσης – πληροφοριακών πινακίδων και καθρεφτών
- Αποκατάσταση και συμπλήρωση προστατευτικών κιγκλιδωμάτων (μπάρες)
- Αποκατάσταση δημοτικού φωτισμού
- Αντιστήριξη πρανών για αποφυγή κατολισθήσεων
- Φυτεύσεις κοινοχρήστων χώρων πυρόπληκτων οικισμών – καθαρισμοί και απομάκρυνση καμένων δέντρων, κλαδιών κ.λ.π από τους οικισμούς και κατά μήκος του οδικού δικτύου.
- Καθαρισμοί πυρόπληκτων περιοχών από καμένα αντικείμενα
- Αντιμετώπιση άμεσων προβλημάτων ύδρευσης και άρδευσης.

Είναι προφανές ότι η υπόθεση της αναζωογόνησης του Ταυγέτου δεν αποτελεί εγχείρημα μόνο του Δήμου Καλαμάτας .Απαιτεί συνολική δράση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ουσιαστική συνεργασία στα προβλήματα που πρέπει να διαχειριστεί έκαστος .³⁹

³⁹ Σχετικά με τις καταστροφές που υπέστη ο Δήμος Καλαμάτας, βλέπε «Προτάσεις για την Αποκατάσταση- Αναζωογόνηση- Ανασυγκρότηση πυρόπληκτης περιοχής Ταυγέτου», Καλαμάτα 26/9/2007

3.3 Προτάσεις για την Αποκατάσταση – Ανασυγκρότηση και Αναζωογόνηση της πυρόπληκτης περιοχής του Δήμου⁴⁰

ΟΔΟΠΟΙΑ – ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

(Περιλαμβάνει το σύνολο των απαιτούμενων έργων και εξοπλισμού, ήτοι: επενδεδυμένες τάφροι, αγωγοί, φρεάτια, αντιστήριξη πρανών, σήμανση, μπάρες, καθρέφτες, διαγράμμιση κ.λ.π.)

Εθνική οδός Καλαμάτας – Σπάρτης

ο Δημοτική Οδοποιία

2α Ελαιοχώρι- Δήμιοβα – Δέντρα – Πηγάδια

2β Ε.Ο – Μενινά –Περιβολάκια – Ελαιοχώρι – Γιαννιτσάνικα

2γ. Διπτόταμα – Καρβέλι –Λαδάς

2δ.Δήμιοβα - Αράχοβα –Πλατανάκι –Ε.Ο Καλαμάτας – Σπάρτης

2ε. Ε.Ο – Νέδουσα –Μαχαλά –Αλαγονία –Αρτεμισία

2ζ. Ε.Ο –Σταυρωτό Δεντρί –Νεοχώρι Φαλαισίας

2η. Άνω – Κάτω Βέργα

⁴⁰ Σχετικά με τις Προτάσεις για την Αποκατάσταση – Ανασυγκρότηση και Αναζωογόνηση της πυρόπληκτης περιοχής του Δήμου Καλαμάτας, βλέπε « Προτάσεις για την Αποκατάσταση- Αναζωογόνηση- Ανασυγκρότηση πυρόπληκτης περιοχής Ταΰγέτου», Καλαμάτα 26/9/2007

- ο **Εσωτερική Δημοτική Οδοποιία οικισμών**

Βελτιώσεις, επεκτάσεις

- ο **Αγροτική Οδοποιία**

Βελτιώσεις, επεκτάσεις

Αναβάθμιση συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης ή δημοτική συγκοινωνία

Προϋπολογισμός 25.000.000€

ΥΔΡΕΥΣΗ – ΑΡΔΕΥΣΗ

1. Μελέτη διαχείρισης υδατικού δυναμικού Ταΰγετου

θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει συνολική διαχείριση των διατιθέμενων υδατικών πόρων του Ταΰγετου και να αξιοποιηθούν τόσο για τις ανάγκες ύδρευσης όσο και της άρδευσης.

2. Λιμνοδεξαμενές

3. Έργα Ύδρευσης

Έργα Άρδευσης

Αντικατάσταση πρωτεύοντος δικτύου των έξι Δημοτικών Διαμερισμάτων.

Περιλαμβάνει:

Υδρομαστεύσεις, δίκτυα τροφοδοσίας δεξαμενών 15km

Επισκευή των τριών υπαρχουσών μικρών δεξαμενών νερού

Υπόγειο δίκτυο σωληνώσεων μεταφοράς νερού Ρ.Ε τρίτης γενιάς

Φρεάτια – αντλιοστάσια ελέγχου διανομής νερού και εκτόνωσης των πιέσεων 20 τεμ. ,τρία ανα Δημοτικό Διαμέρισμα

Πυροσβεστικοί κρούνοι 50 τεμ ανά 2 km

Διανομείς νερού πέντε(5) θέσεων 350τεμ,(50 ανά Δημοτικό Διαμέρισμα)

Προϋπολογισμός 16.000.000€

ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ

Δίκτυα όμβριων

Αντιπλημμυρικά έργα Νέδοντα

ΔΙΚΤΥΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Θεωρούμε ότι πρέπει να αντικατασταθεί το πρόβλημα των ακαθάρτων με ολοκληρωμένο δίκτυο και λοιπές υποδομές.

Προϋπολογισμός 5.000.000€

ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΙΣ

Αφορά κυρίως σε τμήματα εντός οικισμών

Προϋπολογισμός 2.000.000€

ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Αποκατάσταση και επανάχρηση κτιρίων

Πρώην Δημοτικά Σχολεία Αλαγονίας , Αρτεμισίας, Νέδουσας κ.λ.π.

Δημοτικά Καταστήματα Πηγών , Καρβελίου κ.λ.π.

“Τουριστικό”.

Ξυλοπριστήριο Αρτεμισίας

Προϋπολογισμός 1.500.000€

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Αποκαταστάσεις Μνημείων και περιβάλλοντα χώρου.

Αποκατάσταση καλντεριμνίων ,γεφυριών, μονοπατιών.

Αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων , οικισμών .

Αθλητικά έργα – Κατασκευές

Προϋπολογισμός 2.500.000€

ΕΝΕΡΓΕΙΑ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Επέκταση – εκσυγχρονισμός δικτύου δημοτικού φωτισμού

Συστήματα μεταφοράς εικόνων

Προϋπολογισμός 500.000€

ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ

Δημιουργία Κέντρου Υγείας στην Αρτεμισία

Επέκταση προγράμματος “Βοήθεια στο σπίτι “

Προϋπολογισμός 1.000.000€

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δίκτυο συλλογής απορριμμάτων – ανακύκλωση

Αναδασώσεις

Αντιπυρική προστασία (δρόμοι , εξοπλισμός)

Προϋπολογισμός 1.000.000€

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ – ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Προώθηση αγροτουρισμού – ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων

-συστηματική προβολή της περιοχής αξιοποιώντας όλα τα σύγχρονα μέσα.

Προϋπολογισμός 500.000€

ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ενίσχυση πρωτογενούς τομέα

Αναδιάρθρωση γεωργίας – κτηνοτροφίας με στροφή βιολογική διαδικασία

ΟΠΑΑΧ

Προσπάθεια για κατεύθυνση πόρων κατά προτεραιότητα στις πυρόπληκτες περιοχές και αύξηση της ενίσχυσης των ιδιωτών

A)για την αποκατάσταση του οικιστικού ιστού

B) για παραγωγικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την ενδυνάμωση της υπαίθρου

Ο συνολικός ενδεικτικός προϋπολογισμός για τις δράσεις που μπορεί να υπάρχει εκτίμηση ανέρχεται σε εξήντα εκατομμύρια ευρώ(60.000.000€) .

3.3 ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ 2007

ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ

Α/Α	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ&ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΟΣΤΟΣ /ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	ΕΝΕΡΓΕΙΑ						
1.1	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Αποκατάσταση δημοτικού δικτύου ηλεκτροφωτισμού	300 τεμ.	500	150000	
2	ΥΔΡΕΥΣΗ						
2.1	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ	Ορεινά δ.δ. του δήμου Καλαμάτας	Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων χλωρίωσης στα ορεινά δ.δ του δήμου Καλαμάτας	4 τεμ.	9000	36000	
2.2	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ	ΛΑΔΑ	Εξωτερικός αγωγός ύδρευσης Φ63 στο δ.δ Λαδά	7 KM	48000	336000	
2.3	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Διάνοιξη 4 υδρογεωτρήσεων στην πυρόπληκτη περιοχή Ταυγέτου(κάτω Καρβέλι, Μενινά, Ελαιοχώρι, Αρτεμισία)	4Τεμ.	91000	364000	
			Εξωτερικός αγωγός				

2.4	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		ύδρευσης για υδροδότηση του δ.δ Αρτεμισίας με σωλήνες Φ90	10KM	50000	500000	
2.5	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Εξωτερικός αγωγός ύδρευσης Φ90 απο τις πηγές Αράχωβα εως τη δεξαμενή Ελαιοχωρίου	7KM	52000	364000	
2.6	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης στο δ.δ Νέδουσας με σωλήνες Φ63 και Φ90	3 KM	50000	150000	
2.7	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Αντικατάσταση και επέκταση δικτύου ύδρευσης στο δ.δ Καρβελίου με σωλήνες Φ90 και Φ32	4 KM	50000	200000	
2.8	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Δίκτυο ύδρευσης στο δ.δ Αλαγονίας με σωλήνες Φ90	3 KM	50000	150000	
2.9	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Ενίσχυση υδροδότησης του συνδέσμου ύδρευσης (Δήμου Καλαμάτας ,Θουρίας, κ.λ.π) από τις πηγές του Αγίου Φλώρου	6 KM	700000	4200000	Προβλέπεται αγωγός Φ800 από σφαιροειδή γραφίτη μήκους 6KM.,αντλιοστάσιο και δεξαμενή 1000μ
3	ΑΡΔΕΥΣΗ						
3.1	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Αντικατάσταση πρωτεύοντος δικτύου				

	ΑΣ		άρδευσης				
			Ανάλυση κόστους;				
3.1.1	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ	Αλαγονία και Αρτεμής	Επισκευή υπαρχουσών δεξαμενών	3 τεμ.	50000	150000	
3.1.2			Υπόγειο δίκτυο σωληνώσεων μεταφοράς νερού Ρ.Ε τρίτης γενιάς	100KM	50000	5000000	Διατομής Φ110 mm 10 atm
3.1.3			Φρεάτια-αντλιοστάσια ελέγχου διανομής νερού και εκτόνωσης των πιέσεων	20 τεμ.	20000	400000	Τρία ανα δημοτικό διαμέρισμα
3.1.4			Πυροσβεστικοί κρούνοι	50 τεμ.	3000	150000	Ανά 2KM
3.1.5			Διανομείς νερού πέντε (5) θέσεων	350 τεμ.	1000	350000	50 ανά δημοτικό διαμέρισμα
4			ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ				
4.1	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Καθαρισμός φυσικών αποδεκτών	25 KM	20000	500000	
4.1.1			Δίκτυα ομβρίων				
4.1.2			Καθαρισμός – Επισκευή- Επέκταση	20KM	50000	1000000	
4.1.3			Αντιπλημμυρική προστασία ποταμού Νέδοντα			3000000	
5			ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ				
5.1	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Αποκατάσταση συστημάτων αναμετάδοσης τηλεοπτικής εικόνας	3 τεμ.	50000	150000	

6			ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ				
6.1	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Καθαρισμός αγροτικού οδικού δικτύου	150 KM			
6.2	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Καθαρισμός δημοτικού οδικού δικτύου	100 KM	1500	150000	
6.3	ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Αποκατάσταση δημοτικού οδικού δικτύου				
6.3.1		Ελαιοχώρι- Δήμοβια- Δέντρα- Πηγάδια		12KM			
6.3.2		Ε.Ο Καλαμάτας- Σπάρτης-Μενινά- Περιβολάκια- Ελαιοχώρι- Γιαννιτσάνικα		15KM			
6.3.3		Διπύταμα- Καρβέλι-Λαδά – Ε.Ο Καλαμάτας- Σπάρτης		13KM			
6.3.4		Δήμοβα- Αράχωβα- Πλατανάκι-Ε.Ο Καλαμάτας- Σπάρτης		18KM			
6.3.5		Ε.Ο Καλαμάτας – Σπάρτης-		18KM			

		Νέδουσα- Μαχαλά- Αλαγονία- Αρτεμισία					
6.3.6		Ε.Ο Καλαμάτας- Σπάρτης- Σταυρωτό-Δεντρί- Νεοχώρι		15KM			
6.3.7		Άνω-Κάτω Βέργα		8KM			
			Στερέωση και αντιμετώπιση κατολισθητικών φαινομένων			1000000	
	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Βελτίωση αγροτικού οδικού δικτύου	50KM	30000	1500000	
	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Βελτίωση εσωτερικού δημοτικού δικτύου οικισμών	20KM	100000	2000000	
7	ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ						
7.1	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Κατεδαφίσεις καμένων κτιρίων και απομακρυσμένων υλικών	50 τεμ.	2000	100000	
7.2	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ	Αλαγονίας,Αρτεμι σίας , Νέδουσας,Δημοτι κό κατάστημα : Πηγών Καρβελιού	Αποκατάσταση πληγέντων δημοτικών κτιρίων (πρώην δημοτικά σχολεία-δημοτικά καταστήματα- αγροτικά ιατρεία			500000	
7.3	ΚΑΛΑΜΑΤ		Αποκατάσταση ξενώνα			300000	

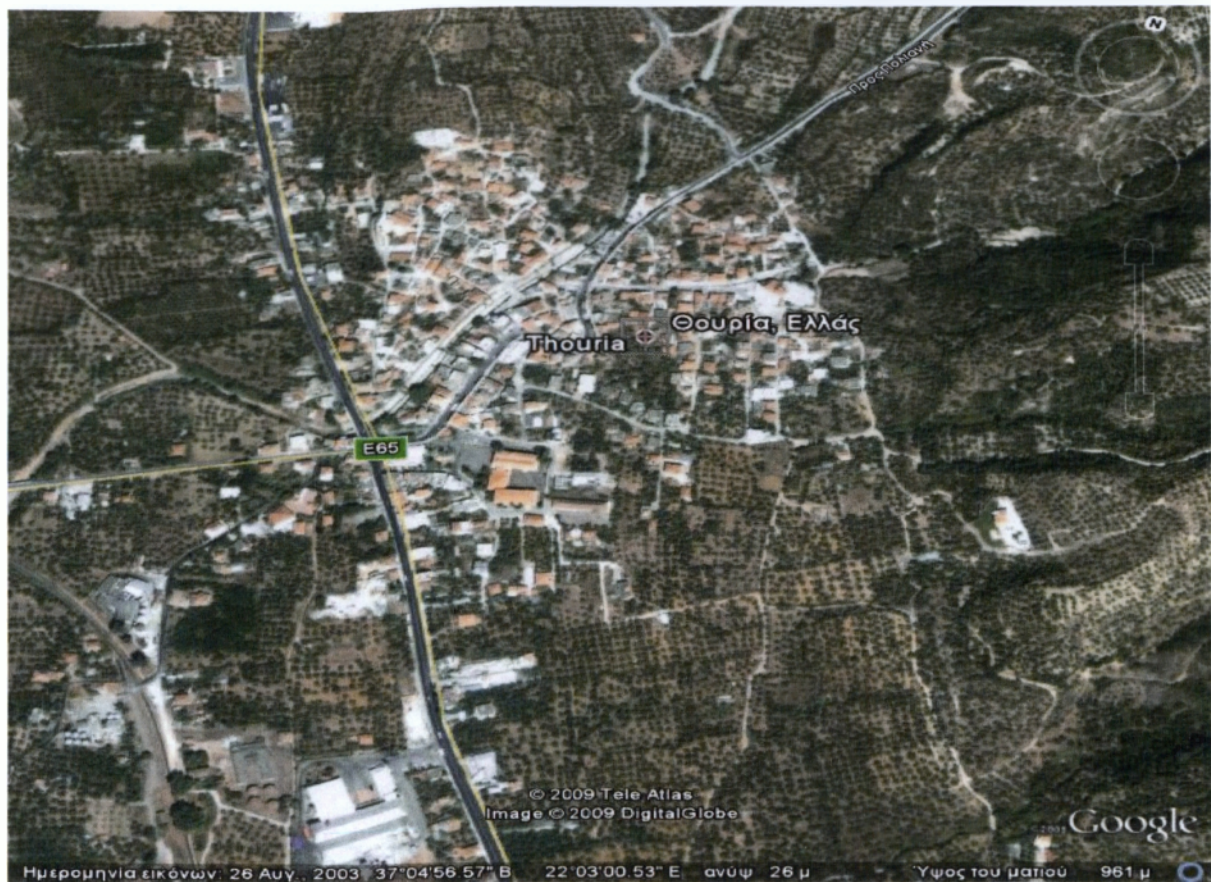
	ΑΣ		«ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ»				
7.4	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Αποκατάσταση «ΞΥΛΟΠΡΙΣΤΗΡΙΟΥ»Αρτ εμισίας			300000	Ιδιοκτησία Δήμου Καλαμάτας
8	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ						
8.1	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ	Μονές Μαρρδάκι – Σιδηρόπορτα- Άγιοι Απόστολοι	Αναπλάσεις περιβάλλοντα χώρου Μνημείων			500000	
8.3	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Αποκατάσταση-ανάδειξη παλαιών μονοπατιών- καλντεριμίων,γεφυριών	30KM		800000	
9	ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ						
9.1	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ	Διάνοιξη αντιπυρικών οδών,εξοπλισμός				500000	
10	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ						
10.1	ΚΑΛΑΜΑΤ ΑΣ		Κάδοι απορριμμάτων ,καλαθάκια			30000	
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ					24830000€	

Κεφάλαιο 4 – Καταστροφές και κατάρτιση Φακέλου καταστροφής στο Δήμο Θουρίας.

4.1 Εισαγωγικά στοιχεία

Ο Δήμος Θουρίας οφείλει το όνομά του σε πρωτοελλαδική ρίζα. Ήταν πολύ μεγάλο εμπορικό κέντρο και εκεί βρέθηκαν μεγάλοι θολωτοί τάφοι. Αξιοθέατα αποτελούν :Τα Λουτρά, όπως είναι γνωστά τα ερείπια υστερορωμαϊκού οικοδομήματος στα ΒΑ του χωριού, του οποίου ο προορισμός δεν έχει αναγνωριστεί με βεβαιότητα. Από εκεί ο δρόμος συνεχίζει προς το μοναστήρι της Παναγίας , κοντά στο οποίο έχουν αποκαλυφθεί ερείπια οχυρωματικού περιβόλου από την ακρόπολη της αρχαίας Θουρίας, η οποία κατοικούνταν μέχρι την Τουρκοκρατία αι σήμερα είναι γνωστή σαν Παλιόκαστρο. Η Θουρία ήταν από τις σημαντικότερες πόλεις της Μεσσηνίας και η ακμή της συνεχίστηκε έως τον 4ο αι. μ.Χ.

Εικόνα: Δορυφορική εικόνα του Δήμου Θουρίας

Πηγή: Google Earth

- ΕΔΡΑ: *Θουρία*
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: *Θουρίας Τ.Κ. 24009*
- ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΔΗΜΟΥ: *27210-32305, 32535*
- ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΔΗΜΟΥ: *Γεώργιος Σκαλαίος*
- ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΗΜ.ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ: *13*
- ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ: *4.106 κάτοικοι*
- ΕΚΤΑΣΗ ΔΗΜΟΥ: *76.992 στρέμματα*
- ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ: *Πεδινός κατά πλειοψηφία με μικρούς ορεινούς όγκους*
- ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ: *6*

4.2 Οι καταστροφές του Δήμου Θουρίας από τις πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2007

Η πυρόπληκτη περιοχή του Δήμου Θουρίας εκτείνεται στο Δημοτικό Διαμέρισμα :

Πολιανή

Ο Δήμος Θουρίας θεωρήθηκε τυχερός από την πόρινη λαίλαπα γιατί από τους δύο παραπάνω Δήμους υπέστη την λιγότερη καταστροφή. Αυτό οφείλεται στο ότι ήταν ο μοναδικός Δήμος που είχε προνοήσει κ δαπανήσει χρήματα με σκοπό τη λήψη μέτρων αντιπυρικής προστασίας. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι αντιπυρικές ζώνες στο Δ.Δ. Πολιανής του Δήμου Θουρίας απόστασης 6χιλμ.σε συνδυασμό με την δράση των εθελοντών και την έγκυρη κινητοποίηση όλων, απέτρεψαν την φωτιά έγκαιρα μέσα στα όρια του Ταύγετου

4.3 Προτάσεις για την Αποκατάσταση – Ανασυγκρότηση και Αναζωογόνηση της πυρόπληκτης περιοχής του Δήμου

ΠΟΤΑΜΟΣ

Καθαρισμός ποταμού ΑΡΙ από τις Δ. Αρφαρών έως τις εκβολές του στη περιοχή Ακοβίτικα του Δ. Καλαμάτας .

ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ

Καθαρισμός παραπόταμου Λιγδούς από την περιοχή του Δ. Άρις ως τις εκβολές του .

ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΥΛΑΚΕΣ

Καθαρισμός αποστραγγιστικών αυλακών περιοχής αναδασμού Δ.Δ Αιθαίας, Άνθειας, Μικρομάνης .

ΧΕΙΜΑΡΡΟΣ

Καθαρισμός / Συρματοκιβώτια

ΑΓΡΟΤΟΔΑΣΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Διανοίξεις αντιτυρικών ζωνών και αντιτυρικών οδών στα Δ.Δ Άμφειας και Πολιανής

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Αποκατάσταση κατακρημνίσεων, καθιζήσεων, καταστροφής οδοστρώματος και κατασκευή τεχνικών για αποχέτευση.

ΥΔΡΕΥΣΗ

Μεταφορά νερού από το Δ.Δ Πολιανής

Μεταφορά νερού από τις πηγές του Πηδήματος για αντιμετώπιση προβλήματος λειψυδρίας των Δ. Θουρίας , Άριος , Αρφαρών , Μεσσήνης και Καλαμάτας .

**4.3 ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΖΗΜΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ 2007
ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ**

Α/Α	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤ Α & ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗ Σ	ΚΟΣΤΟΣ / ΜΟΝΑΔΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	ΠΟΤΑΜΟΣ						
1.1	ΘΟΥΡΙΑ	ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ	Καθαρισμός ποταμού ΑΡΙ από τις πηγές του Πηδήματος Δ.Αρφαρών έως τις εκβολές του στη περιοχή Ακοβίτικα του Δ. Καλαμάτας	11 ΚΜ	100.000	1.100.000	
2	ΠΑΡΑΠΟΤΑΜΟΣ						
2.2	ΘΟΥΡΙΑΣ	ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ	Καθαρισμός παραποτάμου Λιγδούς από την περιοχή του Δ.Άρις ως τις εκβολές του στη περιοχή ----- -- του Δ . Καλαμάτας	4ΚΜ	150.000	600.000	

3	ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΥΛΑΚΕΣ						
3.1	ΘΟΥΡΙΑΣ	ΑΝΘΕΙΑΣ ,ΑΙΘΑΙΑΣ-, ΜΙΚΡΟΜΑΝΗΣ	Καθαρισμός αποστραγγιστικών αυλακών περιοχής αναδασμού Δ.Δ . Αιθαίας ,Ανθειας, Μικρομάνης	6KM	150.000	900.000	
4	ΧΕΙΜΑΡΟΣ						

4							
4.1	ΘΟΥΡΙΑΣ	ΠΟΛΙΑΝΗ, ΑΜΦΕΙΑ	Καθαρισμός / Συρματοκιβώτια	2 TEM	50.000	100.000	
5	ΑΓΡΟΤΟΔΑΣΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ						
5.1	ΘΟΥΡΙΑΣ	ΑΜΦΕΙΑ, ΠΟΛΙΑΝΗ	Διανοίξεις αντιπυρικών ζωνών και αντιπυρικών οδών στα Δ.Δ. Αμφειας και Πολιανής				
6	ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ						
6.1	ΘΟΥΡΙΑΣ	ΘΟΥΡΙΑ, ΑΜΦΕΙΑ, ΠΟΛΙΑΝΗ	Αποκατάσταση κατακρημνίσεων ,καθιζήσεων ,καταστροφής οδοστρώματος και κατασκευή τεχνικών για	1 TEM	150.000	150.000	

			αποχέτευση				
7	ΥΔΡΕΥΣΗ						
7.1	ΘΟΥΡΙΑΣ	ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ	Μεταφορά νερού από τις πηγές του Πηδήματος για αντιμετώπιση προβλήματος λειψυδρίας των Δ. Θουρίας , Άριος , Αρφαρών , Μεσσήνης και Καλαμάτας	4 TEM	80.000	320.000	
7.2	ΘΟΥΡΙΑΣ	ΑΜΦΕΙΑ, ΠΟΛΙΑΝΗ	Μεταφορά νερού από το Δ.Δ Πολιανής	10 KM	25.000	250.000	
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΟΥΡΙΑΣ							3.420.000€

Κεφάλαιο 5 – Χάρτες αποτύπωσης πυρκαγιών στο Νομό Μεσσηνίας Αύγουστος 2007 μέσο του προγράμματος GIS.

5.1 Εισαγωγικά στοιχεία

Στην αρχή της νέας χιλιετίας πολλά από τα προβλήματα που για πολλούς αιώνες παρουσιάζονταν ως δυσεπίλυτα έχουν αποκτήσει με χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας ρεαλιστικές και υπολογίσιμες λύσεις. Ειδικότερα τα προβλήματα που σχετίζονται με την διαχείριση της γεωγραφικής πληροφορίας τα τελευταία 25 χρόνια αντιμετωπίζονται σε παγκόσμιο αλλά και τοπικό επίπεδο με την βοήθεια της τεχνολογίας των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών η οποία έχει αναπτυχθεί σε μια βιομηχανία πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων με ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 25% ανά έτος και χρησιμοποιείται καθημερινά από περισσότερα από 1 εκατομμύριο άτομα για επίλυση προβλημάτων σε όλο τον κόσμο. Τα περισσότερα προβλήματα που απαιτούν σήμερα επίλυση έχουν να κάνουν με άτομα και διαδικασίες, παρά με λογισμικό και υλικό. Η παροχή λύσεων όμως και ορθών διαδικασιών απαιτεί γνώση και τεκμηριωμένη συστηματική καταγραφή του περιβάλλοντος χώρου.⁴¹ Το Γ.Σ.Π. είναι απαραίτητο λοιπόν γιατί βοηθάει να ληφθούν σωστές αποφάσεις οι οποίες αναφέρονται στην γεωγραφία και έχοντας ένα μεγάλο πλεονέκτημα το ότι αντιλαμβάνεται την έννοια του χώρου διαφέρει από υπόλοιπα συστήματα πληροφοριών .

5.2 Ορισμός Γ.Σ.Π.

Ως Σύστημα Πληροφοριών (Information System) μπορεί να οριστεί μια «αλυσίδα λειτουργιών συλλογής, αποθήκευσης, και ανάλυσης δεδομένων» (Calkins και Tomlinson, 1977). Κατ' επέκταση, ως Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (ΓΣΠ) μπορεί να οριστεί συνοπτικά ένα σύνολο εργαλείων συλλογής, αποθήκευσης, ανάκτησης, ανάλυσης και

⁴¹ Σχετικά με τον ορισμό του GIS βλέπε: Ανδρουλακάκης Ν. «Εισαγωγή στη Arc- View», Αθήνα, Παπασωτηρίου, 2000, σελ 05 και επ.

εμφάνισης χωρικών δεδομένων. Σύμφωνα με το Γιάννη Ν. Κωστάρα (MSc in Telecommunications & Information Systems, MA in Management Studies), ο όρος Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών αναφέρεται σε κάθε σύστημα υπολογιστή, που έχει τη δυνατότητα να χειρίζεται γεωγραφικά δεδομένα. Δεν περιλαμβάνει μόνο λογισμικό και υλικό αλλά και ειδικές συσκευές για εισαγωγή και δημιουργία χαρτών, καθώς και τα συστήματα επικοινωνιών που απαιτούνται για να συνδέσουν τα διάφορα συστατικά από τα οποία αποτελούνται⁴².

Σε σύγκριση με τους απλούς χάρτες που ξέρουμε και χρησιμοποιούμε όλοι, ένα σύστημα GIS έχει το σημαντικότερο πλεονέκτημα ότι η αποθήκευση των δεδομένων γίνεται χωριστά από την αναπαράστασή τους, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα τα ίδια δεδομένα να μπορούν να αναπαρασταθούν με διαφορετικούς τρόπους. Π.χ. μπορούμε να μεγεθύνουμε τον (ψηφιακό πλέον) χάρτη, να εμφανίσουμε συγκεκριμένες μόνο περιοχές, να κάνουμε υπολογισμούς αποστάσεων μεταξύ τοποθεσιών, να δημιουργήσουμε πίνακες που να δείχνουν τα διάφορα χαρακτηριστικά του χάρτη, να υπερθέσουμε επιπλέον πληροφορία πάνω στο χάρτη, ακόμα και να αναζητήσουμε ποιές είναι οι καλύτερες τοποθεσίες για να ιδρύσουμε τα επόμενα υποκαταστήματα της επιχείρησής μας. Φυσικά, επιπλέον όλων αυτών, ένα σύστημα GIS έχει όλα τα πλεονεκτήματα από τη χρήση των υπολογιστών, όπως διαχείριση μεγάλων ποσοτήτων δεδομένων εύκολα και γρήγορα κ.λπ. Σήμερα, πλέον, με τις τεράστιες δυνατότητες που παρέχουν οι σύγχρονοι, εξελιγμένοι υπολογιστές, η χαρτογράφηση περνά σε μια νέα εποχή. Τα υπολογιστικά δίκτυα, οι εξομοιωτές, ακόμη και η εικονική πραγματικότητα αποτελούν τη τελευταία «μόδα» στην εξέλιξη των γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών, τα εμπλουτίζουν και τα βελτιώνουν σημαντικά.⁴³

5.3 Πως λειτουργεί ένα GIS;

Όλα τα δεδομένα σε ένα ΓΣΠ είναι «γεωκαταχωρισμένα», βρίσκονται δηλαδή άμεσα συνδεδεμένα με μια συγκεκριμένη γεωγραφική τοποθεσία της επιφάνειας της Γης μέσω ενός συστήματος συντεταγμένων. Ένα από τα πιο συνηθισμένα συστήματα γεωγραφικών συντεταγμένων είναι αυτό του γεωγραφικού μήκους και γεωγραφικού πλάτους. Σ' αυτό το

⁴² Ανδρουλακάκης Νίκος, «Εισαγωγή στη Arc-View», Αθήνα, Παπασωτηρίου, 2000, σελ 05 και επ.

⁴³ Σχετικά με τον ορισμό των GIS βλέπε, επίσης, τον δικτυακό τόπο : http://www.go-online.gr/ebusiness/specials/article.html?article_id=1795

σύστημα συντεταγμένων, κάθε τοποθεσία προσδιορίζεται σχετικά με τον Ισημερινό και τη γραμμή μηδενικού γεωγραφικού μήκους που περνά από το φημισμένο αστεροσκοπείο Γκρίνουιτς, στο Λονδίνο. Υπάρχουν, όμως, και πολλά άλλα γεωγραφικά συστήματα συντεταγμένων, συνεπώς κάθε GIS σύστημα θα πρέπει να είναι σε θέση να μετατρέπει τις συντεταγμένες από το ένα σύστημα στο άλλο. Η χωρική πληροφορία αναπαρίσταται με δυο τρόπους: ως διανυσματικά δεδομένα με τη μορφή σημείων, γραμμών και πολυγώνων, ή ως δικτυωτά (raster) δεδομένα, οργανωμένα συστηματικά σε κελιά (όπως π.χ. μια ψηφιακή εικόνα)⁴⁴.

Απ'όλα όσα αναφέραμε μέχρι τώρα, είναι προφανές ότι βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα ενός ΓΣΠ είναι ότι χρησιμοποιεί τη γεωγραφία (το χώρο) ως κοινό στοιχείο μεταξύ των διαφόρων ομάδων δεδομένων, συνδυάζοντας ισότιμα τη γεωγραφική (χαρτογραφική) και την αναλυτική (στατιστική) πληροφορία.

Ένα ΓΣΠ μπορεί να είναι αναλογικό ή ψηφιακό. Τα δεδομένα ενός αναλογικού ΓΣΠ επεξεργάζονται με το χέρι, χρησιμοποιώντας γνωστές μεθόδους, όπως επίθεση χαρτών, σχεδιασμένων σε ριζόχαρτο, κ.ά. Αντίθετα, το ψηφιακό ΓΣΠ βασίζεται στην επεξεργασία μέσω υπολογιστή.

Είναι σημαντικό να τονιστεί πως τα διάφορα συστήματα σχεδίασης (Αυτόματη Χαρτογράφηση (Automated Mapping), Χαρτογράφηση με τη Βοήθεια Υπολογιστή (Computer Assisted Mapping), Σχεδίαση με τη Βοήθεια Υπολογιστή (Computer Aided Design)) μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε για τη σχεδίαση ενός χάρτη είτε ως υπόβαθρο ενός πληροφοριακού συστήματος, αλλά σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν τα ίδια ένα GIS.

Οι 5 βασικές συνιστώσες ενός ΓΣΠ είναι:

- Αναγνώριση και συλλογή των απαραίτητων δεδομένων για τη συγκεκριμένη εφαρμογή (Data Acquisition)
- Προεπεξεργασία, δηλ. προετοιμασία των συλλεχθέντων στοιχείων, έτσι ώστε να μπορούν να εισαχθούν στον υπολογιστή, και εισαγωγή τους σ'αυτόν (Preprocessing)

⁴⁴ Κουτσόπουλος Κωστής και Ανδρουλακάκης Νίκος, «Εφαρμογές Συστημάτων Πληροφοριών με χρήση λογισμικού ArcGIS», Αθήνα Παπασωτηρίου, 2003, σελ. 207 και επ.

- Διαχείριση Δεδομένων με τη δημιουργία της Βάσης Δεδομένων (Data Management)
- Επεξεργασία και Ανάλυση Δεδομένων (Manipulation and Analysis) με διάφορες μεθόδους
- Παραγωγή Αποτελεσμάτων σε έντυπη (hard copy) ή μη έντυπη (soft copy) μορφή (Product Generation)⁴⁵

5.4 Πλεονεκτήματα έναντι των παραδοσιακών μεθόδων

Σε σχέση με τις παραδοσιακές μεθόδους συλλογής, καταχώρισης, οργάνωσης και επεξεργασίας, τα GIS παρουσιάζουν τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Είναι γρηγορότερη η δημιουργία των χαρτών.
- Είναι φθηνότερη η δημιουργία και αναπαραγωγή των χαρτών ακόμα και σε περιορισμένο αριθμό αντιγραφών.
- Είναι εφικτός ο πειραματισμός σε γραφικές παρουσιάσεις των ιδίων δεδομένων.
- Είναι δυνατός ο συνδυασμός διαφορετικών επιπέδων πληροφορίας
- Περιορίζεται η χρήση του τυπωμένου χάρτη και των αναλογικών δεδομένων ως αρχεία, διατηρώντας μεγάλη ποσότητα δεδομένων σε ψηφιακή μορφή έτοιμα να χρησιμοποιηθούν κάθε στιγμή.
- Διευκολύνονται οι αναλύσεις των δεδομένων που απαιτούν αλληλεπίδραση μεταξύ των στατιστικών αναλύσεων και της χαρτογράφησης .
- Παρέχεται η δυνατότητα δημιουργίας χαρτών που είναι δύσκολο αν όχι αδύνατο να δημιουργηθούν με το χέρι, όπως είναι οι τρισδιάστατοι ή οι στερεοσκοπικοί χάρτες.
- Ανά πάσα στιγμή είναι δυνατή η επιδιόρθωση ή η προσθήκη δεδομένων.
- Εξυπηρετούν τις ειδικές ανάγκες των διαφόρων χρηστών που έχουν πολλές φορές εντελώς διαφορετικές απαιτήσεις για το είδος και την ακρίβεια των πληροφοριών που χειρίζονται.
- Μειώνουν σημαντικά την ποσότητα των πολλαπλά αποθηκευμένων στοιχείων.
- Αποκλείουν τη ύπαρξη ασυμφωνιών που προκύπτουν όταν η ίδια πληροφορία καταχωρείται με διαφορετικές τιμές σε διαφορετικές υπηρεσίες.

⁴⁵ Κουτσόπουλος Κωστής και Ανδρουλακάκης Νίκος, «Εφαρμοφές Συστημάτων Πληροφοριών με χρήση λογισμικού ArcGIS», Αθήνα Παπασωτηρίου, 2003, σελ. 155 και επ.

- Κατατάσσουν τα δεδομένα με τις ίδιες προδιαγραφές συγκέντρωσής και αποθήκευσης.
- Παρέχουν στοιχεία μεγάλης ακρίβειας λόγω του ψηφιακού τρόπου αποθήκευσης τους.
- Επιτρέπουν τη συνεχή πληροφόρηση και ερμηνεία των στοιχείων σε συνδυασμό με τη συνεχή ενημέρωση, ανταλλαγή πληροφοριών και ευκολότερη διανομή στους χρήστες.
- Παρέχουν ασφάλεια και προστασία των στοιχείων από διάφορες φυσικές καταστροφές καθώς και εύκολη την εύκολη αναπαραγωγή τους .
- Παρέχουν ασφάλεια σε ότι αφορά στην τροποποίηση δεδομένων από μη εξουσιοδοτημένα άτομα⁴⁶.

5.5 Οι Γεωγραφικές λειτουργίες και αναλύσεις που περιέχει ένα Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφορικής .

Βασικές λειτουργίες:

- *Μέτρηση εμβαδών* : είναι η δυνατότητα μέτρησης των εμβαδών διαφόρων περιοχών με ποικίλα χαρακτηριστικά.
- *Σύνθετη απεικόνιση* : νοείται η χρησιμοποίηση ενός ή περισσότερων επιπέδων πληροφοριών όπου χρησιμοποιώ και εγώ παρακάτω για να δημιουργήσω τους σύνθετους χάρτες .
- *Μετατροπές κλιμάκων*: πρόκειται για την ικανότητα του συστήματος να μετατρέπει γρήγορα και με ακρίβεια την κλίμακα των χαρτογραφικών αποτελεσμάτων του, έτσι ώστε να μπορούν να μελετηθούν τα μάκρο και μικρο χαρακτηριστικά μιας περιοχής, χωρίς να είναι απαραίτητη η εισαγωγή νέων δεδομένων.
- *Μετατροπές της ικανότητας ανάλυσης* : είναι η δυνατότητα μιας συνοπτικής παρουσίασης κάποιων αναλυτικών μορφών και το αντίστροφο , εάν και εφόσον υπάρχουν τα δεδομένα.

Αναλύσεις και ερωτήματα που μπορούν να απαντηθούν:

⁴⁶ Ανδρουλακάκης Νίκος, «Εισαγωγή στι Arc- View», Αθήνα, Παπασωτηρίου,2000, σελ 10 και επ.

- *Διερεύνηση* : είναι η δυνατότητα εύρεσης των χαρακτηριστικών ενός ή περισσότερων καθορισμένων αντικειμένων που υπακούουν σε ένα σύνολο προϋποθέσεων και κανόνων που υπαγορεύει ο χρήστης.

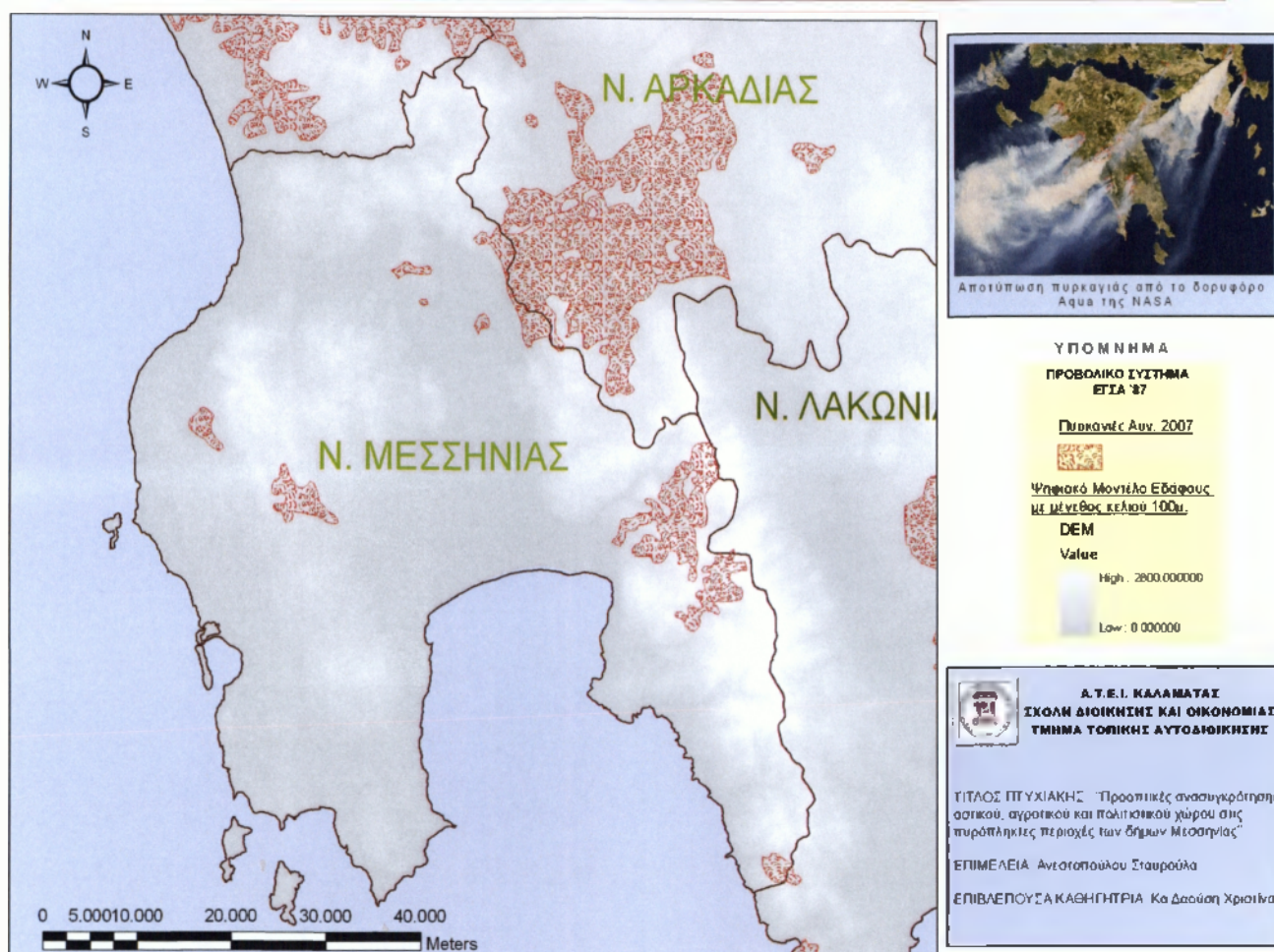
Μπορεί να απαντήσει στο ερώτημα «τι υπάρχει σε μια συγκεκριμένη τοποθεσία;»

- Επίσης δίνει απαντήσεις σε ερωτήματα που αφορούν κατάσταση (που βρίσκεται).στην συγκεκριμένη στιγμή για να δοθεί απάντηση απαιτούνται στοιχεία χωρικής ανάλυσης .
- *Απλές αναλύσεις κύριας τάσης* :(τι έχει αλλάξει στη διάρκεια του χρόνου;)
- *Τι χωρικές επαναλήψεις υπάρχουν;* Στην συγκεκριμένη περίπτωση αναζητούνται συσχετισμοί και νόμοι που διέπουν φαινόμενα που συμβαίνουν ταυτόχρονα, μπορεί όμως και να είναι το ένα συνέπεια του άλλου όμως να αφορούν ένα συγκεκριμένο χώρο.
- *Προσομοίωση και μοντελοποίηση – Δημιουργία μοντέλων* (τι θα συμβεί αν) .αφορά την ανάπτυξη μοντέλων τα οποία περιγράφουν τις συνθήκες λειτουργίας, που διέπουν ένα σύστημα άλλοτε με μαθηματικό και άλλοτε με αριθμητικό τρόπο.

Για να απαντηθούν τέτοιες ερωτήσεις απαιτούνται τόσο γεωγραφικές όσο και άλλου τύπου πληροφορίες. Οι παραπάνω δυνατότητες επεξεργασίας και ανάλυσης των δεδομένων των συστημάτων GIS, μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο εργαλείο έρευνας και ανάπτυξης, σε ιδιωτικούς και δημοσίους φορείς.

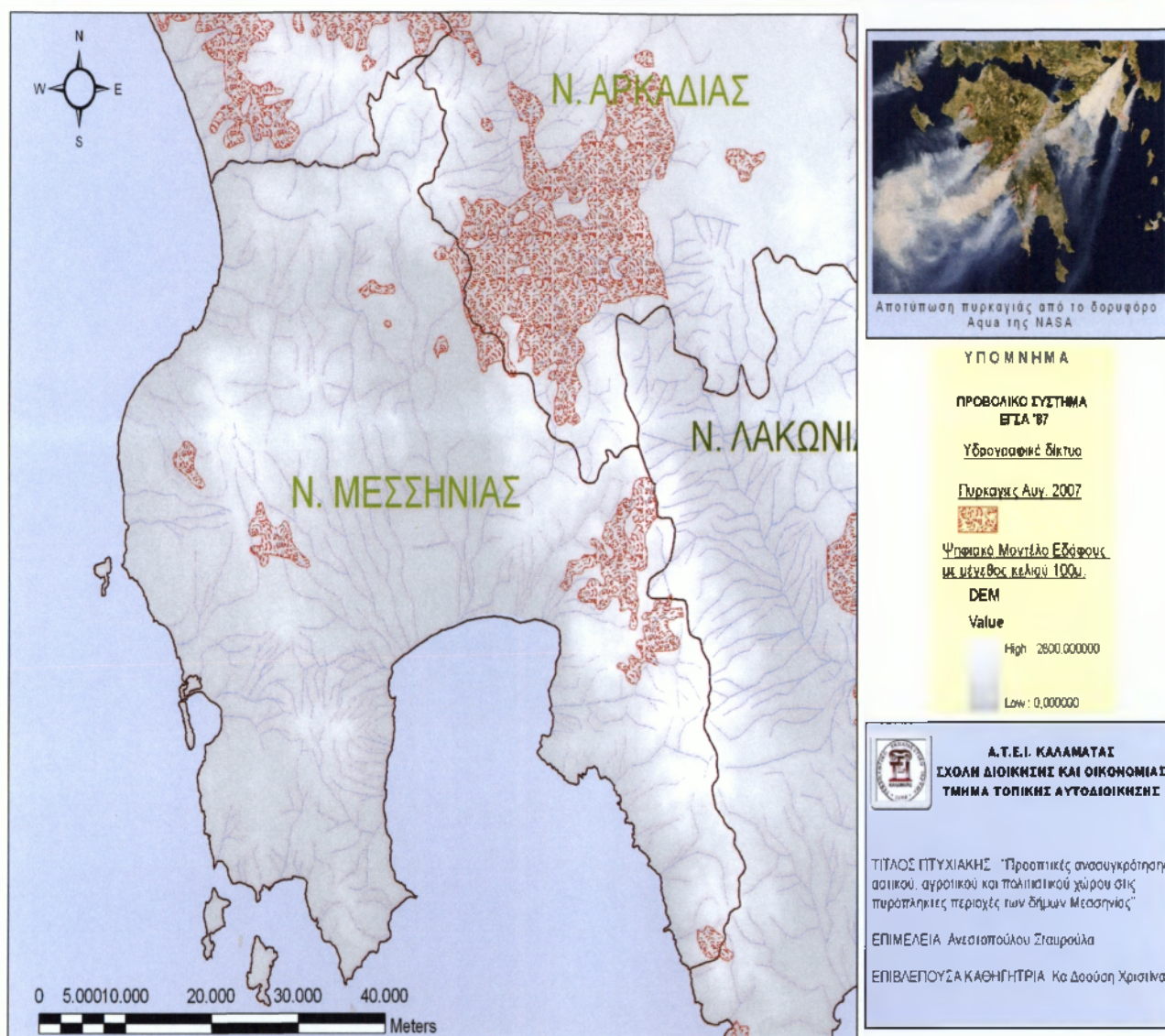
5.6 Χάρτες αποτύπωσης πυρκαγιών του Νομού Μεσσηνίας.

ΧΑΡΤΗΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2007

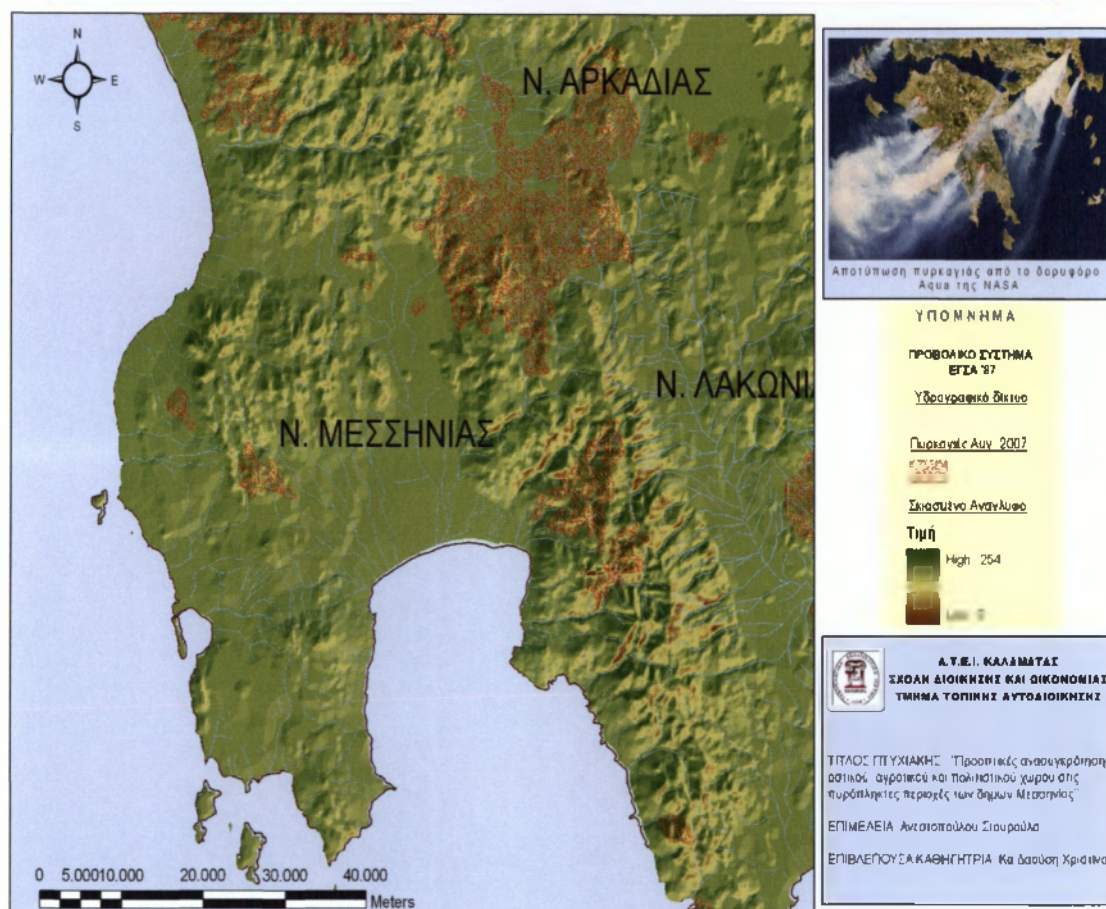
Στο παραπάνω Χάρτη που δημιουργήσαμε σε μορφή Ψηφιακού Μοντέλου Εδάφους με κωδικό πεδίο τους Νομούς της Πελοποννήσου εστιασμένος στο Νομό Μεσσηνίας βλέπουμε τις πυρκαγιές που υπέστη ο Νομός μας τον Αύγουστο του 2007.

ΧΑΡΤΗΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2007

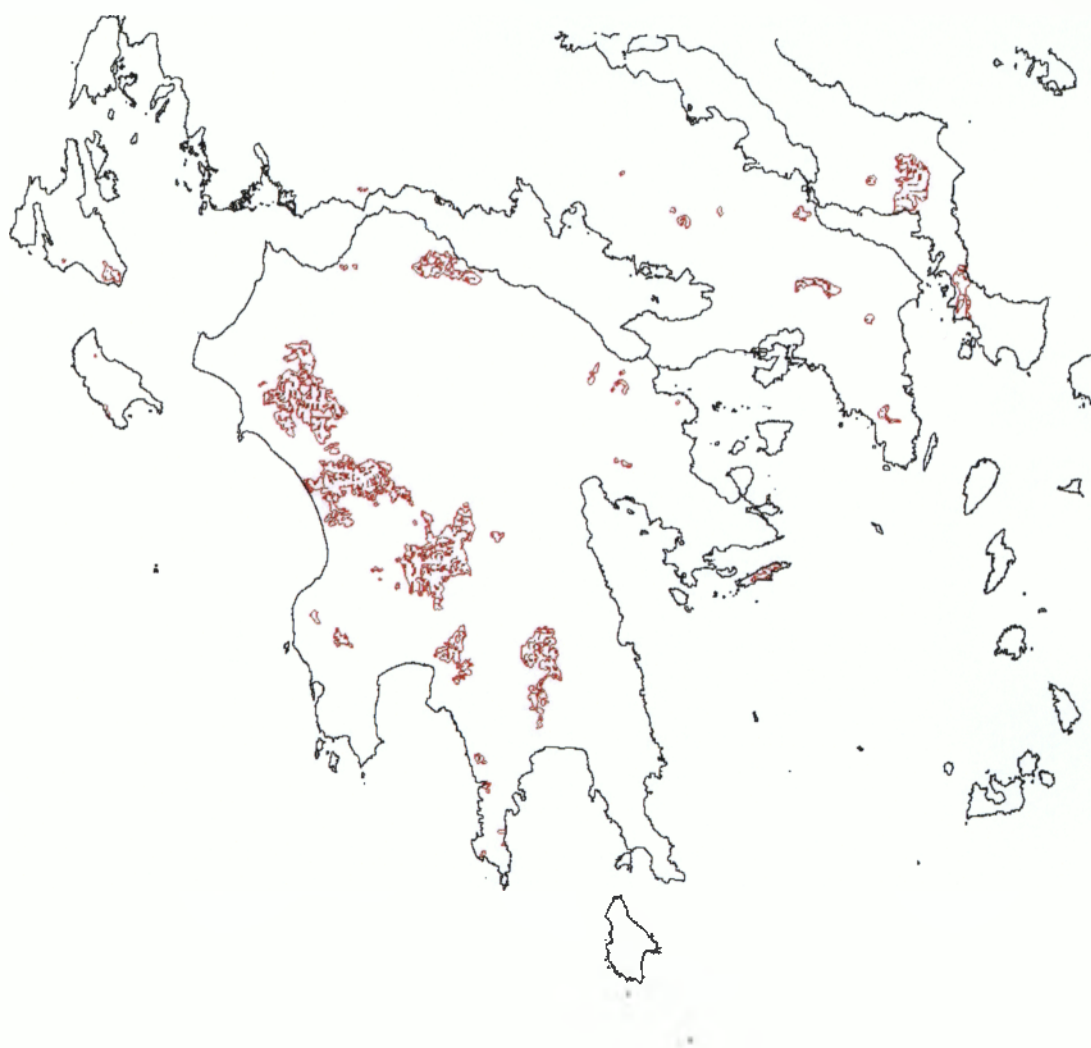

Στο παραπάνω Χάρτη που δημιουργήσαμε σε μορφή Ψηφιακού Μοντέλου Εδάφους με κωδικό πεδίο τους Νομούς της Πελοποννήσου εστιασμένος στο Νομό Μεσσηνίας βλέπουμε τις πυρκαγιές που υπέστη ο Νομός μας οι οποίες φαίνονται με κόκκινο χρώμα , και το Υδρογραφικό δίκτυο του Νομού με μπλε χρώμα - Αύγουστος 2007.

ΧΑΡΤΗΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2007

Στο παραπάνω Χάρτη που δημιουργήσαμε σε μορφή Σκιασμένου Ανάγλυφου με κωδικό πεδίο τους Νομούς της Πελοποννήσου εστιασμένος στο Νομό Μεσσηνίας βλέπουμε τις πυρκαγιές που υπέστη ο Νομός μας καθώς και το Υδρογραφικό δίκτυο του Νομού - Αύγουστος 2007

Κεφάλαιο 6 - Οι επιπτώσεις από την Πύρινη Λαίλαπα και η λήψη ριζικών μέτρων

6.1 Εισαγωγή

Η οικολογική καταστροφή που υπέστη όχι μόνο η Μεσσηνία αλλά και ολόκληρη η Ελλάδα είναι η μεγαλύτερη που έχει σημειωθεί ως σήμερα, με ανεπανόρθωτες ζημιές στο φυσικό περιβάλλον και τη δημιουργία συνθηκών που θα μας επηρεάσουν αρνητικά εμάς τους ίδιους στο προσεχές μέλλον.

Οι επιπτώσεις που υπέστη η χώρα μας από τις πυρκαγιές μπορεί να είναι περιβαλλοντικές, οικολογικές, κοινωνικές, οικονομικές, αισθητικές κ.λ.π. οι οποίες εμφανίζονται άμεσα σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την εκδήλωση των πυρκαγιών ή και μετά το πέρας κάποιων ετών.

6.2 Περιβαλλοντικές – Οικολογικές επιπτώσεις

Εκατοντάδες χιλιάδες στέμματα δασών και δασικών εκτάσεων καταστράφηκαν μέσα λίγες μέρες ενώ η αποκατάστασή τους όπου είναι εφικτή, απαιτεί την πάροδο πολλών ετών ή και δεκαετιών. Εξαφανίστηκαν ίσως για πάντα ορισμένα είδη σπανίων ειδών χλωρίδας και πανίδας με άμεση συνέπεια τη μείωση της βιοποικιλότητας που αποτελούσε ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά των ελληνικών προστατευμένων περιοχών.

Ο δασικός πλούτος που ήταν ήδη σε απειλούμενη κατάσταση λόγω των καταπατήσεων και των παραβιάσεων, έχει μειωθεί κατά μεγάλο ποσοστό και αυτό θα επηρεάσει την οικολογική ισορροπία της χώρας μας κάνοντας σύντομα αισθητή την αλλαγή του κλίματος. Το χαρακτηριστικό του κλίματος των επόμενων ετών θα είναι η εμφάνιση ακραίων θερμοκρασιών με εκτεταμένες περιόδους ξηρασίας, ενώ στο απώτερο μέλλον το κλίμα θα μετατραπεί από Μεσογειακό σε Τροπικό. Ήδη έχουν παρατηρηθεί αλλαγές στο κλίμα σε πολλές περιοχές που περιβάλλουν τις καμένες εκτάσεις.

Οι ειδικοί μας διαβεβαιώνουν πως η ατμοσφαιρική ρύπανση θα αυξηθεί κατά 15 έως 20 % με ρύπους που θα επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο την ανθρώπινη υγεία. Οι ρύποι όπως το διοξείδιο του άνθρακα, δεν θα απορροφώνται, ούτε θα «φιλτράρονται» και έτσι οι συνθήκες θα αλλάξουν, η θερμοκρασία θα αυξηθεί και το φαινόμενο του θερμοκηπίου θα γίνει πιο έντονο.

Τα εδάφη των πυρόπληκτων περιοχών εγκαταλείπονται στη διαβρωτική δράση των βροχών η οποία αρχικά θα επηρεάσει τα ανώτερα και σταδιακά τα εσωτερικά γήινα στρώματα. Αποτέλεσμα αυτού είναι η δημιουργία χειμάρρων και η εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων. Μειώνεται η δυνατότητα των εδαφών να συγκρατήσουν τα νερά των βροχών και να εμπλουτίσουν τα υπόγεια νερά, τις πηγές και τα ποτάμια, με επακόλουθο τη λειψυδρία.

Μια άλλη συνέπεια από τις πυρκαγιές είναι η μόλυνση των θαλάσσιων και γλυκών νερών. Οι τόνοι στάχτης που θα παρασυρθούν με τις πρώτες βροχές μετά την πυρκαγιά, θα εναποτεθούν αρχικά στις λίμνες και στα ποτάμια και μετά στις θάλασσες, επηρεάζοντας διάφορα είδη ψαριών και φυτών του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

6.3 Κοινωνικές επιπτώσεις

Δυστυχώς οι φετινές πυρκαγιές δεν έπληξαν μόνο δασικές περιοχές αλλά και οικισμούς και γεωργικές καλλιέργειες, δημιουργώντας έτσι εστίες κοινωνικών προβλημάτων, καθώς ένα μέρος του πληθυσμού αυτών των περιοχών αντιμετωπίζει σήμερα πολλά προβλήματα όπως η εξασφάλιση της στέγασης και της εργασίας, ενώ αναμένεται να εμφανιστούν και μεταναστεύσεις προς τα κοντινά αστικά κέντρα. Αυτά δημιουργούν μια ανατάραξη στον κοινωνικό τομέα της χώρας.

6.4 Οικονομικές επιπτώσεις

Υψηλό υπολογίζεται το κόστος και οι δαπάνες που απαιτούνται για την αποκατάσταση αυτών των περιοχών, καθώς έχει προγραμματισθεί μια σειρά μέτρων και εργασιών όπως αναλύεται παρακάτω, που έχει ήδη αρχίσει η εφαρμογή της σε πολλές πυρόπληκτες περιοχές. Επίσης αξίζει να σημειωθεί η επιβάρυνση της οικονομίας με τις τεράστιες δαπάνες κατάσβεσης που καταβάλλονται τους τελευταίους μήνες.

Από την άλλη χάθηκε ο οικονομικός πόρος από την ξυλεία και τα άλλα δασικά προϊόντα καθώς επίσης και από τον αγροτουρισμό που τα τελευταία χρόνια σημείωνε αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών.

6.5 Αισθητικές επιπτώσεις

Μια επίσκεψη σε κάποια από τις περιοχές που παραδόθηκε στις φλόγες το τελευταίο διάστημα, δεν αφήνει παρά μόνο το αίσθημα της απογοήτευσης και απελπισίας. Ένα απέραντο τοπίο μέσα στη στάχτη χωρίς ίχνη πράσινου και ζωής.

6.7 Λήψη ριζικών μέτρων

1. Επιστροφή στη Δασική Υπηρεσία της αρμοδιότητας πρόληψης και καταστολής των πυρκαγιών των Δασών που αφαιρέθηκαν το έτος 1998 και εδόθει στο Πυροσβεστικό Σώμα.
πρόληψη και καταστολή των πυρκαγιών και η Προστασία του περιβάλλοντος γενικότερα είναι ολόκληρη επιστήμη και διδάσκεται από τις σχολές ΑΕΙ και ΤΕΙ στους Δασολόγους και Τεχνολόγους Δασοπονίας, αλλά και στις σχολές Δασοφυλακών. πέραν τούτου είναι δυνατόν ο πυροσβέστης να γνωρίζει τη Δασική περιοχή όπως ακριβώς γνωρίζουν οι Δασολόγοι, τεχνολόγοι και Δασοφύλακες; Όχι ασφαλώς

2. Διορισμός και αύξηση των οργανικών θέσεων Δασολόγων, Τεχνολόγων και Δασοφυλάκων.

3. Αύξηση πυροσβεστικών οχημάτων και πρόληψη εκπαιδευμένων Δασοπυροσβεστών
Επαναλειτουργία των προφυλακών

4. Επαναφορά της διάνοιξης αντιπυρικών ζωνών και καθαρισμού της βλάστησης εκατέρωθεν των αγροτικών, δασικών και επαρχιακών δρόμων.

5. Συντήρηση υπαρχουσών και επαύξηση δεξαμενών ύδατος για ανεφοδιασμό

πυροσβεστικών οχημάτων σε κάθε χωρίο.

6. Περιπολίες στις Δασικές περιοχές, και αστυνόμευση ιδίως την νύχτα, κατά τις κρίσιμες μέρες του καλοκαιριού.

Κεφάλαιο 7 - Συμπέρασμα

Η διεξαγωγή της συγκεκριμένης έρευνας έχει ως σκοπό, μεταξύ άλλων, να δείξει κατά πόσο ο μέσος δημότης είναι ενημερωμένος και ευαισθητοποιημένος απέναντι στο καταστροφικό φαινόμενο της πυρκαγιάς. Η ερευνά μας περιλαμβάνει, επίσης, ένα ερωτηματολόγιο που απεικονίζει την προσωπική άποψη των δημοτών των Δήμων Αβίας, Θουρίας και Καλαμάτας σχετικά με τις πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2007.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι ένα μεγάλο μέρος των ερωτηθέντων είναι πυροπαθείς. Με βάση αυτό, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι βρεθήκαμε κοντά στην εστία του προβλήματος που αναλύουμε. Με άλλα λόγια, δίνουμε έμφαση σε ζητήματα όπως στο κατά πόσο ο πολίτης έχει επαρκή γνώση της έκτασης των καταστροφών, των μέτρων στήριξης των περιοχών καθώς και της μεταβλητότητας της ψυχολογίας του ιδίου στο άκουσμα μιας πυρκαγιάς.

Το ερωτηματολόγιο απευθύνεται σ'όλες τις ηλικίες άνω των 25 ετών ανεξαρτήτως φύλου. Διαπιστώσαμε ότι, ανεξάρτητα της ηλικίας των δημοτών που ερωτήθηκαν, όλοι έχουν το ίδιο ενδιαφέρον, τις ίδιες ανησυχίες και την κοινή πεποίθηση για μια ομαλή και συντονισμένη λειτουργία της Τοπικής Αρχής..

Όσον αφορά στην έκταση των ζημιών στο νομό, είναι αξιοσημείωτο να αναφέρουμε ότι ένα μικρό ποσοστό κατοίκων δηλώνει ότι γνωρίζει την έκταση των ζημιών που υπέστη η περιοχή. Θα ήταν υπερβολή να προβούμε στον χαρακτηρισμό ότι το υπόλοιπο ποσοστό δηλώνει αγνοία αλλά, δεν είναι ενημερωμένο για την συνολική έκταση της πύρινης λαίλαπας του καλοκαιριού του 200 και είναι εμφανές ότι, το συγκεκριμένο πρόβλημα, δεν αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα των ερωτηθέντων.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η άποψη των δημοτών σχετικά με τα μέτρα ανάπλασης και αποκατάστασης των πυρόπληκτων περιοχών. Ένα μεγάλο μέρος των ερωτηθέντων, κατά τη διάρκεια της έρευνας, δημοτών δηλώνει άγνοια για την λήψη των μέτρων που έχουν παρθεί. Ωστόσο, κάποιοι άλλοι δημότες εκ των ερωτηθέντων ήταν γνώστες των μέτρων ανάπλασης και αποκατάστασης των περιοχών. Διαπιστώνεται, ωστόσο, ότι υπάρχει μια «σύγχυση» των ερωτηθέντων σχετικά με τα προβλεπόμενα μέτρα των Δήμων και τα μέτρα

που πάρθηκαν για την στήριξη και ενίσχυση των συγκεκριμένων περιοχών. Κάθε χρόνο, το Υπουργείο Εσωτερικών ενισχύει τους δήμους οικονομικά για **πυροπροστασία**. Δηλαδή, ο καθαρισμός των ρεμάτων και η διάνοιξη αντιπυρικών ζωνών βρίσκεται, κάθε φορά, στην ατζέντα των δήμων, όποτε δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μέτρο για την ανάπλαση και αποκατάσταση. Δεν μπορούμε, όμως, να μην αναφέρουμε τα μέτρα που ελήφθησαν για την ανασυγκρότηση των πληγυσίων περιοχών.

Σαν πρώτη κίνηση, έγινε η κάλυψη των άμεσων οικονομικών και ανθρωπιστικών αναγκών των πληγέντων μέσω μιας κάποιας αναπλήρωσης του εισοδήματος τους. Στη συνέχεια, τα μέτρα επικεντρώθηκαν στην αποκατάσταση και ανάπλαση του περιβάλλοντος με δενδροφύτευση, καθώς και με ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για τις περιοχές NATURA, κυρίως, μέσω εγγειοβελτιωτικών έργων για την ταχύρρυθμη και βιώσιμη ανάπτυξη αυτών των περιοχών.

Μια πυρκαγιά πέρα από την οικολογική καταστροφή που προκαλεί, επηρεάζει τη ζωή των ανθρώπων, άλλοτε πολύ και άλλοτε λίγο. Το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει είναι πολύ λίγο για να ξεχάσει κανείς την πρωτοφανή, για τα ελληνικά δεδομένα, εικόνα καταστροφής. Η πιθανότητα μιας πυρκαγιάς πάντα υπάρχει, άρα ο φόβος απώλειας ζωής, η ανησυχία για την διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων (σπίτια, χωράφια, ζώα, κλπ) επηρεάζουν την ψυχολογία των ανθρώπων της περιοχής. Συνεπώς, μια πυρκαγιά, πέρα από περιβαλλοντικές τις συνέπειες, έχει άμεσο αντίκτυπο και στο οικονομικό και στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Η λέξη κλειδί σε αυτήν την έρευνα είναι η **ανασφάλεια**. Είναι εμφανής η ανησυχία των κατοίκων από το γεγονός ότι, και πριν και τώρα, συνεχίζουν να νιώθουν ανασφαλείς, πράγμα που δηλώνει ότι, συγκριτικά, με την εμπειρία που έζησαν δεν είναι ικανοποιημένοι με την παρούσα κατάσταση. Η ανησυχία των δημοτών είναι έκδηλη και ενισχύεται με το «τραγικό» γεγονός ότι όλοι θα περίμεναν μια πιο συντονισμένη και εξοπλισμένη προσπάθεια, ενώ, κατά τα λεγόμενά τους, αντιμετωπίζουν, απλά, μια ανοργάνωτη κατάσταση. Δεν υπάρχουν αισθήματα αισιοδοξίας στον τοπικό πληθυσμό, κάτι που – όπως απορρέει από τους ερωτηθέντες κατοίκους - ενισχύεται από την αδράνεια και απερισκεψία των ιθυνόντων απέναντι στη δύναμη που ελλοχεύει η φωτιά.

Επίλογος

Το συγκεκριμένο καλοκαίρι έμεινε στην μνήμη μας ως το καλοκαίρι μιας ανύποπτης, αλλά ολέθριας καταστροφής. Τα πύρινα μέτωπα άφησαν στο πέρασμά τους τον όλεθρο και την φρίκη, στερώντας τη ζωή συνανθρώπων μας και προκαλώντας αμέτρητες πληγές σε εκείνους που βρέθηκαν στο διάβα της.

Όλοι εμείς που παρακολουθήσαμε, απλά από μακριά, την κατάσταση πονέσαμε γι'αυτά που χάθηκαν, αλλά δεν μπορούμε να βιώσουμε το μέγεθος της απώλειας, δεν ζούμε τη φρίκη κάθε μέρα που περνάει, δεν μπορούμε να νιώσουμε την απόγνωση όλων αυτών των συνανθρώπων μας, που από την μια στιγμή στην άλλη έμειναν άστεγοι και άποροι, χάνοντας τις περιουσίες τους και βλέποντας τους κόπους μιας ζωής να γίνονται στάχτη.

Επιπλέον, υπάρχουν ζωές που χάθηκαν και πληγές που δεν επουλώνονται.

Υπάρχει ελπίδα να ξαναγίνει ο Παράδεισος τόπος μας;

Ασφαλώς και υπάρχει, ύστερα από πολλά χρόνια και πολλές προσπάθειες.

Τι πρέπει να κάνουμε όμως;

- ❖ Πολιτικοί φορείς και κάτοικοι ο καθένας από το μετερίζι του και όλοι μαζί να επαγρυπνούμε και να προσέξουμε να μην γίνουν παράνομες καταλήψεις-καταπατήσεις καμένων δασικών εκτάσεων.
- ❖ Να γίνει σπορά και φύτευση δενδρυλλίων, πεύκων κ.α.

- ❖ Να μην επιτρέψουμε τη βόσκει στις αναδασώσεις
- ❖ Να χτιστούν τα σπίτια που κάηκαν και να επιστρέψουν το συντομότερο οι άνθρωποι στα σπίτια τους. Να δοθούν οι κατασκευές κατά προτίμηση σε ντόπιους εργολάβους, προκειμένου να ενισχυθεί η τοπική αγορά – οικονομία. Εξαίρεση στους οικισμούς που κατασκευαστικοί όμιλοι θα αναλάβουν εξ ιδίων και εξ ολοκλήρου τις κατασκευές με δικό τους ειδικευμένο, επιστημονικό και εργατικό δυναμικό.
- ❖ Να βοηθήσουμε τους μόνιμους κατοίκους να μείνουν στον τόπο τους.
- ❖ Να φυτέψουμε και εμείς όσα περισσότερα δεντράκια μπορούμε.
- ❖ Να απαιτήσουμε από την πολιτεία να επιστρέψει στην Δασική Υπηρεσία, την αρμοδιότητα της πρόληψης και καταστολής των πυρκαγιών των δασών.

- ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ -

Βιβλία, Άρθρα, Μελέτες, κλπ

Στα Ελληνικά

- Ανδρουλακάκης Νίκος, «Εισαγωγή στι Arc- View», Αθήνα, Παπασωτηρίου, 2000.
- Βασενχόβεν Λουδοβίκος, «Θέμα: Έργο ΦΚ (Φάκελος καταστροφής) - Περιοχή 4 πυρόπληκτων δήμων νομού Ηλείας», στο: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας), «Κείμενα για την συγκρότηση "Φακέλλου Καταστροφής" 4 Δήμων του Νομού Ηλείας», Οκτώβριος 2007, σελ.02-03, ανάκτηση από την ιστοσελίδα:
courses.arch.ntua.gr/.../OMADA_FAKELOU_KATASTROFHS.pdf και
- Βασενχόβεν Λ., Γιαννίρης Η., Δανδουλάκη Μ., Πάγκας Ν., Σαπουντάκη Π., «Φάκελος καταστροφής», στο: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών), «Άξονες Χωροταξικής και Οικιστικής οργάνωσης των πυρόπληκτων περιοχών: πιλοτική διερεύνηση των προοπτικών ανασυγκρότησης Δήμων Αλιφείρας, Ανδρίτσαινας, Ζαχάρως και Φιγαλείας του Νομού Ηλείας (Πλήρες κείμενο)», Αθήνα, Μάρτιος 2008, σελ. 347 - 390 [κείμενο εξολοκλήρου προσβάσιμο στην ιστοσελίδα:
http://courses.arch.ntua.gr/cl/arxeio_gia_tis_pyroplhktes_perioxes_ths_peloponnisou/to_teliko_keimeno_ths_episthmonikis_omadas_ths_sxolis_arxitektonon_mhxanikvn.html].
- Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «Μελέτη Αποκατάστασης & Ανάπτυξης του Αγροτικού Τομέα - των Δασών & της Προστασίας του Περιβάλλοντος στις Πυρόπληκτες Περιοχές (Περίληψη)», Αθήνα 2007, μελέτη εξολοκλήρου προσβάσιμη στον διαδικτυακό τόπο του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών στην ιστοσελίδα
http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf

- Δανδουλάκη Μιράντα, «Συγκρότηση ενός "Φακέλου Καταστροφής"», στο: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας), «Κείμενα για την συγκρότηση "Φακέλλου Καταστροφής" 4 Δήμων του Νομού Ηλείας», Οκτώβριος 2007, σελ.07-08, ανάκτηση από την ιστοσελίδα:
courses.arch.ntua.gr/.../OMADA_FAKELOU_KATASTROFHS.pdf.
- Δαούση Χριστίνα, «Πυροπροστασία των Δασών. Το κοινοτικό πλαίσιο δράσης», Αθήνα, Κέντρο των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Μεσογείου για το Περιβάλλον, 2001 [άρθρο εξολοκλήρου προσβάσιμο στην ιστοσελίδα
<http://alkaios.aegean.gr/epesppe/plan/planning/documents/step2/Daousi1.pdf>].
- Δήμος Καλαμάτας, «Προτάσεις για την Αποκατάσταση-Αναζωογόνηση- Ανασυγκρότηση πυρόπληκτης περιοχής Ταυγέτου», Καλαμάτα 26/9/2007
- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας), «Κείμενα για την συγκρότηση "Φακέλλου Καταστροφής" 4 Δήμων του Νομού Ηλείας», Οκτώβριος 2007 [κείμενα εξολοκλήρου προσβάσιμα στην ιστοσελίδα:
courses.arch.ntua.gr/.../OMADA_FAKELOU_KATASTROFHS.pdf]
- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών), «Άξονες Χωροταξικής και Οικιστικής οργάνωσης των πυρόπληκτων περιοχών: πιλοτική διερεύνηση των προοπτικών ανασυγκρότησης Δήμων Αλιφείρας, Ανδρίτσαινας, Ζαχάρως και Φιγαλείας του Νομού Ηλείας (Πλήρες κείμενο)», Αθήνα, Μάρτιος 2008 [κείμενο εξολοκλήρου προσβάσιμο στην ιστοσελίδα:
http://courses.arch.ntua.gr/el/arxeio_gia_tis_pyroplhktes_perioxes_ths_peloponnisov/to_teliko_keimeno_ths_episthmonikis_omadas_ths_sxolis_arxitektonon_mhxanikvn.html

- Κουτσόπουλος Κωστής και Ανδρουλακάκης Νίκος, «Εφαρμογές Συστημάτων Πληροφοριών με χρήση λογισμικού ArcGIS», Αθήνα Παπασωτηρίου, 2003.
- Πάγκας Νίκος, «Φάκελος Καταστροφής ή Φάκελος Επιπτώσεων της Καταστροφής», στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας), «Κείμενα για την συγκρότηση "Φακέλλου Καταστροφής" 4 Δήμων του Νομού Ηλείας», Οκτώβριος 2007, σελ. 08 και επ., [κείμενο εξολοκλήρου προσβάσιμο στην ιστοσελίδα: courses.arch.ntua.gr/.../OMADA_FAKELOU_KATASTROFHS.pdf].
- WWF Ελλάς, «Οικολογικός απολογισμός των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου 2007 στην Πελοπόννησο», Αθήνα: Σεπτέμβριος 2007 [μελέτη εξολοκλήρου προσβάσιμη στον διαδικτυακό τόπο της WWF Ελλάς, στην ιστοσελίδα http://www.wwf.gr/storage/additional/FIRE_report_Peloponnisos.pdf].

Ξενογλωσσα

- Blaikie P., T. Cannon, I. Davis, B. Wisner, «*At risk: Natural Hazards, People's Vulnerability, & Disasters*», London, Routledge, 1994.
- Earthquake Engineering Research Institute (EERI), «*Post-earthquake investigation field guide – Learning from earthquakes*», EERI 1996 [μελέτη εξολοκλήρου προσβάσιμη στον διαδικτυακό τόπο του EERI στην ιστοσελίδα: <http://www.eeri.org/site/lfe-field-guide>].
- Kelman, I. and S. Pooley, «*Disaster Definitions*», Kelman, I. and S. Pooley eds., 2004. version 2, 24 July 2004 (Version 1 was 12 July 2004) [κείμενο εξολοκλήρου προσβάσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.ilankelman.org/miscellany/DisasterDefinitions.rtf>].

- Thywissen Katharina, «*Components of Risk: A Comparative Glossary*», Bonn, United Nations University Institute for Environment and Human Security, 2006 [έκδοση εξολοκλήρου προσβάσιμη στον διαδικτυακό τόπο του United Nations University Institute for Environment and Human Security, στην ιστοσελίδα <http://www.ehs.unu.edu/file.php?id=118>].
- United Nations University Institute for Environment and Human Security (UNU-EHS), «*Measuring Vulnerability to Natural Hazards Towards Disaster Resilient Societies*», edited by Jörn Birkmann, United Nations University Press, Tokyo 2006.

Διαδικτυακοί τόποι

Στα ελληνικά

- Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών:
 - http://www.aua.gr/gr/pyro/files/perilipsi_meletis.pdf
- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών/ Τομέας Πολεοδομίας και Χωροταξίας):
 - <http://courses.arch.ntua.gr/112960.html>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Περιβάλλον, Κλιματικές αλλαγές):
 - http://ec.europa.eu/environment/climat/campaign/what/climatechange_el.htm
- Ευρωπαϊκή Εταιρεία Περιβάλλοντος:
 - <http://www.eea.europa.eu/el>.
- Μεσσηνία - Ο πλήρης οδηγός:
 - <http://www.messinia-guide.gr>.
- ΠΑΣΕΓΕΣ:

- <http://www.paseges.gr/dynamic/contentLoader/showContentObject.jsf?contentObjectId=3aa1fb9b-7a51-4f1c-85f7-4f51ca833809&topicId=0>
- ΣΥ.ΜΕ.Φ
- <http://www.symef.gr/destinations.html>.
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας:
- http://portal.tee.gr/portal/page/portal/SCIENTIFIC_WORK/anasigr/nomothesia/politiki_prostasia_20020100102.pdf
- <http://www.ecity.gr/messinia/home/view/1209.php>.

Ξενογλωσσοί

- *Earthquake Engineering Research Institute (EERI):*
- <http://www.eeri.org/>.
- *go-online.gr*
- <http://www.go-online.gr/>
- *United Nations Framework Convention on Climate Change:*
- <http://unfccc.int/>
- *United Nations - International Strategy for Disaster Reduction:*
- <http://www.unisdr.org/index.php>
- *United Nations University Institute for Environment and Human Security:*
- <http://www.ehs.unu.edu>.
- *WWF Ελλάς:*
- <http://www.wwf.gr/>.

Επίσης, επισημαίνουμε την αναζήτηση και εύρεση στοιχείων από:

- *Κεντρικές και αποκεντρωμένες υπηρεσίες ΥΠΕΧΩΔΕ* (θεσμοθετημένα σχέδια, χωροθετήσεις, οικοδομικοί συνεταιρισμοί)
- *Φορείς εφαρμογής Κοινοτικών κανονισμών* (π.χ. για αναδιάρθρωση καλλιεργειών, αποκατάσταση φυσικού περιβάλλοντος κλπ)
- *Τοπικές υπηρεσίες συλλογής αιτήσεων* για άμεσα βοηθήματα ή για εξαίρεση από οικονομικές / φορολογικές υποχρεώσεις λόγω καταστροφής
- *ΥΑΣ* (καταστροφές σε σπίτια, επιχειρήσεις, υποδομές)
- *ΕΛΓΑ* (για αποζημιώσεις από αγροτικές καταστροφές)
- *Τοπικές εφημερίδες* (Θάρρος, Επικαιρότητα, Ελευθερία...)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι:

Ερωτηματολόγιο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Είστε ΑΝΔΡΑΣ ή ΓΥΝΑΙΚΑ

ΗΛΙΚΙΑ΄: 25ετών – 35ετών ή 35ετών-55ετών ή άνω των 55ετών
(Να κυκλώσετε ότι σας αντιπροσωπεύει)

2. Γνωρίζετε την έκταση των ζημιών που υπέστη ο τόπος σας από τις πύρινη λαίλαπα του καλοκαιριού 2007 ;

ΝΑΙ ή ΟΧΙ

3. Είστε πυροπαθής από τις πυρκαγιές του καλοκαιριού ;

ΝΑΙ ή ΟΧΙ

4. Γνωρίζετε τα μέτρα που έχουν παρθεί όσον αφορούν την ανάπλαση και αποκατάσταση των πυρόπληκτων περιοχών ;

ΝΑΙ ή ΟΧΙ

Εάν ΝΑΙ ποιο ή ποια από τα μέτρα έχετε υπόψη σας:

α)

β)

γ)

δ)

ε)

5.Είστε ικανοποιημένοι από τα μέτρα που έχουν παρθεί για την ανάπλαση και την αποκατάσταση των πυρόπληκτων περιοχών ;

ΝΑΙ ή ΟΧΙ

6. Πιστεύετε ότι υπήρχε η δυνατότητα να παρθούν και άλλα μέτρα;

ΝΑΙ ή ΟΧΙ

Εάν ΝΑΙ ποιο/α μέτρο/α θα μπορούσε να έχει παρθεί κατά την γνώμη σας ;

α)

β)

γ)

7. Πριν τις πυρκαγιές νιώθατε ασφαλής στον τόπο σας ;

ΝΑΙ ή ΟΧΙ

Εάν ΝΑΙ τώρα εξακολουθείτε να νιώθετε ασφαλής ;

ΝΑΙ ή ΟΧΙ

8. Έχετε φοβία στο ενδεχόμενο πιθανής πυρκαγιάς ;

ΝΑΙ ή ΟΧΙ

9. Θεωρείτε ότι ο Δήμος έχει πάρει μέτρα στη περίπτωση νέας πυρκαγιάς ;

ΝΑΙ ή ΟΧΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ:

Αποδελτίωση τοπικών εφημερίδων

ΑΠΟΔΕΛΤΙΩΣΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΑΙ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2009

1. Πυροσβέστες

Συντάκτης 09-03-2008

2. Πύρινο μέτωπο στα βουνά της Μάνης

Συντάκτης :Βίκυς Βενδουλάκη 19-07-07

3. Φλέγεται η Μεσσηνία

Συντάκτης :Βίκυς Βενδουλάκη 20-07-07

4. Υπό έλεγχο οι πυρκαγιές

Συντάκτης: Βίκυς Βενδουλάκη 22-07-2007

5. Οδοιπορικό στα καμένα του Δήμου Αβίας

Συντάκτης 02-09-2007

6. Οδοιπορικό στις καμένες περιοχές (Κρανίου τόπος η κεντροδυτική Μεσσηνία Κ-α-τα-σ-τ-ρ-ο-φ-ή).

Συντάκτης : Χάρη Χαραλαμπίδου 28-07-2007

7. Εφιαλτικός Ιούλιος για όλη σχεδόν τη Μεσσηνία (30.000 στρέμματα έγιναν στάχτη και μπούρμπερη μέσα σε δέκα ημέρες).

Συντάκτης : Χάρη Χαραλαμπίδου **29-07-2009**

8. Το υπόμνημα παραδίδεται στους αρμόδιους υπουργούς (2.700.000 ευρώ ζητά η Νομαρχία για τις πυρκαγιές).

Συντάκτης: Βίκυς Βενδουλάκη **02-08-07**

9. Πυρκαγιές (Αποζημίωση των ιδιωτών που επιτάχθηκαν).

Συντάκτης: Βίκυς Βενδουλάκη **10-08-07**

10. Ξενύχτησαν στον Ταΰγετο παλεύοντας με τις φωτιές (Έλλειψη συντονισμού καταγγέλλουν οι κάτοικοι).

Συντάκτης : Χάρη Χαραλαμπίδου- **25-08-07**

11. Μεσσηνία (280.000 στρέμματα στάχτη)

Συντάκτης **25-08-07**

12. Μαύρο χόμα παντού στον Ταΰγετο

Συντάκτης : Χάρη Χαραλαμπίδου- **28-08-07**

13. Οργή και αγανάκτηση στον Ταΰγετο.

Συντάκτης – Αντώνης Πετρόγιαννης **28-08-07**

14. Ταΰγετος (Συνεχείς αναξωπυρώσεις μέχρι χθες).

Συντάκτης **19-08-07**

15. Μαύρο Καλοκαίρι... (Μέσα σε δύο μήνες κήκε η πενταπλάσια έκταση απ'ότι τα έτη 1997-2006).

Συντάκτης – Αντώνης Πετρόγιαννης **30-08-07**

16. Καίγονται ακόμη περιοχές των Δήμων Αβίας – Θουρίας (Μηνύσεις κατά παντός υπευθύνου από τα μέλη του «Συλλόγου Φίλων Ταυγέτου»).

Συντάκτης : Χάρης Χαραλαμπόπουλου- **31-08-07**

1) ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΕΣ

«Λάδυ» στη φωτιά η έρευνα για τις ευθύνες των πυρκαγιών

Θέμα διαμάχης εξακολουθεί να αποτελεί το ζήτημα της πρόληψης και καταστολής πυρκαγιών μεταξύ Πυροσβεστικής, Δασαρχείου, Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ιδιαίτερα μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού. «Λάδι» στη φωτιά έριξε αυτή τη φορά η έρευνα που έγινε μεταξύ των πυροσβεστών όλης της χώρας, με την οποία βαθμολογούν τόσο τη δική τους υπηρεσία όσο και τη συνεργασία τους με τους άλλους φορείς. Μεταξύ άλλων, κρίνουν πολύ καλό το σχεδιασμό που έγινε από την υπηρεσία τους, μέτρια την ενίσχυσή τους από τους άλλους φορείς και μικρό το βαθμό συνεργασίας.

Ωστόσο, τις δικές τους ενστάσεις ως προς τον τρόπο λειτουργίας της Πυροσβεστικής έχουν οι υπόλοιποι φορείς, οι οποίοι συμφωνούν ότι πρέπει να υπάρξει αλλαγή θεσμικά, πιθανότατα με τη δημιουργία ενιαίου φορέα διαχείρισης πυρκαγιών αλλά και με θεσμοθετημένες αρμοδιότητες σε όλους τους άμεσα εμπλεκόμενους.

Πυροσβεστική

Ο νέος διοικητής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Καλαμάτας, Περικλής Κούτρης, ανέλαβε τα καθήκοντά του πριν λίγο καιρό και όπως επισήμανε, δεν έχει άποψη για τα όσα συνέβησαν το καλοκαίρι στη Μεσσηνία και τη συνεργασία με τους φορείς. Ωστόσο, χαρακτήρισε ως ένα από τα πιο σημαντικά προβλήματα την έλλειψη προσωπικού στην Πυροσβεστική, αφού υπάρχουν 4.000 κενές οργανικές θέσεις.

Για τον ίδιο, το θέμα των πυρκαγιών αφορά όλους τους φορείς και πρέπει να υπάρχει η καλύτερη δυνατή συνεργασία.

Όσο για τη νέα αντιπυρική περίοδο, ο κ. Κούτρης ανέφερε ότι έχει ξεκινήσει η προετοιμασία και έχει υποβληθεί το νέο σχέδιο επέμβασης, στο οποίο δεν υπάρχουν μεγάλες αλλαγές, όπως διευκρίνισε, πλην ορισμένων μετακινήσεων οχημάτων στον Ταύγετο.

Σε ό,τι αφορά την πρόσληψη εποχικών πυροσβεστών, σημείωσε ότι φέτος θα γίνει νωρίτερα και συγκεκριμένα από την 1^η Απριλίου. Έχει δε σταλεί έγγραφο στους Δήμους για τις δεξαμενές, ενώ έχει συγκροτηθεί επιτροπή στην Πυροσβεστική, προκειμένου να καταγράψει τις ανάγκες σε λιμνοδεξαμενές και δασικό δίκτυο.

Παρατήρησε, πάντως, ότι οι πυρκαγιές δεν πρόκειται να σταματήσουν, αλλά ο στόχος είναι η έγκαιρη καταστολή. Συγκεκριμένα, ανέφερε ότι λόγω ανομβρίας το Φεβρουάριο στην περιοχή αρμοδιότητάς του σημειώθηκαν 3 δασικές πυρκαγιές και 21 σε καλάμια, που αποτελούν και το μεγαλύτερο πρόβλημα. Επίσης σημαντικά προβλήματα αποτελούν οι

χωματερές και οι καθαρισμοί οικοπέδων και δρόμων.

«Η προστασία του δάσους», κατέληξε, «είναι υποχρέωση όλων και επιθυμώ τη συνεργασία με όλους. Προβλήματα υπάρχουν, αλλά πρέπει να βρούμε τη λύση τους».

Δασαρχείο

Από την πλευρά του, ο δασάρχης Καλαμάτας κ. Σωτηρόπουλος σημείωσε ότι κάθε χρόνο ενημερώνει την Πυροσβεστική ότι το Δασαρχείο είναι στη διάθεσή της για κάθε βοήθεια, ενώ όποτε κλήθηκε ήταν παρών. Ωστόσο, άφησε να εννοηθεί ότι υπάρχουν προβλήματα συνεργασίας όλων των φορέων, όπως μπορεί να υπάρχουν και μεταξύ ατόμων της ίδιας υπηρεσίας ή φορέα.

Κατά τον κ. Σωτηρόπουλο, λάθη γίνονται απ' όλες τις πλευρές, ενώ ο ίδιος θεωρεί ότι οι διοικητές δεν πρέπει να αλλάζουν συνεχώς, αφού πρέπει να γνωρίζουν μια δασική περιοχή για να μπορέσουν να έχουν αποτελέσματα.

Σε ό,τι αφορά τα όσα επισημαίνονται στην έρευνα για τις Δασικές Υπηρεσίες, επισημαίνει ότι όλοι πρέπει να ξεκινούν την κριτική από τα δικά τους τα λάθη: «Εάν δεν είχαν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν την προσφορά και της Νομαρχίας και της δικής μας και του οποιουδήποτε, δεν μπορώ να πω τίποτα. Ο διοικητής της Πυροσβεστικής το κρίνει αυτό.

Λάθη έγιναν και γίνονται. Βεβαίως και ο τρόπος αντιμετώπισης δεν ήταν ο καλύτερος, βεβαίως και οι κλιματολογικές συνθήκες έχουν αλλάξει. Κατά συνέπεια, πρέπει να αλλάξει όλη η φιλοσοφία. Πρέπει να ξεκαθαριστεί ποιος έχει τον πρώτο λόγο. Δεν μπορεί χίλιοι να κάνουν κουμάντο, ο πολιτικός, ο πυροσβέστης, ο νομάρχης, ο δήμαρχος, ο τοπικός, ο σύμβουλος, ο αστυνόμος, εγώ. Πρέπει να γίνει ενιαίος φορέας δασοπροστασίας».

Καταλήγοντας, ο ίδιος πιστεύει ότι η φετινή καταστροφή ανέδειξε τα προβλήματα που υπήρχαν και όχι ότι αυτά δημιουργήθηκαν εξαιτίας της, ενώ θεωρεί ειρωνεία το να λέμε ότι πήγαμε καλά, γιατί δεν είχαμε νεκρούς.

Νομαρχία

Ειδική αναφορά στην έρευνα των πυροσβεστών γίνεται στη λειτουργία των Συντονιστικών Οργάνων αλλά στη βοήθεια από τις Νομαρχίες. Σε ό,τι αφορά την περιοχή μας, ο αντινομάρχης Υποδομών και αναπληρωτής του νομάρχη στο ΣΝΟ, Στάθης

Αναστασόπουλος, επισήμανε ότι το ΣΝΟ συγκλήθηκε εγκαίρως, ενώ τέθηκαν ως προτεραιότητα τα προληπτικά έργα που θεωρήθηκαν αναγκαία και διατέθηκαν στην Πυροσβεστική όσα μέσα υπήρχαν, είτε της Νομαρχίας είτε ιδιωτών.

Και πρόσθεσε: «Η συνεργασία της Νομαρχίας με την Πυροσβεστική αλλά και τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς υπήρξε πολύ καλή, τόσο στον τομέα της πρόληψης όσο και της

αντιμετώπισης – καταστολής των πυρκαγιών που εκδηλώθηκαν στο νομό μας. Η αποτελεσματικότητα των μέτρων που ελήφθησαν φαίνεται και από το γεγονός ότι στο νομό μας δεν υπήρξαν ανθρώπινα θύματα, παρά το μέγεθος της καταστροφής και τις αντίξοες καιρικές συνθήκες. Οι υπηρεσίες της Νομαρχίας λειτουργούσαν σε 24ωρη βάση και ήμαστε συνεχώς κοντά στην Πυροσβεστική και σε επιχειρησιακό επίπεδο για την ενίσχυση του έργου της. Αιτήματα σχετικά με την αντιμετώπιση των πυρκαγιών και θέματα συντονισμού των εμπλεκόμενων έβρισκαν άμεσα λύση. Εφαρμόστηκαν τα προβλεπόμενα μέτρα ακόμα και όταν η χώρα κηρύχτηκε σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και υπήρξε ετοιμότητα εκκένωσης των κατοικημένων περιοχών με μέριμνα για τη διαμονή και σίτιση των πληγέντων».

Δήμος Καλαμάτας

Ο Δήμος Καλαμάτας είχε λάβει όλα τα επιβαλλόμενα μέτρα τόνισε ο αντιδήμαρχος Καλαμάτας Κώστας Αθανασόπουλος, σημειώνοντας ότι βοηθούσε το έργο της Πυροσβεστικής συνεχώς, ενώ έχει σχέδια εκκένωσης κατοικημένων περιοχών.

Άσπρη χαρακτήρισε ακόμη τη συνεργασία με την Πυροσβεστική και επισήμανε ότι με έκπληξη ακούει τα αποτελέσματα της έρευνας: «Οι κακές ενδεχομένως εντυπώσεις που έχουν από αλλού, συμπεριλαμβάνουν και το Δήμο Καλαμάτας, δεν το δεχόμαστε σε καμία περίπτωση. Ήμουν παρών και είχα συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Αν, λοιπόν, έχουν μια τέτοια εντύπωση γενική, ας εξαιρέσουν το Δήμο Καλαμάτας και οφείλουν να το κάνουν αυτό. Τον πρώτο λόγο έχει Πυροσβεστική και ο Δήμος κάνει ό,τι του ζητηθεί. Ό,τι, λοιπόν, του ζητήθηκε το έκανε και άμεσα».

Ο κ. Αθανασόπουλος διευκρίνισε ακόμη ότι έχει ήδη ξεκινήσει συνεργασία με την Πυροσβεστική για τη νέα περίοδο.

Δήμος Αβίας

Ευθύνες στον τρόπο λειτουργίας της Πυροσβεστικής απέδωσε ο δήμαρχος Αβίας Παναγιώτης Μπασάκος, κατηγορώντας την ότι όχι μόνο δε βοήθησε, αλλά δεν άκουγε: «Όχι μόνο δεν υπήρχε συνεννόηση, αλλά δεν ήρθαν ποτέ να κυκλοφορήσουν τους δρόμους για να ξέρουν από πού θα πάνε σε μια έκτακτη ανάγκη. Θεωρώντας και κοιτώντας αφ' υψηλού ότι μπορούν να τα κάνουν όλα μόνοι τους, δεν είχαν ενδιαφερθεί ποτέ και δεν είχαν φανταστεί ότι μπορούσαν να αντιμετωπίσουν ένα τέτοιο μέγεθος πυρκαγιάς. Τις φωτιές, είτε λέγεται Θουρία είτε λέγεται Αβία είτε οτιδήποτε άλλο, δεν τις έσβησαν αυτοί. Τις έσβησε ο κόσμος με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Θα πω μόνο ότι στα Αλτομιρά ήταν 4 πυροσβέστες με 3 αυτοκίνητα που δεν μπορούσαν να πάνε. Και δούλευαν ο κ. Παπαμικρούλας, ο

αντιδήμαρχος και ο κόσμος με τα οχήματα και τα τρακτέρ του Δήμου. Γιατί είχαν έρθει αυτοκίνητα από τη Θεσσαλονίκη που δεν ήξεραν πού να πάνε και χωρίς να είναι εξοπλισμένοι. Εμείς και δεξαμενές νερού είχαμε και μέσα είχαμε και μόνοι μας σβήναμε φωτιές. Στο Κέντρο, η φωτιά πέρασε 3 φορές απέναντι και ήταν ένα όχημα με 2 πυροσβέστες, οι οποίοι καθοδηγούσαν τον κόσμο για το πού να πάει να σβήσει. Στη φωτιά στα Πηγάδια, ζητούσα πυροσβεστικά, ζητούσαμε να τους δείξουμε τους δρόμους και δε μας άκουγαν. Όχι εμένα, ούτε τον περιφερειάρχη Δασών κ. Μπαζίγο, ούτε το δασάρχη κ. Σωτηρόπουλο άκουγαν και μας έλεγαν: δεν έχετε αρμοδιότητα. Υπήρξαν ελάχιστες εξαιρέσεις πυροσβεστών που, όντως, δούλεψαν. Οι πιο πολλοί όταν έβλεπαν τη φωτιά έκαναν πίσω. Άρα και η Τοπική Αυτοδιοίκηση βοήθησε και έσβησε φωτιές. Δυστυχώς, αυτό είναι το ανησυχητικό, ότι αυτοί οι άνθρωποι ακόμη δεν έχουν πάρει την εμπειρία που πρέπει από αυτό που αντιμετώπισαν».

Όπως σημείωσε ακόμη ο κ. Μπασάκος, στην περιοχή του όλοι οι δρόμοι ήταν καθαρισμένοι, όπως και οι άκρες τους.

Δήμος Θουρίας

Πολύ καλή χαρακτήρισε τη συνεργασία Δήμου και Πυροσβεστικής ο δήμαρχος Θουρίας Γιώργος Σκαλαίος. Κάθε χρόνο ενημερώνει την Πυροσβεστική αναλυτικά για τα υδροστόμια της περιοχής, επισημαίνοντας όμως ότι πολλές φορές οι ίδιοι οι πυροσβέστες δημιουργούν ζημιές. Όπως εξήγησε, την ώρα της έκτακτης ανάγκης και στην πίεση που νιώθουν, οι πυροσβέστες χαλούν τους μηχανισμούς των υδροστομιών: «Φέτος έχω προγραμματίσει να βάλω 4 νέα υδροστόμια, να μπορούν να πάρουν νερό όπου και αν βρεθούν τα πυροσβεστικά. Τώρα, για τις πυρκαγιές του καλοκαιριού, δεν μπορώ να πω ότι δε συνεργαστήκαμε. Απεναντίας και το Τοπικό Συντονιστικό Όργανο λειτούργησε και κάναμε μια τεράστια κινητοποίηση για να μπορέσουμε να σταματήσουμε τη φωτιά και να μην μπει στη Μεσσηνία, χωρίς τη βοήθεια κανενός, ούτε ένα πυροσβεστικό όχημα. Υπήρξε μεγάλη κινητοποίηση και στο Δήμο Μελιγαλά και στην Καλαμάτα και στη Μάνη, δεν ξέρω, λοιπόν, πώς βγάζουν τέτοια συμπεράσματα. Καλό θα ήταν κάθε Πυροσβεστική Υπηρεσία να κάνει ανά Δήμο μια επίσκεψη και να συζητά με τη Δημοτική Αρχή ζητήματα που θα μπορούσαν να βοηθήσουν».

Κατά τον κ. Σκαλαίο, ως Δήμος έχει κάνει ό,τι μπορεί και πρέπει, ωστόσο κάποιες διαδικασίες πρέπει να απλουστευθούν, όπως η χορήγηση αδειών για διάνοιξη αντιπυρικών δρόμων.

Της Βίκυς Βετουλάκη

2) Πύρινο μέτωπο στα βουνά της Μάνης

Σε εξέλιξη βρισκόταν μέχρι χθες το βράδυ η φωτιά που εκδηλώθηκε από το πρωί στον Άγιο Νίκωνα της Μάνης, στα όρια Μεσσηνίας και Λακωνίας, καίγοντας στο μεγαλύτερο μέρος θαμνώδη έκταση και ορισμένες καλλιέργειες. Το μέτωπο είχε αναπτυχθεί σε μήκος πολλών χιλιομέτρων. Οι προσπάθειες κατάσβεσης από την πρώτη στιγμή ήταν έντονες, όμως οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούσαν στην περιοχή, με τον αέρα να αλλάζει συνεχώς κατεύθυνση, δυσκόλευαν τα πράγματα.

Στο μεταξύ, μόλις χθες το πρωί σβήστηκε η φωτιά που είχε εκδηλωθεί σε δασική έκταση στο Δήμο Αυλώνος, καίγοντας συνολικά 60 στρέμματα, ενώ φωτιά εκδηλώθηκε το απόγευμα στο σκουπιδότοπο στους Χριστιάνους, η οποία κάποια στιγμή ξέφυγε και επεκτάθηκε σε δασική έκταση. Άλλη μια πυρκαγιά εκδηλώθηκε στην περιοχή Ηλέκτρα του Δήμου Μελιγαλά. Νωρίτερα το πρωί είχε εκδηλωθεί πυρκαγιά στη Μηλίτσα του Δήμου Αίπειας, η οποία ευτυχώς σβήστηκε έγκαιρα.

Μάνη

Η φωτιά έξω από τον Άγιο Νίκωνα ξεκίνησε περίπου στις 11.00 το πρωί και στην περιοχή έσπευσαν δυνάμεις από την Αρεόπολη και τη Μεσσηνία, ενώ σηκώθηκαν και τα 2 PZL από την Καλαμάτα. Αμέσως ειδοποιήθηκαν και έφτασαν στην περιοχή καναντέρ καθώς και ελικόπτερο.

Ο άνεμος που επικρατούσε στην περιοχή, αν και μικρής έντασης, δυσκόλευε τις πυροσβεστικές δυνάμεις, επειδή συνεχώς άλλαζε κατεύθυνση. Οι φλόγες έφτασαν μέχρι τα πρώτα σπίτια στον Άγιο Νίκωνα, αλλά ευτυχώς οι πυροσβέστες κατάφεραν να απομακρύνουν τον κίνδυνο.

Κατά τη διάρκεια της ημέρας και μέχρι το απόγευμα η φωτιά είχε απειλήσει να κατευθυνθεί προς τη Λαγκάδα, αλλά και προς το Δάσος της Βασιλικής, ευτυχώς χωρίς αποτέλεσμα.

Καίγοντας μεγάλη έκταση και «γλύφοντας» το βουνό, η φωτιά το απόγευμα πέρασε στην πίσω πλευρά του όρους και οι ρίψεις από τα αεροπλάνα συνεχίζονταν μέχρι αργά.

Σε επιφυλακή τέθηκε και η Νομαρχία Μεσσηνίας, ενώ υπήρξε επικοινωνία του νομάρχη με τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για ενίσχυση των πυροσβεστικών δυνάμεων, αφού η φωτιά ξεκίνησε κοντά από το χωριό και υπήρχε κίνδυνος για τα πρώτα σπίτια.

Αργά το απόγευμα, η ένταση του ανέμου μειώθηκε κατά πολύ και έτσι οι προσπάθειες των πυροσβεστών έγιναν πιο εύκολες.

Δήμαρχος Λεύκτρου

Από την πρώτη στιγμή στην περιοχή που εκδηλώθηκε η φωτιά βρέθηκε ο δήμαρχος Λεύκτρου Ιωάννης Μαραμπέας. Σύμφωνα με τα όσα είπε μιλώντας στο «Θάρρος», η χθεσινή πυρκαγιά έφθασε στις παρυφές των σπιτιών του Αγίου Νίκωνα, αλλά δεν απειλήθηκαν χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες των πυροσβεστών. Η φωτιά έκαψε την περιοχή επάνω από το χωριό προς τη βουνοπλαγιά.

Σύμφωνα με τον κ. Μαραμπέα, στην κατάσβεση της πυρκαγιάς πήραν μέρος 7-8 οχήματα της Πυροσβεστικής, δύο αεροσκάφη PZL, καναντέρ και ελικόπτερο, ενώ ο Δήμος Λεύκτρου ενημερώθηκε για την έναρξη της φωτιάς 10 λεπτά πριν τις 11.00 το πρωί.

Αυλώνα

Όσο για τη φωτιά έξω από το χωριό Αυλώνα, η οποία είχε εκδηλωθεί την Τρίτη, έσβησε χθες το πρωί καίγοντας 60 στρέμματα δασικής έκτασης. Όλο το βράδυ οι κάτοικοι αγωνιούσαν για την εξέλιξή της, αφού η απόσταση από το χωριό ήταν μικρή.

Από την Τρίτη έως και χθες σε διάφορα σημεία της Μεσσηνίας εκδηλώθηκαν πολλές πυρκαγιές, οι οποίες ευτυχώς σβήστηκαν έγκαιρα. Χαρακτηριστικό είναι ότι σε ορισμένα σημεία έχει εκδηλωθεί φωτιά δύο και τρεις φορές, γεγονός που έχει ανησυχήσει τις πυροσβεστικές δυνάμεις.

Της Βίκυς Βετουλάκη

3) Φλέγεται η Μεσσηνία!

Χιλιάδες στρέμματα θαμνώδους έκτασης, 200 στρέμματα ελατοδάσους και ελαιόδενδρα, είχε κάψει μέχρι χθες το βράδυ η πυρκαγιά που για δεύτερη ημέρα βρισκόταν σε εξέλιξη στον Άγιο Νίκωνα Μάνης. Ο πύρινος εφιάλτης, όμως, συνεχίστηκε χθες με άλλη μια μεγάλη και επικίνδυνη φωτιά, που ξεκίνησε το πρωί και συνεχιζόταν με ιδιαίτερη ένταση μέχρι το βράδυ στην περιοχή της Χρυσοκελλαριάς, ενώ απείλησε τους οικισμούς Χρυσοκελλαριά και Λειβαδάκια.

Οι προσπάθειες των πυροσβεστικών δυνάμεων της Μεσσηνίας ήταν υπεράνθρωπες, αφού η κατάσταση που επικρατούσε σε όλη την Ελλάδα δεν επέτρεπε σε αρκετά εναέρια πυροσβεστικά μέσα να έρθουν στη Μεσσηνία. Στην περίπτωση, μάλιστα, της Χρυσοκελλαριάς, η Νομαρχία προχώρησε σε επίταξη μηχανημάτων και υδροφόρων.

Χρυσοκελλαριά

Η φωτιά ξεκίνησε λίγο μετά τις 11.00 το πρωί και όσες επίγειες πυροσβεστικές δυνάμεις είχαν απομείνει – εξαιτίας της φωτιάς στη Μάνη- έσπευσαν στην περιοχή. Η φωτιά, έχοντας πολλά μέτωπα, γρήγορα επεκτάθηκε και πλησίασε επικίνδυνα τους οικισμούς. Οι εκκλήσεις της Νομαρχίας και του Δήμου Κορώνης για επίγεια μέσα έπεσαν στο κενό, αφού οι υπεύθυνοι της Πολιτικής Προστασίας είχαν «πελαγώσει», όταν λίγα λεπτά πριν τις 2.00 το μεσημέρι σε όλη τη Ελλάδα βρίσκονταν σε εξέλιξη 115 πυρκαγιές.

Η μόνη βοήθεια ήταν τα 2 PZI και το ένα ελικόπτερο, ενώ το μεσημέρι στάλθηκε και 2^ο ελικόπτερο από τα Χανιά και το απόγευμα άλλο ένα. Με υπεράνθρωπες προσπάθειες οι πυροσβέστες και εθελοντές της περιοχής απέτρεψαν να φθάσει η φωτιά στα σπίτια.

Η φωτιά βρισκόταν σε εξέλιξη μέχρι το βράδυ, ενώ ήδη είχαν καεί και γεωργικές εκτάσεις. Το μέτωπό της έφτανε τα 7 χιλιόμετρα μήκος, ενώ το απόγευμα μηχανήματα που επιτάχθηκαν από τον αντινομάρχη Υποδομών Στάθη Αναστασόπουλο, που βρισκόταν στην περιοχή, μαζί με αυτά της Νομαρχίας δημιούργησαν αντιπυρικό δρόμο μεταξύ Χρυσοκελλαριάς και Βασιλιτσίου για να αποφευχθούν τα χειρότερα. Η μόνη ελπίδα ήταν ο αέρας, του οποίου η κατεύθυνση από το απόγευμα και μετά γύριζε τη φωτιά στα καμένα.

Μάνη

Δύσκολη η κατάσταση και χθες για τη Μάνη, όπου η φωτιά είχε κάψει περίπου 3.000 στρέμματα θαμνώδους έκτασης, 200 στρέμματα από το ελατοδάσος της Λαγκάδας, στον «Αγ. Ηλία» Μεσσηνίας και ελαιόδενδρα. Στην περιοχή βρίσκονταν 10 οχήματα της

Πυροσβεστικής και 40 άνδρες.

Όταν η φωτιά απομακρύνθηκε από το δάσος, δόθηκε εντολή και τα εναέρια μέσα που βρίσκονταν εκεί στάλθηκαν στη Χρυσοκελλαριά, για να μην κινδυνέψουν οι εκεί οικισμοί. Η φωτιά στη Μάνη πήρε μεγάλες διαστάσεις χθες το πρωί εξαιτίας του δυνατού ανέμου που επικράτησε, ενώ ο μεγάλος κίνδυνος, όπως ανέφερε ο δήμαρχος Ιωάννης Μαραμπέας, ήταν να μην περάσει η φωτιά το φαράγγι της Αγίας Μαρίνας και κατευθυνθεί προς την Τραχήλα. Στο μεταξύ, να ληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας για το νέο κύμα καύσωνα, ζητά για τους εργαζόμενους σε ανακοίνωσή του το Πανεργατικό Αγωνιστικό Μέτωπο Μεσσηνίας.

Σε ό,τι αφορά τις φωτιές, ο νομαρχιακός συνδυασμός «ΝΑΣ» επιρρίπτει σε ανακοίνωσή του ευθύνες στα δύο μεγάλα κόμματα, αλλά και στις Αρχές του νομού.

Της Βίκυς Βετουλάκη

4) Υπό έλεγχο οι πυρκαγιές

Αφήνοντας πίσω της τεράστιες κατάμαυρες εκτάσεις, τέθηκε τελικά υπό έλεγχο χθες το απόγευμα η πυρκαγιά στον Άγιο Νίκωνα της Μάνης. Νωρίς το πρωί έγιναν πολλές αναζωπυρώσεις, κάτι που έκανε την κατάσταση ιδιαίτερα επικίνδυνη. Αντίθετα σε εξέλιξη βρισκόταν από την άλλη πλευρά της Μάνης, στη Λακωνία, η μεγάλη πυρκαγιά που είχε ξεσπάσει από την μεριά της Κοίτα. Υπό πλήρη έλεγχο είχε τεθεί και η φωτιά στην περιοχή της Κορώνης, αλλά οι δυνάμεις παραμένουν στην περιοχή για τυχόν αναζωπυρώσεις. Στο μεταξύ, με επιστολή της το μέλος του Εθνικού Συμβουλίου του Πα.Σο.Κ. Νάντια Γιαννακοπούλου ζητά από το νομάρχη, τον πρόεδρο της ΤΕΔΚ και τους δημάρχους τη δημιουργία σε όλο το νομό ομάδων εθελοντών, ενώ ειδικά κλιμάκια της ΕΥΠ μεταβαίνουν σε περιοχές όπου σημειώθηκαν πυρκαγιές, προκειμένου να συγκεντρώσουν στοιχεία και να διαπιστώσουν εάν πρόκειται για συντονισμένο σχέδιο εμπρησμών.

Μαύρο τοπίο

Η φωτιά στη Μάνη για τέσσερις ημέρες κατέκαψε χιλιάδες στρέμματα γεωργικής και θαμνώδους έκτασης. Κάθε φορά που φαίνονταν σημάδια ότι θα περιορισθεί, ξέφευγε και αρκετές φορές υπήρχε ο κίνδυνος να κατευθυνθεί προς το χωριό ή να περάσει πάνω από τα βουνά.

Χθες το πρωί οι αναζωπυρώσεις που σημειώθηκαν έκαναν την κατάσταση ξανά επικίνδυνη και από νωρίς το πρωί εναέρια μέσα ξεκίνησαν ρίψεις. Ευτυχώς, το απόγευμα η φωτιά περιορίστηκε. Δε συνέβη όμως και το ίδιο με τη φωτιά που είχε ξεκινήσει νότια προς τα χωριά της Αρεόπολης. Από το μεσημέρι στην περιοχή βρέθηκε ο νομάρχης Μεσσηνίας Δημήτρης Δράκος, ενώ το μέτωπο στην περιοχή της Λακωνίας επισκέφθηκε και η περιφερειάρχης Πελοποννήσου Αγγέλα Αβούρη. Οι επίγειες δυνάμεις δεν μπορούσαν εύκολα να επέμβουν, επειδή η φωτιά έκαιγε στην κορυφή του βουνού. Στο μεταξύ, ισχυρές δυνάμεις παραμένουν και στο άλλο μεγάλο μέτωπο στην Κορώνη, όπου η φωτιά έχει τεθεί υπό πλήρη έλεγχο. Έγκαιρα σβήστηκε και χθες το πρωί πυρκαγιά που ξέσπασε στους Άγιους Κωνσταντίνους.

Ομάδες εθελοντών

Από την πλευρά της, η κα Νάντια Γιαννακοπούλου ζητά τη δημιουργία ομάδων εθελοντών και στην επιστολή της- μεταξύ άλλων - τονίζει: «Πέρα από κάθε στείρα αντιπολιτευτική διάθεση, ως πολίτης που αγαπά τον τόπο του, όπως όλοι μας, πιστεύω ότι πρέπει να πάρουμε

άμεσα τέτοιες πρωτοβουλίες, έτσι ώστε όλοι μαζί να αντιμετωπίσουμε τη λαίλαπα της φωτιάς και τις συνέπειές της. Νομίζω ότι δεν είναι ώρα να κλαυθυρίζουμε και να ερίζουμε πάνω στα αποκαΐδια, αλλά με αποφασιστικότητα και σε επίπεδο κάθε Δήμου σε ολόκληρο το νομό να οργανώσουμε, σε συνεργασία πάντα με τις αρμόδιες Αρχές του τόπου μας, ομάδες εθελοντών που θα επιτηρούν και θα περιπολούν το σύνολο της εδαφικής έκτασης του νομού μας, έτσι ώστε και να αποτρέπονται οι όποιες εγκληματικές ενέργειες επίδοξων εμπρηστών (ο φόβος φυλάει τα έρημα...), αλλά και να επισημαίνονται και να αντιμετωπίζονται οι πυρκαγιές άμεσα. Θα ήταν σκόπιμο στο νομό μας να οργανωθεί και να αναπτυχθεί ένα ισχυρό κίνημα εθελοντισμού, που θα δώσει στους ενεργούς συμπολίτες μας τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που τους απασχολούν».

Της Βίκυς Βετουλάκη

5) Οδοιπορικό στα καμένα του Δήμου Αβίας

Μαύρο, μαύρο, μαύρο... Αυτό είναι το χρώμα που επικρατεί στο περισσότερο τμήμα του Ταύγετου, αλλά ευτυχώς, όχι σε όλο. Χάρη στις λυσσαλέες προσπάθειες των κατοίκων του Δήμου Αβίας, που υπερασπίστηκαν με νύχια και με δόντια και με τις λιγοστές τους δυνάμεις την εδαφική τους περιφέρεια, απέμειναν και σημαντικά τμήματα δάσους, που δίνουν την ελπίδα ότι κάποτε θα ξαναπρασινίσει η περιοχή.

Με το δήμαρχο Παν. Μπασάκο και τον αντιδήμαρχο Θαν. Κουκούτση, επισκεφθήκαμε τις καμένες περιοχές, κινούμενοι αποκλειστικά σε δασικούς δρόμους. Δρόμους άψογα συντηρημένους, που επιτρέπουν την ευχερή πρόσβαση στα οχήματα, ακόμη και της Πυροσβεστικής.

«Εδώ δώσαμε την πρώτη μας μάχη, ανάμεσα Δενδρά και Σέκια», έλεγε ο δήμαρχος Αβίας με τον αντιδήμαρχο να συμφωνεί και οι δύο μαζί να μας δείχνουν με κρυφή υπερηφάνεια τα διάφορα σημεία στα οποία έδωσαν τη μάχη με τις φλόγες με τη βοήθεια τρακτέρ, κατοίκων, εθελοντών και εκπροσώπους φορέων, χωρίς να έχουν την αναμενόμενη βοήθεια από την Πυροσβεστική Υπηρεσία. «Αν υπήρχε η δυνατότητα να έχουμε νωρίτερα κάποια μέσα πυρόσβεσης, επίγεια ή εναέρια, η κατάσταση θα ήταν τελείως διαφορετική. Τις δύο πρώτες ημέρες η βοήθεια ήταν από ανύπαρκτη έως ελάχιστη», παρατηρεί με πικρία ο κ. Μπασάκος. Ριζανά, Κρύα Βρύση και Πηγάδια με τις ενδιάμεσες δασικές περιοχές, δοκιμάστηκαν έντονα από τη φωτιά που ξεκίνησε να καίει από το απόγευμα της περασμένης Παρασκευής και ολοκλήρωσε το καταστροφικό της έργο το Σάββατο. Μετά από μία εβδομάδα, οι πύρινες φλόγες έχουν πλέον απομακρυνθεί από κατοικημένες περιοχές και συνεχίζουν να καίνε έκταση στη θέση «Παξιμάδι».

Οδοιπορικό

Η περιπλάνησή μας στους δασικούς δρόμους, σκέτη απογοήτευση. Παντού καμένα δέντρα και θάμνοι. Η φωτιά έχει αφήσει ανεξίτηλα τα σημάδια της όπου κι αν γυρίσει το μάτι. Βλέπεις τα ψηλά δέντρα μέσα σε πλαγιές και οι φλόγες της φωτιάς έχουν κάψει μέχρι και τις κορυφές τους, σε ύψος τουλάχιστον 10 μέτρων.

Όπου κι αν πήγαμε, συναντήσαμε ανθρώπους φιλόξενους και υπερήφανους, παρά τη συμφορά τους.

Στον Άγιο Παντελεήμονα στα Ριζανά του δημοτικού διαμερίσματος Πηγαδίων, η φωτιά έκαψε μερικώς το σπίτι του Γιάννη Γκούζου. Η έγκαιρη επέμβαση του προέδρου του

Τοπικού Συμβουλίου Γ. Κουμουνδούρου, ο οποίος έσπασε με μια βαριοπούλα την πόρτα του σπιτιού για να μπει και να το γλιτώσει από την ολοκληρωτική καταστροφή, ήταν καταλυτική.

Ο κ. Γκούζος έχει μάπα κατακόκκινα από το κλάμα, μην μπορώντας να συνειδητοποιήσει πως χρειάστηκε τόσος λίγος χρόνος για να χαθούν οι κόποι μιας ζωής. Κατά στιγμές, δάκρυα κυλούν από τα μάτια του, όταν αναλογίζεται την καταστροφή. Η τραγικότητα της κατάστασης γίνεται πιο έντονη, όταν στη συζήτηση αναφέρεται η έλλειψη νερού, κατόπιν διαταγής που δόθηκε, να μη χρησιμοποιηθεί ούτε η πιο μικρή ποσότητα.

«Σε αυτόν χρωστάμε το σπίτι μας», παρατηρεί η γυναίκα του κ. Γκούζου, με την άφιξη του προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου Γ. Κουμουνδούρου, ο οποίος με τη στάση του δείχνει ότι θεωρεί πως δεν έκανε κάτι περισσότερο από το αυτονόητο.

Ο ίδιος, μιλώντας για τις στιγμές εκείνες, δεν μπόρεσε να συγκρατήσει την αγανάκτησή του από το μεγάλο αριθμό τζίπ των διαφόρων υπηρεσιών, που είδε να επισκέπτονται την περιοχή. «Χορτάσαμε από τζίπ, φέρτε και ένα αυτοκίνητο για να σβήνει τις φωτιές», είπε χαρακτηριστικά. «Έστειλαν τελικά το βράδυ 2 PZL, αλλά π να κάνουν κι αυτά. Τίποτε... Το πρωί του Σαββάτου ζήτησα να έρθουν πυροσβεστικά και ήλθαν μετά από δύο ώρες, όταν σβήσαμε τις φωτιές. Τα πήρα και πήγαμε στα Ιηγάδια».

«Ήταν οργή Θεού αυτό που έγινε» παρατηρεί από την πλευρά του ο κ. Γκούζος, ο οποίος στη συνέχεια μίλησε για έλλειψη συντονισμού τόσο στην κατάσβεση των πυρκαγιών, όσο και στις διαδικασίες που ακολούθησαν. Ας σημειωθεί ότι παρά τη ζημιά που υπέστη, δεν έχει ακόμη σπεύσει στην Τράπεζα, προκειμένου να πάρει το επίδομα που δικαιούται.

«Ζητήσαμε τέσσερα πυροσβεστικά να έρθουν το πρωί της Παρασκευής για να σώσουμε το Μαύρο Λόγγο και την υπόλοιπη περιοχή και τα πυροσβεστικά δεν ήλθαν γιατί βρίσκονταν στην Αράχοβα, που είχε καεί κι από κάτω η φωτιά είχε περάσει στη Δήμιοβα», παρατήρησε από την πλευρά του ο κ. Μπασάκος.

Ο κ. Παν. Μαυροειδής στην Κρύα Βρύση, είπε πως του κάηκαν από τη φωτιά δύο στάβλοι, χωρίς να βρίσκονται τα ζώα του εκεί. Έχασε, επίσης, στη φωτιά 40 ντενεκέδες τυρί και 50 μυζήθρες. Η φωτιά έφθασε στην περιοχή το βράδυ της προηγούμενης Παρασκευής, ενώ λίγο νωρίτερα η Αστυνομία του είχε ζητήσει να εκκενώσει το χώρο. «Δεν είχαμε πού να πάμε, αλλά και πάλι, δεν είχαμε τίποτε καλύτερο να κάνουμε από το να φύγουμε. Την άλλη μέρα που γυρίσαμε, τα βρήκαμε καμένα...», σημειώνει.

Ο ένας από τους γιους της οικογένειας πήρε το προνοιακό επίδομα και με τα χρήματα αυτά αγόρασε ζωοτροφή για τα ζώα και λάσπη για το πότισμά τους...

Επείγουν τα αντιδιαβρωτικά έργα

Από την πλευρά του, ο δήμαρχος Αβίας Παν. Μπασάκος τόνισε ότι πρέπει να δοθεί μεγάλο βάρος στη στήριξη και την ενίσχυση των πληγέντων κι ειδικά των κτηνοτρόφων, που αντιμετωπίζουν τεράστιο πρόβλημα και δευτερευόντως να ξεκινήσουν άμεσα τα έργα αντιδιαβρωτικής προστασίας, καθώς αν εκτελεστούν έως το Νοέμβριο, υπάρχει η πιθανότητα ελαχιστοποίησης των όποιων ζημιών προκαλέσουν οι βροχές. Αλλιώς, είναι σίγουρο ότι η δαπάνη θα είναι πολύ μεγάλη και η ζημιά θα είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί.

Του Χάρη Χαραλαμπίδου

6) Οδοιπορικό στις καμένες περιοχές

Κρανίου τόπος η κεντροδυτική Μεσσηνία

Κ-α-τ-α-σ-τ-ρ-ο-φ-ή. Λέξη με δέκα γράμματα, που, δυστυχώς, δεν αρκεί για να αποδώσει την πλήρη εικόνα της κατάστασης στις καμένες αγροτικές και δασικές εκτάσεις στην περιοχή της κεντροδυτικής Μεσσηνίας. Σχεδόν 24 ώρες μετά την καταστροφική πυρκαγιά που κατέκαψε μια πανέμορφη περιοχή και μαζί της χιλιάδες ελιές και άλλα είδη πανίδας, το «Θάρρος» επιχείρησε οδοιπορικό στο συγκεκριμένο χώρο.

Κάθε μας βήμα ήταν μέσα σε στάχτες και αποκαϊδία. Όπου κι αν γύριζε το μάτι, μάτωνε η ψυχή, ενώ τα ρουθούνια, αντί να εισπνέουν τις μυρωδιές της φύσης, εισέπνεαν τα αποτελέσματα της ανθρώπινης παρέμβασης. Μια πανέμορφη περιοχή παραδόθηκε στις φλόγες, που ασυγκράτητες ξεχύθηκαν στο καταστροφικό τους έργο. «Όπου κι αν γυρίσω η Ελλάδα με πληγώνει», ήταν μια φράση του Νομπελίστα ποιητή μας Γ. Σεφέρη, αρκετά επίκαιρη και προφητική για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Ένα αναπάντητο «γιατί;», τριβελίζει το μυαλό κι οι εικόνες που είδαμε χθες, ουδεμία σχέση έχουν με την ομορφιά του τοπίου μέχρι προχθές.

Πραγματικά τραγική η εικόνα, που γίνεται ακόμη τραγικότερη με τις περιγραφές των ανθρώπων, που έβλεπαν τη φωτιά να τους απειλεί. Η κυρία Κωνσταντίνα Πανταζοπούλου στο Μανιάκι, ο Στ. Γιαννακόπουλος στο Κάτω Παπαφλέσσα κι ο Γιάννης Λεντούδης στο Βλάση, βίωσαν από πολύ κοντά τις συνέπειές της...

Στο Μανιάκι συνεργεία της ΔΕΗ προσπαθούσαν να αποκαταστήσουν τις βλάβες στο δίκτυο, ενώ η μανία της πυρκαγιάς δε σεβάστηκε ούτε το κοιμητήριο, που παραδόθηκε στις φλόγες, με αποτέλεσμα να καεί η σκεπή της παρακείμενης εκκλησίας, να υποστεί σοβαρές ζημιές το κτήριο και να καούν τάφοι.

Πολλά από τα δέντρα της περιοχής «κάπνιζαν» κι η εικόνα πάγωνε το αίμα στις φλέβες.

Μανιάκι

«Ένας έρημος κόσμος ήταν εδώ, χωρίς να υπάρχει ψυχή ήταν χθες (προχθές)», σημειώνει η Ντίνα Πανταζοπούλου στο Μανιάκι, το σπίτι της οποίας βρίσκεται στην είσοδο του χωριού και το έζωσαν οι φλόγες. Ήταν νύχτα και προσπάθησα να κάνω ό,τι μπορούσα μόνη μου. Η φωτιά έφτασε εδώ στις 4.00 το πρωί. Δεν υπήρχε ψυχή., Ούτε πυροσβεστική, ούτε αυτοκίνητο, ούτε τίποτε. Ήμουν ξυπόλυτη εκείνη την ώρα, κι έβλεπα στο βουνό τη φωτιά να πλησιάζει προς το σπίτι. Τι θα έκανα μόνη μου; Θα έσωζα τον εαυτό μου, το σπίτι μου ή τα

ζώα μου; Χάθηκε να υπάρχει μια μηχανή στην εκκλησία (πολύ κοντά στο σπίτι της) να με βοηθούσε να μην καεί το σπίτι μου;», είναι ερωτηματικά που μένουν αναπάντητα. Η ίδια εκπαμά ότι η φωτιά, μιας και έχει ξανασυμβεί κι άλλες φορές, οφείλεται σε ανθρώπινο χέρι, «για τα ζώα», όπως χαρακτηριστικά ανέφερε. Αξίζει να σημειωθεί ότι και πριν από μερικά χρόνια, είχε κινδυνεύσει το σπίτι της, καθώς οι φλόγες κατέκαψαν ένα ερειπωμένο κτίσμα, που βρισκόταν σε επαφή με αυτό.

«Ψυχή δεν είχα», συνεχίζει, λέγοντας ότι ήταν ανήμπορη να αντιδράσει. «Σκέψου τη θέση μου, μια γυναίκα. Η φωτιά ερχόταν και δεν υπήρχε κανένας για να βοηθήσει. Καμία ελπίδα. Δεν ήξερα τι να κάνω. Πήρα τα λάστιχα που είχα για πότισμα κι άρχισα να καταβρέχω με αυτά γύρω τριγύρω. Μια γυναίκα 80 χρονών, να μη βλέπει μέσα στη νύχτα και να προσπαθεί μόνη της. Τα ζώα μου που ήταν δεμένα, κάποιος είχε ρίξει μια λεκάνη με νερό εκεί που ήταν, ενώ αυτά που είχα στο μαντρί, τα ελευθέρωσα για άλλο σημείο στο χωριό, που εκείνη την ώρα δεν κινδύνευε...», λέει και τα μάτια της βουρκώνουν...

Κάτω Παπαφλέσσα

Επόμενη στάση στον Παπαφλέσσα. Η πορεία μας συνοδεύεται από πτήσεις ελικοπτέρων και PZL, που προσπαθούν να σβήσουν τα σημεία όπου υπάρχουν αναζωπυρώσεις. Στο Κάτω Παπαφλέσσα ο Στ. Γιαννακόπουλος λέει ότι βίωσε μια φοβερή ημέρα. Στο χωριό κάηκαν περί τα δέκα εγκαταλελειμμένα σπίτια και μερικά καινούργια, ένα εκ των οποίων εντοπίσαμε, στη συνέχεια, στους Αγίους Αποστόλους.

Έκανε λόγο για μια τρομερή καταστροφή, καθώς όλη η περιοχή κάηκε. «Είμαστε δύο ημέρες χωρίς νερό», παρατηρεί, «επειδή κάηκαν τα δίκτυα της ΔΕΗ» και εξαιτίας αυτού δεν μπορούσαμε να βοηθήσουμε κι εμείς τα χρήματά μας. Ευτυχώς, ήλθαν στην περιοχή πολλά τρακτέρ και βοήθησε κι ο δήμαρχος Αριστομένη, ο οποίος έστειλε τα μηχανήματα που επέταξε, προκειμένου να σβήσουν τις φωτιές, ενώ απομάκρυνε κάποιους ανθρώπους προς τη Μεσσήνη, κατά τη διάρκεια της εκκένωσης. Από το δήμαρχο Παπαφλέσσα τι να ζητήσουμε; Είχε την πυροσβεστική στο Τουλούπα Χάνι, ενώ στο χωριό από τη βοήθειά του είναι παραπονούμενοι πολλοί. Όμως, το βασικό είναι ότι δεν καταφέραμε να προλάβουμε τη φωτιά και οι ζημιές είναι μεγάλες...»

Βλάση

Κουρασμένος από την ολονύχτια μάχη του με τις φλόγες στον Βλάση και την ευρύτερη περιοχή, ήταν ο Γιάννης Λεντούδης, επικεφαλής της μειοψηφίας στο Δημοτικό Συμβούλιο Βουφράδος. «Η κατάσταση ήταν τρομακτική. Έχουμε ξαναζήσει κι άλλες φωτιές, αλλά σαν αυτό τον εφιάλτη όχι. Βέβαια, θα ήθελα με την ευκαιρία να ευχαριστήσω τα παιδιά από τα γειτονικά χωριά, που συμμετείχαν στην προσπάθεια με τα τρακτέρ τους, όντας η μοναδική

βοήθεια που υπήρχε, όπως αντιληφθήκαμε και τους ευχαριστούμε και δημόσια.

Θα ήθελα επίσης να επισημάνω την απουσία αυτών που θα έπρεπε να είναι εδώ για να μην τους ονοματίσω έναν – έναν. Σε επίπεδο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, υπήρξε μια παρέμβαση. Όμως, θεωρώ ότι αν η φωτιά ελεγχόταν στο Μανιάκι, εκεί που εκδηλώθηκε, δεν είχε κανένα λόγο να έρθει μέχρι εδώ. Αν δηλαδή τα Καναντέρ είχαν έρθει από το πρωί κι όχι το απόγευμα, θα είχαμε γλιτώσει τις περιουσίες μας. Κινδύνεψαν σπίτια, κινδύνεψαν οικογένειες, κάηκαν κάποια σπίτια, εκκενώθηκαν χωριά. Με άλλα λόγια ζήσαμε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Ταυτόχρονα, θέλω να καταγγείλω σε όλα τα επίπεδα, ακόμη και τον υπουργό Εσωτερικών, πως δεν προβαίνει σε αποτελεσματικό έλεγχο, όσον αφορά τις χρηματοδοτήσεις πολιτικής προστασίας, που προβλέπονται για την πυροπροστασία. Όλοι πα το έχουν αντιληφθεί ότι αυτά τα χρήματα δίνονται ρουσφετολογικά, για να καλύψουν αμαρτίες του παρελθόντος. Όλοι οι δήμοι παίρνουν χρήματα για τέτοιου είδους έργα και δε γίνεται τίποτε. Κάθε φορά που έχουμε ένα τέτοιο μεγάλο πρόβλημα, τρέχουμε να βρούμε ανθρώπους με φιλότιμο για να μπορέσουμε να λύσουμε τα προβλήματά μας».

Η τελευταία του φράση, μόλις και μετά βίας ακούστηκε, λόγω της διέλευσης δύο Καναντέρ, που έκαναν κύκλο, με κατεύθυνση προς Παπαφλέσσα, όπου υπήρχαν αναζωπυρώσεις...

Του Χάρη Χαραλαμπίδου

7) Εφιαλτικός Ιούλιος για όλη σχεδόν τη Μεσσηνία

30.000 στρέμματα έγιναν στάχτη και μπούρμπερη μέσα σε δέκα ημέρες

Ενας εφιαλτικός μήνας για ανθρώπους, δάση και περιουσίες κλείνει αυτές τις μέρες, χωρίς ωστόσο, όπως όλα δείχνουν, να ρίχνει και την αυλαία των καταστροφικών πυρκαγιών που με ιλιγγιώδεις ρυθμούς άλλαξαν μέσα σε λιγότερο από τριάντα ημέρες την εικόνα της Μεσσηνίας. Ειδικότερα, μέσα στο τελευταίο δεκαήμερο, περίπου, έγιναν στάχτη δεκάδες χιλιάδες στρέμματα δάσους και αγροτικών εκτάσεων, και καταστράφηκαν περιουσίες που χτίστηκαν με κόπο δεκαετιών.

Η γκρίζα στάχτη από την οποία καλύφθηκαν μπαλκόνια και βεράντες σ' ένα μεγάλο μέρος του νομού, αποκάλυψε πόσο κοντά μας είναι ο εφιάλτης.

Η αρχή της καταστροφής έγινε από τη Μάνη, στον Άγιο Νίκωνα, στις 18 Ιουλίου, όταν 8.000 περίπου στρέμματα έγιναν στάχτη. Ακολούθησε η Χρυσοκελλαριά, στο Δήμο Κορώνης, ενώ, στη συνέχεια η...πύρινη σκυτάλη πέρασε στην κεντρική Μεσσηνία. Δεν είναι υπερβολή αν σημειωθεί ότι μόνο μέσα στον Ιούλιο ελάχιστοι είναι οι δήμοι του νομού που δεν εκδηλώθηκε πυρκαγιά. Τουλάχιστον 28.000 στρέμματα δασικής και καλλιεργήσιμης γης έχουν γίνει στάχτη από τις τρεις μεγάλες πυρκαγιές του Ιουλίου, όπως εκτιμούν οι υπεύθυνοι φορείς του τόπου.

Ο πρώτος απολογισμός αναφέρει ότι μόνο στη μεσοδυτική Μεσσηνία η έκταση που έχει καεί είναι πάνω από 15.000 στρέμματα. Στην Μάνη, στον Άγιο Νίκωνα, κάηκαν 7.800 στρέμματα μόνο στο νομό Μεσσηνίας και δεν έμεινε ούτε ένα τετραγωνικό βοσκοτόπων, ενώ, όπως σημειώνεται, στην πυρκαγιά στην Χρυσοκελλαριά κάηκαν 5.000 περίπου στρέμματα δασικής και αγροτικής έκτασης.

Ακόμη τραγικότερος είναι ο ειδικότερος απολογισμός. Τα λιόφυτα που κάηκαν από τη φωτιά στη Χρυσοκελλαριά υπολογίζονται σε 1780 στρέμματα με 23.500 ελιές, στον Άγιο Νίκωνα τα ελαιοπερίβολα που κάηκαν είναι εκτάσεως 200 στρεμμάτων με 6.000 ελιές, στο Μανιάκι κάηκαν 11.000 ελαιόδεντρα και 1.500 λοιπά καρποφόρα, στο Παπαφλέσσα οι αντίστοιχοι αριθμοί είναι 19.000 και 2.000, στο Βλάση 10.000 και 1.500, στη Μεταμόρφωση 600 και 400, στο Βλαχόπουλο 1.000 και 200, στο Κουρτάκι 1.000 και 100, 1.500 και 200 στο Αβραμιού.

Στην πυρκαγιά που ξεκίνησε από τη Μεταξάδα και απλώθηκε σε ακτίνα άνω των 40 χιλιομέτρων κάηκαν συνολικά περί τα 43.000 ελαιόδεντρα και περίπου 5.700 λοιπά

καρποφόρα δέντρα, ενώ, ζημιώθηκαν και 100 στρέμματα κορινθιακής σταφίδας και αμπελιών.

Του Χάρη Χαραλαμπίδου

8) Το υπόμνημα παραδίδεται στους αρμόδιους υπουργούς

2.700.000 ευρώ ζητά η Νομαρχία για τις ζημιές από τις πυρκαγιές

Το ποσό των 2.700.000 ευρώ για αποκατάσταση των ζημιών από τις πυρκαγιές, ζητά με το υπόμνημα το οποίο έδωσε χθες στη δημοσιότητα ο Νομάρχης Μεσσηνίας Δημήτρης Δράκος από τα Υπουργεία Εσωτερικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ. Συγκεκριμένα, ζητά το ποσό των 2.514.000 ευρώ για αντιπλημμυρικά και αντυρικά έργα και 186.000 ευρώ για οικονομική ενίσχυση των πληγέντων κτηνοτρόφων για την άμεση εξασφάλιση ζωοτροφών.

Το υπόμνημα παρέδωσε αρχικά χθες το βράδυ στον Υπουργό Εσωτερικών Προκόπη Παυλόπουλο, ενώ σήμερα θα το παρέδιδε στους Υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης Ευάγγελο Μπασιάκο και ΠΕΧΩΔΕ Γιώργο Σουφλιά.

Το υπόμνημα περιλαμβάνει και προτάσεις με κυρίαρχη την άμεση αποτύπωση, καταγραφή και οριοθέτηση των δασών ή δασικών εκτάσεων που κήκαν.

Υπόμνημα

Παρουσιάζοντας το υπόμνημα χθες το πρωί ο κ. Δράκος είπε ότι χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες, ανάλογα με τις μεγάλες πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν. Συγκεκριμένα, οι ενότητες αφορούν τη Μάνη, την Πυλία, την Κεντρική Μεσσηνία συμπεριλαμβανομένου του Αβραμιού και της Βαλύρας, και το Δήμο Αυλώνας.

Η πρόταση της Νομαρχίας Μεσσηνίας χωρίζεται στα εξής δύο μέρη:

- Τα χρήματα που ζητούνται και τα οποία αφορούν τις δημόσιες επενδύσεις, την αποκατάσταση των κτηνοτρόφων με την προμήθεια ζωοτροφών και παρεμβάσεις που αφορούν το υδρευτικό και το αρδευτικό δίκτυο της κάθε περιοχής. Στην πρόταση αυτή έχουν συμπεριληφθεί όλα όσα χρειάζονται ώστε να βελτιωθούν και να κατασκευασθούν υποδομές, προκειμένου να μην σημειωθούν μεγαλύτερες ζημιές και να προληφθούν άλλες παρενέργειες από τις πυρκαγιές.

- Το δεύτερο μέρος της πρότασης, το οποίο ο κ. Δράκος χαρακτήρισε και σπουδαιότερο, αφορά τις αποζημιώσεις των πληγέντων παραγωγών, κτηνοτρόφων, ιδιοκτητών κ.ά.

Μάλιστα, ο Νομάρχης σημείωσε ότι παρά το γεγονός πως είναι καταγεγραμμένες πλήρως οι ζημιές που έγιναν σε κάθε Δημοτικό Διαμέρισμα, δεν μπορεί να αποτιμηθεί αυτή τη στιγμή το ύψος της χρηματοδότησης που απαιτείται.

Για το λόγος αυτό, στο υπόμνημα έχουν συμπεριληφθεί όλες οι καταγραφές και απόψεις των Δήμων, ενώ υπάρχουν αρκετές σελίδες με φωτογραφίες, ορθοφωτοχάρτες όπου

οριοθετούνται οι περιοχές και τα δημοσιεύματα του τοπικού Τύπου.

Χθες το βράδυ ο κ. Δράκος το υπόμνημα, μαζί με το ψήφισμα του Νομαρχιακού Συμβουλίου, τα παρέδωσε στον Υπουργό Εσωτερικών κ. Παυλόπουλο, ενώ σήμερα θα τα παραδώσει στους Υπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και ΠΕΧΩΔΕ.

«Θεωρούμε ότι μπορεί και πρέπει να καλυφθεί το ποσό αυτό και είμαι βέβαιος ότι η Κυβέρνηση θα τρέξει για την υποβοήθηση και χρηματοδότηση του προγράμματος για την αποκατάσταση των ζημιών και των πληγέντων και παράλληλα θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος στις περιοχές που είχαν τα συγκεκριμένα προβλήματα», τόνισε χθες ο κ. Δράκος.

Ζημιές – προτάσεις

Στο υπόμνημα γίνεται αναλυτική αναφορά στις μεγάλες πυρκαγιές που έπληξαν το νομό από τις 18 έως τις 27 Ιουλίου και οι ζημιές που έχουν καταγραφεί επίσημα είναι οι εξής:

- Σε γεωργικές – καλλιεργούμενες και δασικές εκτάσεις:

α) Στην περιοχή της Πυλίας, οι ζημιές εσπάζονται κυρίως σε εκτάσεις ελαιοδέντρων και στο υπόλοιπο φυτικό κεφάλαιο (αμπέλια, καρυδιές, συκιές, αμυγδαλιές κλπ), σε 5.000 στρ. καμένη έκταση, από την οποία 1.500 στρ. δασικές και καλλιεργήσιμες εκτάσεις, τα υπόλοιπα στρέμματα με 25.000 καμένα ελαιόδεντρα σε 465 ελαιοκτήματα.

β) Στην περιοχή της Μάνης επλήγησαν 5.000 στρ. δασικής έκτασης και 3.000 στρ. βοσκοτόπια, με σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο ζωικό κεφάλαιο της περιοχής.

γ) Στην περιοχή της Κεντρικής Μεσσηνίας και συγκεκριμένα στους Δήμους Νέστορος, Παπαφλέσσα, Βουφράδος, Ιθώμης (Βαλύρα), Μεσσήνης (Αβραμιού), οι ζημιές ήταν σε έκταση 15.000 στρ. με 45.000 ελαιόδεντρα, 6.000 καρποφόρα δέντρα και 100 στρ. αμπελοειδή.

δ) Στην περιοχή του Δήμου Αυλώνος, κάηκαν 1.000 ελαιόδεντρα.

- Στο ζωικό κεφάλαιο:

Στην περιοχή Παπαφλέσσα, κάηκαν 80 αιγοπρόβατα καθώς επίσης καταστράφηκαν αρκετά μαντριά. Επιπλέον κάηκε χορτολιβαδική έκταση σε όλες τις περιοχές που έβοσκαν τα αιγοπρόβατα και βοοειδή.

- Κατοικίες-αγροικίες:

α) Στον οικισμό Αγ. Απόστολοι του Δήμου Παπαφλέσσα, κάηκε μία κατοικία.

β) Επίσης στην ευρύτερη περιοχή (Κοντογόνη – Αγ. Απόστολοι) κάηκαν 15 αγροικίες και αποθήκες.

Η Νομαρχία προτείνει προς τα τρία Υπουργεία:

1. Εξατομίκευση των ζημιών για αποζημιώσεις από ΕΛΓΑ, των πληγέντων στη φυτική παραγωγή.
2. Οικονομική ενίσχυση των πληγέντων κτηνοτρόφων, για την άμεση εξασφάλιση ζωοτροφών.
3. Άμεση αποτύπωση, καταγραφή και οριοθέτηση των δασών ή δασικών εκτάσεων που κάηκαν, για την αποφυγή παρανόμων επεμβάσεων.
4. Κατασκευή των απαραίτητων αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων για την προστασία των πληγέντων περιοχών (οικισμών, οδικού δικτύου, κ.τ.λ.)
5. Αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού, με κατασκευή μικρών λιμνοδεξαμενών και μικροφραγμάτων, καθώς και την ανόρυξη γεωτρήσεων πυρασφάλειας.
6. Διάνοιξη και βελτίωση αγροτικών και δασικών δρόμων για την προστασία του δάσους από πυρκαγιές.
7. Αντιμετώπιση προβλημάτων ύδρευσης στους Δήμους Βουφράδων και Παπαφλέσσα.

Της Βίκυς Βετουλάκη

9) Πυρκαγιές

Αποζημίωση των ιδιωτών που επιτάχθηκαν

Η αποζημίωση των ιδιωτών που βοήθησαν το προηγούμενο χρονικό διάστημα με δικά τους μέσα στην κατάσβεση πυρκαγιών στο νομό μας ήταν το αντικείμενο σύσκεψης χθες στη Νομαρχία με τη συμμετοχή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και εκπροσώπων Δήμων. Όπως τονίστηκε, έχει μεγάλη σημασία το μήνυμα του εθελοντισμού, ενώ όλοι πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι η θερινή περίοδος δεν τελείωσε και ο Αύγουστος «κρύβει» συνήθως επικίνδυνες ημέρες και καιρικά φαινόμενα.

Επιστολή

Σύμφωνα με τον αντινομάρχη Υποδομών Στάθη Αναστασόπουλο, που προήδρευσε της σύσκεψης, κύριος στόχος είναι η επιβράβευση του εθελοντισμού και η αποζημίωση των ανθρώπων που βοήθησαν στην κατάσβεση των πυρκαγιών. Κατά αυτόν, πρέπει να βρεθεί τρόπος να αποζημιωθούν όσοι δούλεψαν στα μέτωπα των πυρκαγιών, ενώ δεν είναι λίγοι όσοι έπαθαν ζημιές στην προσπάθειά τους να βοηθήσουν το έργο της Πυροσβεστικής. Κι επειδή, όπως είπε, υπάρχουν και ιδιώτες που παρά το γεγονός ότι βοήθησαν σημαντικά δεν επιθυμούν χρήματα ως αποζημίωση, πρότεινε στο τέλος της περιόδου να δοθεί έπαινος στους εθελοντές.

Από σήμερα θα σταλεί επιστολή σε όλους τους Δήμους της Μεσσηνίας που επλήγησαν από πυρκαγιές, προκειμένου να ενημερώσουν για τους ιδιώτες που βοήθησαν. Στη συνέχεια, θα γίνει διασταύρωση των στοιχείων με την Πυροσβεστική και θα προχωρήσει η διαδικασία των αποζημιώσεων.

Εγρήγορση

Τοποθετηθείς ο δήμαρχος Παπαφλέσσα Περικλής Ψώνης παρατήρησε ότι γίνεται γρήγορα η επίταξη και η Αστυνομία να επιδίδει άμεσα τα έγγραφα των επιτάξεων, διότι οι ιδιώτες δεν πείθονται εύκολα, ενώ ο δήμαρχος Αβίας Παναγιώτης Μπασάκος σημείωσε ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στο μήνυμα εθελοντισμού που πηγάζει από την προσφορά των ιδιωτών.

Υπογράμμισε δε ότι πρέπει να συνεχισθεί η κινητοποίηση του κόσμου, διότι ο Αύγουστος έχει μελέτμια και επικίνδυνες ημέρες για πυρκαγιές.

Ο δήμαρχος Νέστορος Τάσος Τσορώνης επισήμανε ότι στις δικές του περιπτώσεις πολλοί ιδιώτες έσπευσαν να βοηθήσουν εθελοντικά, χωρίς να σκέφτονται την αποζημίωση. Ζήτησε,

ωστόσο, δίκαιο τρόπο κατανομής των χρημάτων των αποζημιώσεων και να μην παρατηρηθεί το φαινόμενο «όποιος έχει μαχαίρι, τρώει πεπόνι».

Ο δημοτικός σύμβουλος Ανδρούσας κ. Πουλόπουλος σημείωσε ότι οι Δήμοι αδυνατούν να συμβάλουν στην πρόληψη και σε αυτό πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα.

Τέλος, σύμφωνα με το διοικητή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Καλαμάτας κ. Στέφο, σε κάθε πυρκαγιά, μικρή ή μεγάλη, προσφέρουν τις υπηρεσίες τους οι ιδιοκτήτες τρακτέρ της κάθε περιοχής. Ωστόσο, τις στιγμές εκείνες η Πυροσβεστική δεν μπορεί να καταγράψει ποιοι ήρθαν και τι έκαναν, ώστε να δώσει ονόματα για αποζημίωση. Αυτό είναι δυνατόν να γίνει από τον τοπικό σύμβουλο της κάθε περιοχής, ο οποίος μπορεί να έχει πλήρη εικόνα.

Της Βίκυς Βετουλάκη

10) Ξενύχτησαν στον Ταΰγετο παλεύοντας με τις φωτιές

Έλλειψη συντονισμού καταγγέλουν οι κάτοικοι

Εφιαλτική νύχτα έζησαν οι κάτοικοι του Ταΰγétου προσπαθώντας με όλες τους τις δυνάμεις να δαμάσουν τη φωτιά, που έκαιγε ανεξέλεγκτα στο διάβα της όση έκταση δεν είχε καεί στην πυρκαγιά του '98, αλλά και τμήματα που είχαν ξανακαεί.

Αρκετές οι ελλείψεις αλλά και οι παραλείψεις. Κάτοικοι της περιοχής που ξενύχτησαν παλεύοντας με τις φλόγες επισήμαναν έλλειψη συντονισμού μεταξύ των δυνάμεων.

Πρέπει να επισημανθεί, δε, το γεγονός της πλήρους άγνοιας του χώρου, κι όχι αδικαιολόγητα, από τις δυνάμεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας που έσπευσαν προς βοήθεια από άλλους νομούς. Ήμασταν αυτόπτες μάρτυρες περιστατικού κατά το οποίο όχημα από τον Πύργο ρωτούσε να μάθει από ποιο δρόμο θα μεταβεί γρηγορότερα στον προορισμό του. Στην αρχή, ο επικεφαλής βαθμοφόρος μίλησε για Τουριστικό και Νεοχώριο, αλλά όταν του προτάθηκε να επικοινωνήσει με την υπηρεσία του για διευκρινίσεις, υπήρξε δυσκολία. Αστυνομικός επικοινωνήσε με άγνωστο αριθμό και τελικά πληροφόρησε τον υπεύθυνο του πυροσβεστικού οχήματος ότι θα έπρεπε να πάει προς το Ελαιοχώριο...

Τα πολλά μέτωπα της φωτιάς και η απουσία των εναέριων μέσων σε κρίσιμες στιγμές, προκάλεσαν την οργή των κατοίκων. Σε μεταξύ τους συζητήσεις ανέφεραν την ανυπαρξία μέτρων πρόληψης, καθώς υποστήριζαν ότι δεν ενεργοποιήθηκαν οι ομάδες εθελοντών στα χωριά, δε δόθηκαν τα αναγκαία μέσα για την έγκαιρη ειδοποίηση σε περίπτωση πυρκαγιάς, ενώ δεν υπήρξε επιμέλεια για τον καθαρισμό των αντιπυρικών ζωνών και δε διατέθηκε ούτε ένα ευρώ για το σκοπό αυτό.

Το «Μεριέφ 200» καθηλώθηκε στο αεροδρόμιο, χωρίς να είναι γνωστή η ακριβής αιτία. Εικάζεται ότι εμφανίστηκε βλάβη ή ότι δεν μπορούσε να απογειωθεί λόγω των σφοδρών ανέμων. Μοιραία, το βάρος έπεσε στα ελικόπτερα, οι χειριστές των οποίων κατέβαλαν υπεράνθρωπες προσπάθειες για να μειώσουν την έκταση της πυρκαγιάς. Ωστόσο, απομακρύνθηκαν – για να χρησιμοποιηθούν και στην περιοχή της Αρεόπολης - όπως εικάζεται κι επέστρεψαν για ρίψεις λίγο πριν τις 3.00 μετά το μεσημέρι.

Μεσάνυχτα Πέμπτης

Λίγο μετά τα μεσάνυχτα της Πέμπτης, άνδρες της Αστυνομίας, που είχαν σταθεί στη διασταύρωση της οδού Καλαμάτας – Σπάρτης με την οδό προς Περιβολάκια και Ελαιοχώριο, απαγόρευαν την κυκλοφορία των αυτοκινήτων προς τις δύο κατευθύνσεις.

Περίπου στη μία μετά τα μεσάνυχτα δόθηκε σήμα εκκένωσης των Περιβολακίων, ενώ βρισκόταν σε εξέλιξη η εκκένωση του Ελαιοχωρίου. Συγγενείς των κατοίκων επιχείρησαν να τους απομακρύνουν με δικά τους μέσα, αν και δημιουργήθηκαν μικροπροβλήματα λόγω της απαγόρευσης της κυκλοφορίας.

Η εικόνα της Παναγίας της Δημοβίτσας μαζί με τις μοναχές απομακρύνθηκαν από την Αστυνομία με προορισμό τη Μητρόπολη Μεσσηνίας, σύμφωνα με την ενημέρωση που έκανε αξιωματικός της Αστυνομίας στο νομάρχη Δημ. Δράκο, ο οποίος βρέθηκε εκεί.

«Θεατές σε αυτή

την τραγωδία»

Μη ελεγχόμενη χαρακτήρισε την κατάσταση για το βράδυ που πέρασε η πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Αρτεμισίας Γεωργία Βασιλάκη, που βρέθηκε στην καιόμενη περιοχή λίγες ώρες μετά την εκδήλωση της πυρκαγιάς. Όπως είπε, «η φωτιά πέρασε από το ‘Σταυρωτό Δεντρί’ προς το Νεοχώρι κι εμείς προσπαθήσαμε να φυλάξουμε την περιοχή γύρω από το νέο δάσος που έχουμε κάνει, εθελοντές και κάτοικοι με τη βοήθεια ενός πυροσβεστικού οχήματος και ενός ιδιώτη, του Βασ. Πόταρη, ο οποίος με το ερπυστριοφόρο χωματουργικό του μηχανήμα, μπήκε μέσα στις φλόγες, δημιούργησε αντιπυρικές ζώνες, στη συνέχεια κάλυπτε με χώμα τη φωτιά και την έσβηνε. Χάρη στη βοήθεια αυτού του ανθρώπου, τον οποίο ευχαριστώ θερμά, μπορέσαμε και κρατήσαμε το δασάκι ανέπαφο. Όταν ξημέρωσε, ελπίζαμε ότι θα έλθουν οχήματα και πυροσβεστικά αεροπλάνα για να μας βοηθήσουν. Τηλεφωνούσαμε όλοι και παρακαλούσαμε, μας έλεγαν ότι έρχονται και τελικά έκαναν να φθάσουν τρεις ώρες. Ο πρώτος άνθρωπος που έφτασε με την υδροφόρα ήταν ο Βασ. Βασιλάκης, μετά από δύο ώρες. Μιλήσαμε με κάθε υπεύθυνο, ζητήσαμε αεροπλάνα και μάθαμε ότι δεν μπορούν να απογειωθούν λόγω του αέρα. Κάποια στιγμή κινδυνεύσαμε όλοι, ακόμη και κάποιοι πυροσβέστες, αλλά τελικά γλιτώσαμε. Βγήκαμε στον εθνικό δρόμο και ήμαστε θεατές σε αυτή την τραγωδία».

Η ΕΔΑΣΜΕ

Στην περιοχή βρέθηκαν και μέλη της ΕΔΑΣΜΕ, 20 εθελοντές, που- όπως μας είπε ο πρόεδρος της Γ. Σινάνης- «παράτησαν τα καταστήματα και τις δουλειές τους κι ήρθαν με τα οχήματά τους και τον όποιο εξοπλισμό είχαν διαθέσιμο, να βοηθήσουν στις προσπάθειες κατάσβεσης. Ωστόσο, έτσι όπως είναι τα δεδομένα, δεν μπορεί να κάνει κάποιος κάτι. Σβήναμε με τους επινώπιους πυροσβεστήρες και μετά από μισή ώρα περνούσε η φωτιά και ξαναφούντωνε».

Από την πλευρά του, ο Ι. Αγγελής, ιδιοκτήτης οχημάτων που μετέφεραν νερό, βρέθηκε στην

περιοχή μία ώρα μετά τα μεσάνυχτα. Όπως είπε, «η πυρκαγιά ήταν τεράστια και δε δαμαζόταν. Μόνο τα εναέρια μέσα θα μπορούσαν να κάνουν κάτι περισσότερο από τα επίγεια τμήματα, αλλά η φωτιά δεν τελειώνει».

Προβλήματα

«Η κατάσταση είναι δραματική. Κινδυνεύουν να καούν και χωριά, ανάλογα με το που θα φυσήξει ο άνεμος», σημείωσε ο Παν. Χανδρινός, πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου της περιοχής. «Αν μείνει ανεξέλεγκτη, η φωτιά σε πέντε λεπτά μπορεί να πάει παντού. Κάνουμε μεγάλο αγώνα, αλλά αυτό που βλέπω, είναι ότι λίγα άτομα εργάζονται από όλες τις πλευρές. Δεν δουλεύουν όλοι και κυρίως από πλευράς Δήμου», είπε χαρακτηριστικά και εξέφρασε το παράπονό του κατά χειριστή χωματουργικού μηχανήματος: «Γιατί ήλθε τότε; Με το ζόρι τον κινητοποίησα να μετακινηθεί προς τη Σκουρόλακκα, προκειμένου να απομακρύνει κάποια δέντρα που είχαν πέσει στο δρόμο κι αυτός φοβόταν ότι τον πήγα να καεί. Αν φουντώσει η φωτιά εκεί, θα καούν τα πάντα».

Καταγγελίες

έλλειψης συντονισμού

«Δεν υπάρχει κανένα μέτρο αντιπυρικής προστασίας και χωρίς πρόληψη δεν υπάρχει κατάσβεση. Ο Ταΰγετος κήκε το '98 με τον ίδιο ρυθμό. Τότε υπήρχε ένα ξεχαρβάλωμα, σήμερα είναι διπλό το ξεχαρβάλωμα. Περιμένουν τη φωτιά. Δεν υπάρχει ελικόπτερο, δεν υπάρχει αεροπλάνο, δεν υπάρχουν επίγεια οχήματα, κι αν υπάρχουν, δε λειτουργούν», τόνισε ο Γ. Σεντεμέντες, κάτοικος της περιοχής και πρόεδρος των επαγγελματιών μελισσοκόμων Μεσσηνίας και Αρκαδίας. «Δεν υπάρχει καμία οργάνωση. Η κατάσταση είναι απαράδεκτη. Αν γυρίσετε όλο τον Ταΰγετο θα δείτε ότι δεν υπάρχει μία ζώνη. Δεν υπάρχει κανένας δρόμος καθαρισμένος. Μιλάμε για αίσχος», υπογράμμισε ακόμη.

Στην ερώτησή μας αν είναι καθαρισμένες οι αντιπυρικές ζώνες από τη Δασική Υπηρεσία, ο κ. Σεντεμέντες απάντησε αρνητικά: «Δεν υπάρχει τίποτε συντηρημένο. Όπου κι αν έχω πάει, δεν έχω δει τίποτε. Αυτό το λέω και το υπογράφω κι αν θέλει οποιοσδήποτε, ας το αρνηθεί. Αν κάποιος έχει ευθυξία, θα πρέπει να παραιτηθεί. Είμαστε ένας νομός υπό εγκατάλειψη». Λόγο για έλλειψη συντονισμού έκανε ο πρώην πρόεδρος της Κοινότητας Πηγών Αλεξ. Κακαρέας, πρώην εποχικός δασοφυροσβέστης. Ο κ. Κακαρέας μίλησε, επίσης, για μια πολύ δύσκολη κατάσταση για ολόκληρη την περιοχή, λόγω και των καιρικών συνθηκών.

Του Χάρη Χαραλαμπίδου

11) Μεσσηνία

280.000 στρέμματα στάχτη

Στάχτη έγιναν περίπου 238.000 στρέμματα στη Μεσσηνία, από τις καταστροφικές πυρκαγιές των τελευταίων ημερών, μετά την πρώτη εκτίμηση που έγινε χθες το βράδυ στη Νομαρχία. Μόνο στον Ταΰγετο είναι κρανίου τόπος 113.000 στρέμματα.

Οι υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης εξακολουθούν να βρίσκονται σε επιφυλακή, αφού ο κίνδυνος ακόμα απειλεί τη Μεσσηνία, ενώ τα συνεργεία συνεχίζουν την καταγραφή των ζημιών και ξεκίνησε η προμήθεια ζωοτροφών.

Ωρες αγωνίας και έντασης έζησε τις προηγούμενες ημέρες και νύχτες η Νομαρχία, καθώς βασικό μέλημα, όπως τόνισε ο διευθυντής του Γραφείου του Νομάρχη Παναγιώτης Τσιμόγιαννης, ήταν να μην κινδυνέψει ούτε μια ανθρώπινη ζωή.

Κάθε βράδυ, στη Νομαρχία πραγματοποιείται υπηρεσιακή σύσκεψη, όπου γίνεται εκτίμηση της κατάστασης και καθορίζονται τα επόμενα βήματα. Στη χθεσινή σύσκεψη έγινε μια πρώτη καταγραφή των ζημιών.

Στο μεταξύ, σήμερα αναμένεται να επισκεφθεί τη Μεσσηνία ο υπουργός Εθνικής Άμυνας Βαγγέλης Μεϊμαράκης.

Καταγραφή ζημιών

Στη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε χθες αργά το βράδυ στη Νομαρχία υπό την προεδρία του νομάρχη και τη συμμετοχή αυτοδιοικητικών και υπηρεσιακών παραγόντων, για μια πρώτη εκτίμηση των ζημιών που προκλήθηκαν από τις πρόσφατες πυρκαγιές που έπληξαν το νομό μας, επισημάνθηκαν τα εξής:

- Το Τ.Α.Σ. υπέβαλε στοιχεία που αφορούν σε καμένες οικίες και καταστήματα.
- Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών με συνεργεία μηχανικών θα καταγράψει ζημιές στο οδικό δίκτυο (εθνικό, επαρχιακό και δημοτικό) καθώς και στην άρδευση.
- Το Δασαρχείο έδωσε στοιχεία για τις καμένες εκτάσεις ανά Δήμο και συγκεκριμένα: Από την πυρκαγιά στην περιοχή της άνω Μεσσηνίας κάηκαν συνολικά 53.000 στρέμματα στους Δήμους: Ανδανίας 15.500 στρ., Οιχαλίας 30.000 στρ., Μελιγαλά 2.500 στρ., Αρφαρών 5.000 στρ. Στο Δήμο Φιλιατρών 5.000 στρέμματα. Από την πυρκαγιά στην περιοχή της Μεταξάδας 7.000 στρέμ. Στους Γαργαλιάνους 1.000 στρέμ. και στο Δήμο Νέστορος 6.000 στρέμ. Στην περιοχή του Ταΰγετου κάηκαν συνολικά 113.000 στρέμματα δασικής έκτασης

(75.000 στρ. στο Δήμο Καλαμάτας, 38.000 στρ. στο Δήμο Αβίας).

Επίσης, θα καταθέσουν σχέδιο –πρόταση για τις άμεσες ενέργειες που απαιτούνται για την αντιπλημμυρική προστασία, την υλοτομία και την αναδάσωση των καμένων περιοχών.

- Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής έχει καταγράψει τα ζώα που κάηκαν σε όλους τους Δήμους και έχει κάνει τις απαραίτητες ενέργειες για διάθεση ζωοτροφών στους κτηνοτρόφους, μέσω της ΕΑΣ. Επίσης, μεριμνά για την ταφή των καμένων ζώων, σε συνεργασία με τους Δήμους.

- Η Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης προχωρά στην καταγραφή του κατεστραμμένου φυτικού κεφαλαίου: ελιές και άλλα δένδρα, καθώς και καλλιεργήσιμες εκτάσεις και βοσκοτόπια, όπως επίσης και σε γεωτρήσεις, πηγάδια, αποθήκες και γενικά αγροτικές υποδομές.

- Από τη Διεύθυνση Υγείας θα υπάρξει ειδική μέριμνα για πιθανές επιπτώσεις σε ζητήματα υγιεινής προερχόμενα από τη μόλυνση υδάτων ή άταφων ζώων.

- Από τη Διεύθυνση Πρόνοιας θα γίνει η καταγραφή οικοσκευών των καμένων οικιών, αλλά και η εκτίμηση των ζημιών στις κατασκηνώσεις της Αγίας Μαρίνας και της Ιεράς Μητρόπολης Μεσσηνίας στον Ταΰγετο.

Εμφαση στις ζωές

Από τη δεύτερη ημέρα και μετά, έμφαση από τη Νομαρχία είχε δοθεί στις ανθρώπινες ζωές, με μέριμνα να βρεθούν καταλύματα για τους κατοίκους χωριών που εκκενώνονταν. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιήθηκαν το στρατόπεδο, οι ιδιωτικές κατασκηνώσεις και σπίτια ιδιωτών. 21 άτομα φιλοξενήθηκαν σε σπίτια που προσφέρθηκαν από ιδιώτες, 130 άτομα φιλοξενήθηκαν στην 120 ΠΕΑ και 38 άτομα στο στρατόπεδο. Οι πρόσκοποι και ο Ερυθρός Σταυρός είχαν αναλάβει την υποδοχή και την πρώτη φροντίδα για τους ανθρώπους αυτούς. Σε ετοιμότητα ήταν και σχολεία, ενώ είχαν εξασφαλισθεί κλινοσκεπάσματα και τρόφιμα.

Δεύτερη προτεραιότητα ήταν να προστατευτούν χωριά και σπίτια και ακολούθως οι δημόσιες υποδομές (δρόμοι, σχολεία, κ.λπ.) και οι καλλιεργούμενες εκτάσεις.

Από το Κέντρο Διαβιβάσεων χθες 80 στραπώτες μεταφέρθηκαν στον Ταΰγετο για την υποβοήθηση του έργου της Πυροσβεστικής, για τον έλεγχο των περιοχών.

Συσκέψεις

Το βράδυ της Κυριακής πραγματοποιήθηκε η πρώτη υπηρεσιακή σύσκεψη στη Νομαρχία, υπό την προεδρία του νομάρχη Δημήτρη Δράκου με αυτοδιοικητικούς και υπηρεσιακούς παράγοντες, προκειμένου να γίνει μια πρώτη εκτίμηση και απολογισμός των καταστροφών που έγιναν από τις φωτιές σε ολόκληρο το νομό και να δοθούν κατευθύνσεις.

Συγκεκριμένα, αποφασίσθηκε από χθες το πρωί συνεργεία μηχανικών του Τ.Α.Σ. και της Νομαρχίας να ξεκινήσουν καταγραφή των οικιών που κάηκαν.

Επίσης, να ξεκινήσει η εκπόνηση φυλλαδίου με τις κατεστραμμένες γεωργικές-δασικές και άλλες εκτάσεις και βοσκοτόπα.

Άμεσα να ξεκινήσει η υποστήριξη κτηνοτρόφων με ζωοτροφές και νερό και να ξεκινήσουν οι διαδικασίες για οικονομική ενίσχυση των πυροπαθών. Χθες, κλιμάκιο της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, μαζί με στελέχη της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, ξεκίνησαν το μοίρασμα ζωοτροφών σε κτηνοτρόφους στις πυρόπληκτες περιοχές.

Επίσης, το Δασαρχείο ξεκίνησε την καταγραφή των καμένων εκτάσεων

Από χθες, και τις ώρες 5.00 με 7.00 το απόγευμα, θα είναι ανοιχτό στη Διεύθυνση Πρόνοιας το Τμήμα Κοινωνικών Λειτουργιών για την εξυπηρέτηση των πυροπαθών. Το τμήμα θα παραμείνει ανοιχτό όλη την εβδομάδα. Της Βίκυς Βετουλάκη

12) Μαύρο χώμα παντού στον Ταϋγέτο

Θλίψη και απογοήτευση. Παντού, όπου και να γυρίσει το βλέμμα, μαύρο χώμα, αυτό της καμένης γης. Ο λόγος για την περιοχή του Ταϋγέτου, που δοκιμάστηκε βάνουσα από την καταστροφικότερη πυρκαγιά των τελευταίων χρόνων. Οι κατασκηνώσεις της Αγίας Μαρίνας, το ξυλοπριστήριο της Αρτεμισίας, η Αρτεμισία, η Αλαγονία, ο Μαχαλάς, οι Πηγές, η Θεοτόκος, είναι οι περιοχές με τις μεγαλύτερες ζημιές.

Κι αν οι πυροσβέστες μαζί με τους κατοίκους δεν έδιναν μάχη με τις φλόγες, θα μιλούσαμε πλέον για ολοκληρωτική καταστροφή, σχεδόν από τις δύο πρώτες ημέρες, χωρίς αυτό να σημαίνει πως ό,τι έχει γίνει στον Ταϋγέτο δεν είναι καταστροφή.

Μέτρο με το μέτρο η φωτιά νίκησε την αντίσταση που πρόβαλαν οι μαχητές της και το βράδυ του Σαββάτου προς την Κυριακή, το σκηνικό ολοκληρώθηκε, καθώς οι Πηγές, η Αλαγονία κι ο Μαχαλάς παραδόθηκαν στις φλόγες. Στην Αρτεμισία κάηκαν ορισμένα από τα σπίτια του χωριού, κυρίως εκείνα που βρίσκονταν από την κάτω πλευρά του δρόμου και μερικές ώρες αργότερα, το πρωί της Κυριακής, το κακό ολοκληρώθηκε. Ένα μέτωπο της φωτιάς έκαιγε την περιοχή γύρω από τις πηγές στη Θεοτόκο κι ολοσχερώς μια από τις ταβέρνες που βρίσκονταν εκεί και ένα κτήριο που έμοιαζε με αποθήκη. Μαζί τους κάηκαν αρκετές ελιές και δασική βλάστηση, ενώ η φωτιά συνεχίζοντας το καταστροφικό της έργο πέρασε μέσα από τη ρεματιά και «ανέβηκε» προς την άλλη πλευρά του βουνού, στην «πλάτη» της Νέδουσας.

Στο χωριό του Νικηταρά, έως χθες το βράδυ η πυρκαγιά βρισκόταν σε ύφεση, αλλά ουδείς μπορούσε να προδικάσει τις εξελίξεις στην περίπτωση που φυσούσε. Ωστόσο, το χωριό φυλάσσεται, καθώς υπάρχουν εκεί όχημα της Πυροσβεστικής, υδροφόρο του Δήμου Καλαμάτας, εθελοντές και πολλοί κάτοικοι. Την ίδια ώρα άλλη μια εστία έκαιγε στο δρόμο Αρτεμισία – Αλαγονία, χωρίς να προκαλεί ανησυχία.

Τον Χάρη Χαραλαμπίδου

13) Οργή και αγανάκτηση στον Ταΰγετο

Ευθύνες για τον κακό συντονισμό στην αντιμετώπιση της πυρκαγιάς στον Ταΰγετο αναζητήθηκαν κατ' αρχήν στη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε χθες στο Δημαρχείο για την καλύτερη οργάνωση της επόμενης ημέρας στα πυρόπληκτα ορεινά δημοτικά διαμερίσματα. Από την πλευρά του, ο δήμαρχος Παναγιώτης Νίκας υπογράμμισε ότι ο συντονισμός του έργου, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ανήκει στην Πυροσβεστική Υπηρεσία και ο ρόλος του Δήμου στην υπόθεση είναι μόνο επικουρικός. Παραδέχτηκε, όμως, ότι στο θέμα αυτό θα πρέπει να υπάρξουν αλλαγές, αφού εκ του αποτελέσματος αποδείχτηκε ότι κάποια πράγματα δεν πήγαν καλά. Αντίθετα, ο δημοτικός σύμβουλος Παναγιώτης Ηλιόπουλος διατύπωσε την άποψη ότι ο χειρισμός του προβλήματος αποδείχτηκε ανεπαρκέστατος. Συγκεκριμένα, ο δήμαρχος Παναγιώτης Νίκας τόνισε: «Όπως είναι γνωστό, στη διαδικασία της πυρόσβεσης ο στρατηγός από το θεσμικό πλαίσιο είναι η Πυροσβεστική Υπηρεσία. Αυτή έχει τον πρώτο και τελευταίο λόγο και η δική μας συμβολή, δηλαδή της Δημοτικής Αρχής, είναι πάντοτε επικουρική. Ό,τι μας ζητήθηκε από την Πυροσβεστική Υπηρεσία διατέθηκε στον υπερθετικό βαθμό. Δεν υπήρξε μηχανήμα και όχημα του Δήμου Καλαμάτας που να μη διατέθηκε, υπάλληλος που να μη βοήθησε. Δουλειά μας είναι η συμμετοχή στην ανόρθωση και αντιμετώπιση των προβλημάτων».

Ιδιαίτερα επικριτικός, όμως, στο συντονισμό του έργου της πυρόσβεσης υπήρξε, όπως προαναφέραμε, ο δημοτικός σύμβουλος Π. Ηλιόπουλος, ο οποίος έζησε και από κοντά την όλη προσπάθεια, μια και βρέθηκε από την πρώτη ώρα στην πυρκαγιά του Ταΰγετου.

Ειδικότερα, ο κ. Ηλιόπουλος σημείωσε, μεταξύ άλλων, για το θέμα: «Εκείνο που προέχει είναι να ενεργοποιηθεί, επιτέλους, ο Δήμος και η ΔΕΥΑΚ για την αποκατάσταση της λειτουργίας του χωριού. Σε κάθε περίπτωση, δεν μπορεί να είναι το χωριό χωρίς νερό. Δεν υπάρχει ένας κουβάς νερό αυτή τη στιγμή στα ορεινά διαμερίσματα. Ήταν εγκληματικό που δεν είχαν δώσει νερό στα χωριά. Όλα τα δημοτικά διαμερίσματα στον Ταΰγετο, όταν ξεκίνησε η φωτιά, δεν είχαν επάρκεια νερού για να την αντιμετωπίσουν.

Συμβουλή μου είναι οι επισκέψεις των διαφόρων υπευθύνων ας μην είναι ιδιαίτερα συχνές αυτές τις ημέρες στην περιοχή του Ταΰγετου, γιατί θα έχουμε εκπλήξεις. Υπάρχει μεγάλη οργή μεταξύ των κατοίκων. Κι αυτό, γιατί, όπως αποδείχτηκε, ο όλος συντονισμός για την αντιμετώπιση της πυρκαγιάς ήταν επεικώς της... πλάκας. Βεβαίως η παρατήρησή μου δεν αφορά άμεσα στο Δήμο Καλαμάτας, αφού, όντως, υπήρξαν άνθρωποι που προσπάθησαν

όλες τις προηγούμενες ημέρες για το καλύτερο αποτέλεσμα».

Του Αντώνη Πετρόγιαννη

14) Ταΰγετος

Συνεχείς αναζωπυρώσεις μέχρι χθες

Συνεχείς αναζωπυρώσεις είχαμε χθες όλη την ημέρα σε όλο το μέτωπο του Ταΰγέτου, στις οποίες επενέβαιναν άμεσα και αποτελεσματικά επίγειες ή εναέριας δυνάμεις, ανάλογα με την περίπτωση. Από το πρωί οι αναζωπυρώσεις ήταν συνεχόμενες, με μεγαλύτερη μία που σημειώθηκε νωρίς στα Πηγάδια και άλλη μία στην περιοχή της Νέδουσας.

Από την πλευρά του Δήμου Αβίας, η φωτιά σιγοκαίει στο λαγκάδι του Ριντόμου, όπου είναι σχεδόν αδύνατο να γίνουν επεμβάσεις από επίγειες ή εναέριας δυνάμεις, ενώ για το δεύτερο μέτωπο, που βρίσκεται ψηλά προς Καρέα, οι κάτοικοι της περιοχής και η Δημοτική Αρχή είναι σε συνεχή επαγρύπνηση. Ωστόσο, το παράπονο του δημάρχου Αβίας Παναγιώτη Μπασάκου είναι ότι αυτό το δεύτερο μέτωπο θα μπορούσε να είχε αντιμετωπισθεί πλήρως, αν ένα ελικόπτερο έκανε ρίψεις νερού για 2-3 ώρες.

Πάντως, καταγγελίες έγιναν στην εφημερίδα και από εθελοντές, οι οποίοι υποστήριξαν ότι σε κάποιες αναζωπυρώσεις υπήρξε πρόβλημα με την τροφοδοσία νερού.

15) Μαύρο καλοκαίρι...

Μέσα σε δύο μήνες κάηκε η πενταπλάσια έκταση απ' ό τι τα έτη 1997-2006

Ένα εφιαλτικό καλοκαίρι για ανθρώπους, δάση και περιουσίες ολοκληρώνεται ημερολογιακά αύριο. Σύμφωνα με τους αριθμούς πρόκειται για το καταστρεπτικότερο της τελευταίας δεκαετίας, αφού μόνο μέσα σε 40 ημέρες έγιναν στάχτη εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα δάσους και αγροτικών εκτάσεων, ενώ εξαφανίστηκαν περιουσίες που χτίστηκαν με κόπο δεκαετιών.

Ειδικότερα, από τις 18 Ιουλίου, οπότε ξεκίνησε η καταστροφή από τον Άγιο Νίκωνα της Μάνης, μέχρι σήμερα, που η φωτιά στον Ταΰγετο βρίσκεται – επιτέλους – σε ύφεση, έχουν καεί 270.000 περίπου στρέμματα.

Η αρχή της καταστροφής έγινε από τη Μάνη, στον Άγιο Νίκωνα, στις 18 Ιουλίου, όταν 8.000 περίπου στρέμματα έγιναν στάχτη. Ακολούθησε η Χρυσοκελλαριά στο Δήμο Κορώνης, ενώ στη συνέχεια η... πύρινη σκυτάλη πέρασε στην κεντρική Μεσσηνία. Δεν είναι υπερβολή να σημειωθεί ότι μόνο μέσα στον Ιούλιο ελάχιστοι είναι οι Δήμοι του νομού στους οποίους δεν εκδηλώθηκε πυρκαγιά. Τουλάχιστον 28.000 στρέμματα δασικής και καλλιεργήσιμης γης έχουν γίνει στάχτη από τις τρεις μεγάλες πυρκαγιές του Ιουλίου, όπως εκπομπούν οι υπεύθυνοι φορείς του τόπου.

Αν στον παραπάνω τραγικό απολογισμό προστεθούν και οι πυρκαγιές του Αυγούστου σε Ταΰγετο και Άνω Μεσσηνία, ο αριθμός των καμένων στρεμμάτων περιγράφει μια αποκρουστική πραγματικότητα. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, από το 1997 μέχρι το 2006 έχουν καεί 58.593 στρέμματα αγροτοδασικής έκτασης. Μόνο τον Ιούλιο και τον Αύγουστο του 2007 έγιναν στάχτη 270.000 στρέμματα!

Συγκεκριμένα, από τα στατιστικά στοιχεία της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας προκύπτει: το 1997 το σύνολο των πυρκαγιών έφτασε τις 234 και κάηκαν 2.246 στρέμματα αγροτοδασικής έκτασης, το 1998 με τη μεγάλη φωτιά στον Ταΰγετο είχαμε 319 πυρκαγιές και 44.814 στρέμματα καμένης γης. Ένα χρόνο αργότερα οι φωτιές έφτασαν τις 243 και 1.482 τα καμένα στρέμματα.

Το 2000 το σύνολο των πυρκαγιών ήταν 224 και τα καμένα στρέμματα μόλις 588. Το 2001 μπήκαν 425 πυρκαγιές και κάηκαν 1.422 στρέμματα, ενώ το 2002, 431 πυρκαγιές κατέκαψαν μόλις 760 στρέμματα αγροτοδασικής έκτασης. Το 2003 υπήρξαν 340 πυρκαγιές και 2.323 καμένα στρέμματα. Τα επόμενα έτη οι αριθμοί έχουν ως εξής: το 2004: 523 και

1.377, το 2005: 386 και 3.523 και το 2006: 316 και 730 στρέμματα.
Του Αντώνη Πετρόγιαννη

16) Καίγονται ακόμη περιοχές των Δήμων Αβίας-Θουρίας

Μηνύσεις κατά παντός υπευθύνου από τα μέλη του «Συλλόγου Φίλων Ταύγετου»

Μήνυση κατά παντός υπευθύνου για τη φωτιά στον Ταύγετο προτίθενται να καταθέσουν ο πρόεδρος και τα μέλη του «Συλλόγου Φίλων Ταύγετου». Όπως δήλωσε ο πρόεδρος του συλλόγου Γιώργος Τσούκληρης, στην εφημερίδα «Έθνος», υπεύθυνοι για την καταστροφή του βουνού και την πυρκαγιά που κατέκαψε σπίτια, καλλιέργειες και δασικές εκτάσεις, είναι ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Βύρων Πολύδωρας, ο διοικητής της Πυροσβεστικής και ο γενικός γραμματέας Πολιτικής Προστασίας. Στο μεταξύ, σε δυσχερή κατάσταση, χωρίς να υπάρχει όμως απειλή για ανθρώπινες ζωές, βρίσκονταν χθες ο Δήμος Αβίας, με τη φωτιά να καίει δασικές εκτάσεις στην περιοχή «Παξιμάδι», αλλά και ο Δήμος Θουρίας, με την πυρκαγιά να παίζει περίεργα παιχνίδια στο βουνό, στα όρια της Πολιανής με τον Ακοβο. Σε ύφεση βρισκόταν η φωτιά στο Δήμο Ανδανίας, ενώ υπήρχε ησυχία στις άλλες περιοχές. Στα «πόδια τους» προσπαθούν να σταθούν οι πυρόπληκτοι Δήμοι της Μεσσηνίας, αν και τα μέτωπα της φωτιάς δεν έχουν σβήσει τελείως. Σε δυσχερή κατάσταση, χωρίς να υπάρχει όμως απειλή για ανθρώπινες ζωές, βρίσκονταν ο Δήμος Αβίας, με την πυρκαγιά να καίει δασικές εκτάσεις στην περιοχή «Παξιμάδι», αλλά κι ο Δήμος Θουρίας, με τη φωτιά να παίζει περίεργα παιχνίδια στο βουνό, στα όρια της Πολιανής με τον Ακοβο.

Σε ύφεση βρισκόταν η φωτιά στο Δήμο Ανδανίας, ενώ υπήρχε ησυχία στις άλλες περιοχές. Ο δήμαρχος Θουρίας Γ. Σκαλαίος παρατήρησε ότι δε στάθηκε δυνατό να κατασβεστεί, παρά τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από αέρος και από πεζοπόρο τμήμα της 120 ΠΕΑ, το μέτωπο της φωτιάς που έκαιγε σε ορεινή περιοχή στα όρια Πολιανής – Ακόβου. Η συγκεκριμένη πυρκαγιά έχει μια ιδιαίτερη συμπεριφορά, καθώς καταλαιάζει τις βραδινές ώρες και αναζωπυρώνεται το πρωί. Οι αναζωπυρώσεις έχουν εμφανιστεί τις δύο τελευταίες ημέρες και παρά τις ρίψεις νερού από τα εναέρια μέσα πυρόσβεσης δεν έχει μειωθεί το μέγεθός τους.

Ο μεγαλύτερος φόβος, σύμφωνα με τον κ. Σκαλαίο, ήταν η πιθανότητα πνοής ανέμου που θα μεταφέρει τη φωτιά σε χώρο που δεν έχει καεί. Σε αυτή την περίπτωση, η κατάσταση θα δυσκολέψει, όπως είπε, για να προσθέσει ωστόσο ότι πιστεύει στις ικανότητες των κατοίκων, οι οποίοι αναμετώπισαν ήδη με επιτυχία τη φωτιά πριν καταστρέψει το Δήμο.

Χαρακτηριστικό του ενδιαφέροντος που επιδεικνύεται, είναι το γεγονός ότι στην περιοχή βρίσκονται δύο οχήματα της Πυροσβεστικής και αξιωματικός της για το συντονισμό των

προσπαθειών κατάσβεσης.

Στις άμεσες σκέψεις της Δημοπκής Αρχής, είναι με τα χρήματα που θα δοθούν στο Δήμο να κατασκευαστούν τρία πυροσβεστικά οχήματα των πέντε τόνων σε ρυμούλκες, που θα μπορούν να συνδεθούν εύκολα με τα τρακτέρ για να συμμετέχουν στις επιχειρήσεις κατάσβεσης ή και σε άλλες δραστηριότητες.

Δήμος Είρας

Στην περιοχή μεταξύ Ανδρίτσαινας και Καρύταινας βρισκόταν χθες το μέτωπο της φωτιάς που απείλησε το Δήμο Είρας, σύμφωνα με όσα είπε στο «Θάρρος» ο δήμαρχος Ι.

Αδαμόπουλος. Στο Δήμο βρίσκεται ήδη γεωπόνος, προκειμένου να κάνει καταγραφή των ζημιών που προκάλεσε η πυρκαγιά, κυρίως σε ελαιόδεντρα και αγροτικές εγκαταστάσεις γενικότερα.

Δήμος Ανδανίας

Το μέτωπο στο Δήμο Ανδανίας, που απειλούσε το ναό της Αγίας Θεοδώρας, βρισκόταν σε ύφεση. Ωστόσο, η περιοχή του Δεσύλλα, όπως επισήμανε ο δήμαρχος Γ. Διαγούπης, έχει μετατραπεί σε κρανίου τόπο. Ο κ. Διαγούπης είπε πως αναμένει τη βοήθεια και την αρωγή της Πολιτείας για την έναρξη της προσπάθειας ανασυγκρότησης από την πυρκαγιά.

Στο Δήμο βρέθηκε και κλιμάκιο γεωπόνων του ΕΛΓΑ για τις καταγραφές σε φυτικό και σε ζωικό κεφάλαιο, ενώ αναμένεται η άφιξη κλιμακίου για την καταγραφή των οικιών που κάηκαν και των άλλων προβλημάτων στις υποδομές.

Δήμος Οιχαλίας

Στο Δήμο Οιχαλίας υπήρχε ένα μικρό μέτωπο που ελεγχόταν, κοντά στο Πεύκο, χωρίς όμως να απειλεί τον οικοδομικό ιστό. Αναζωπυρώσεις δεν υπήρχαν από τα άλλα μέτωπα.

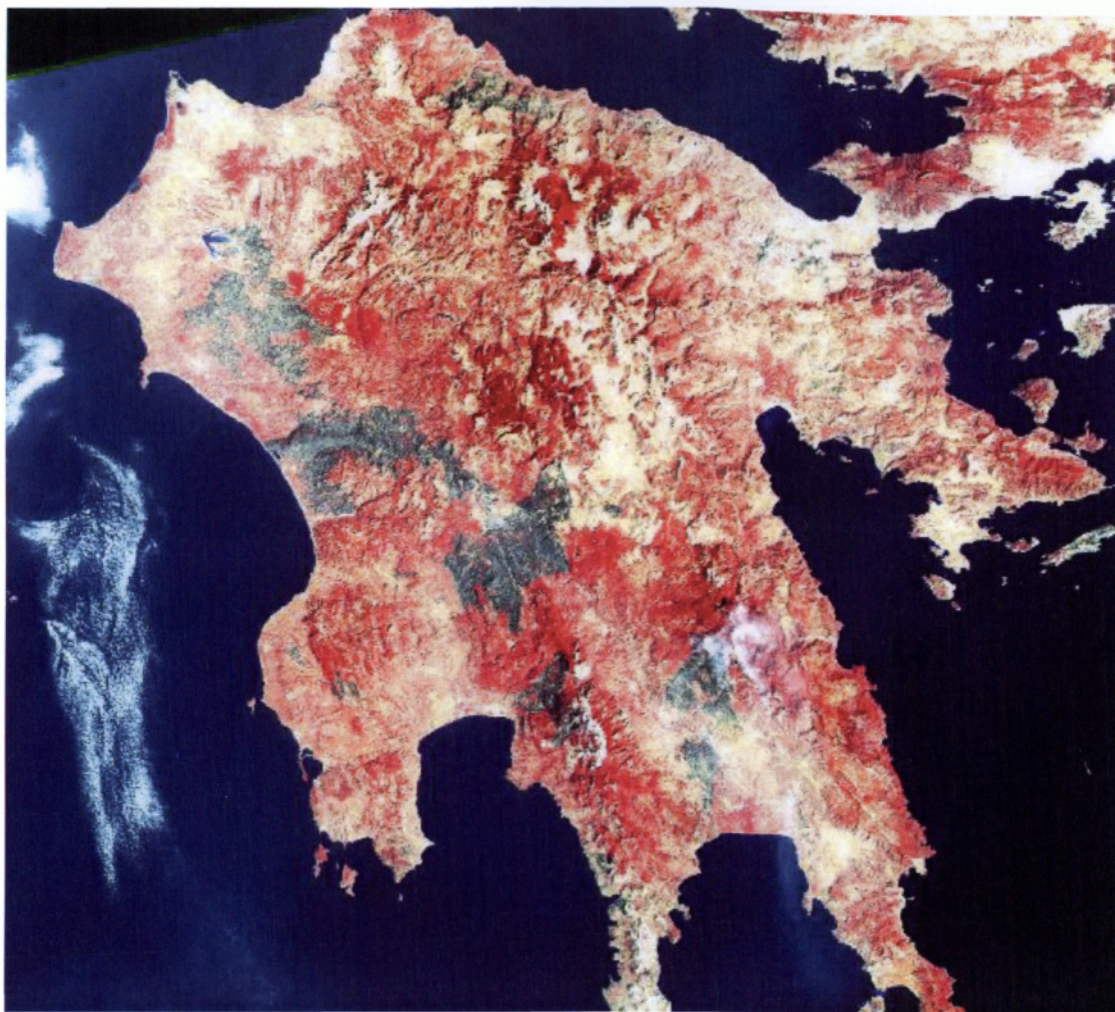
Στο μεταξύ, πολλές είναι οι αιτήσεις που υποβάλλουν κάτοικοι της περιοχής για την αποζημίωσή τους με το ποσό των 3.000 ευρώ. Μεγάλη προσέλευση υπάρχει επίσης για την καταγραφή των ζημιών στο φυτικό και ζωικό κεφάλαιο. Χαρακτηριστικό είναι το ότι το κλιμάκιο λειτουργεί έως τις 8.00 και θα παραμείνει στο Δημαρχείο έως την ερχόμενη Τετάρτη.

Του Χάρη Χαραλαμπίδου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ:

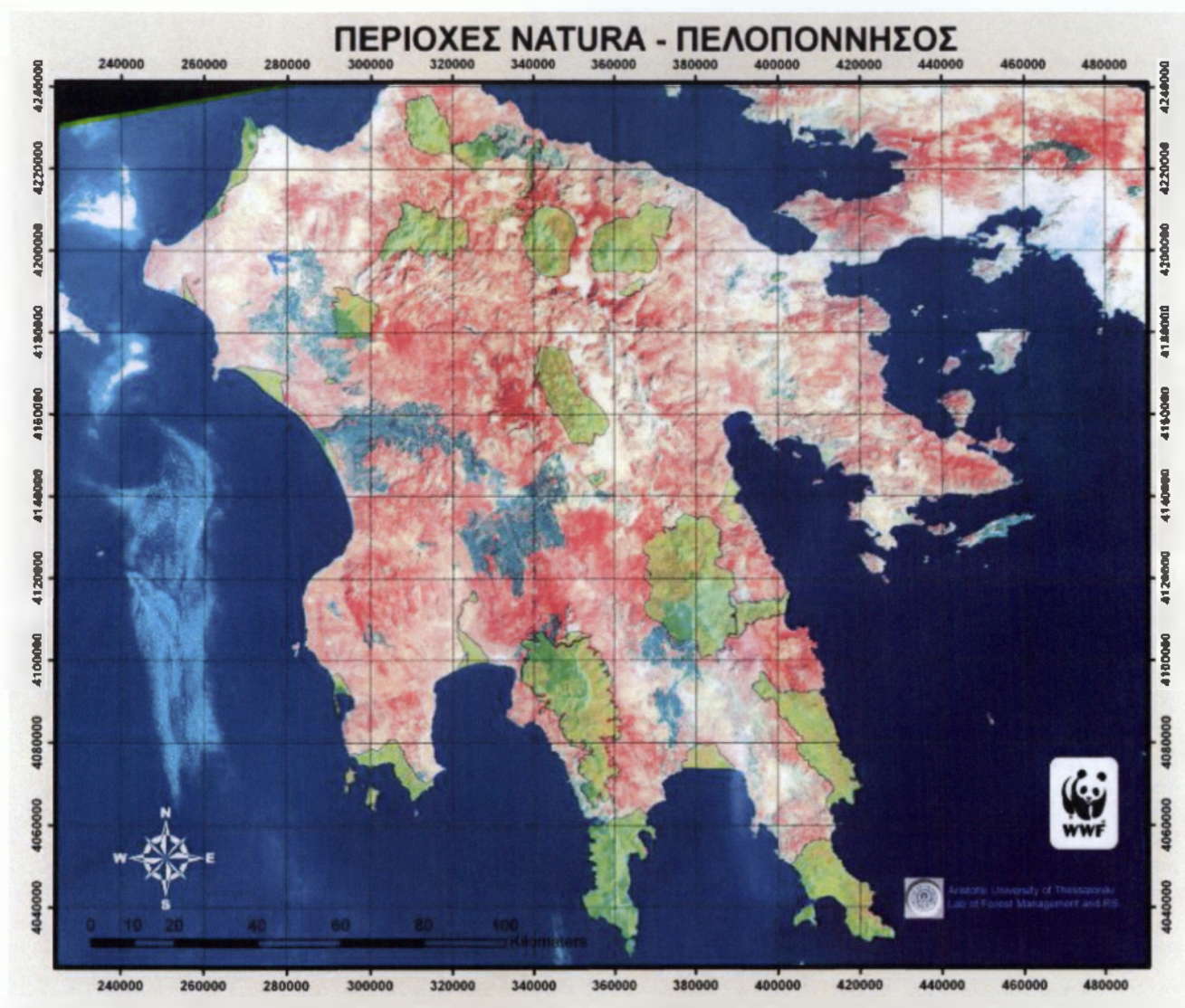
Δορυφορικές εικόνες από τις πυρκαγιές της Πελοποννήσου.

Εικόνα 1: Δορυφορική εικόνα της Πελοποννήσου, όπου με γκρι εμφανίζονται οι καμένες περιοχές και με κόκκινο τα δάση

Πηγή: WWF Ελλάς, «Οικολογικός απολογισμός των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου 2007 στην Πελοπόννησο», Αθήνα: Σεπτέμβριος 2007, σελ. 06

Εικόνα 2: Δορυφορική εικόνα της Πελοποννήσου, όπου με πράσινο απεικονίζονται οι περιοχές Natura 2000.

Πηγή: WWF Ελλάς, «Οικολογικός απολογισμός των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου 2007 στην Πελοπόννησο», Αθήνα: Σεπτέμβριος 2007, σελ. 07

Εικόνα 3: Τα όρια των καμένων περιοχών (με κίτρινο) – προβολή πάνω σε παλαιότερη εικόνα τύπου LANDSAT της περιοχής.

Πηγή: WWF Ελλάς, «Οικολογικός απολογισμός των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου 2007 στην Πελοπόννησο», Αθήνα: Σεπτέμβριος 2007, σελ. 08

Εικόνα 4: Τα όρια των καμένων περιοχών (με κίτρινο) – προβολή σε χάρτη χρήσεων γης

Πηγή: WWF Ελλάς, «Οικολογικός απολογισμός των καταστροφικών πυρκαγιών του Αυγούστου 2007 στην Πελοπόννησο», Αθήνα: Σεπτέμβριος 2007, σελ. 09

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV:

**Εικόνες από την πύρινη Λαίλαπα το καλοκαίρι του 2007 στους Δήμους
(Θουρίας ⇨ Καλαμάτας ⇨ Αβίας),**

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Εικόνα 3⁴⁷

⁴⁷ Πηγή των εικόνων 1,2,3 από τους τρεις Δήμους βλέπε δικτυακό τόπο
http://tharrosnews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=9750-10990

Εικόνα 4

Εικόνα 5

Εικόνα 6⁴⁸

⁴⁸ Πηγή των εικόνων 4,5,6 από τους τρεις Δήμους βλέπε δικτυακό τόπο
http://tharrosnews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=9750-10990

Εικόνα 7

Εικόνα 8⁴⁹

⁴⁹ Πηγή των εικόνων 7,8 από τον Αγ. Νικόλαο του Δήμου Αβίας βλέπε δικτυακό τόπο http://tharrosnews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=9750-10990

Εικόνα 9

Εικόνα 10

Εικόνα 11⁵⁰

⁵⁰ Πηγή των εικόνων 9,10,11 από τον Ταύγετο βλέπε δικτυακό τόπο
http://tharrosnews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=9750-10990

Εικόνα 12⁵¹

⁵¹ Πηγή εικόνας 12 βλέπε δικτυακό τόπο
http://tharrosnews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=9750-10990